

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 171)

Nükleer Denemelerin Kapsamlı Yasaklanması Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/347)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

3.6.1999

Sayı : B.02.0.KKG.0.11/196-342/2504

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığımıza sunulan ve İçtüzüğü'nün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulunca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

1/808 Nükleer Denemelerin Kapsamlı Yasaklanması Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

21.8.1998

Sayı : B.02.0.KKG.0.11/101-1406/4717

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 13.7.1998 tarihinde kararlaştırılan "Nükleer Denemelerin Kapsamlı Yasaklanması Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Mesut Yılmaz

Başbakan

TASARI GEREKÇESİ

Kitle imha silahlarının yayılmasının önlenmesi, ulusal güvenliğimizi yakından ilgilendiren bir nitelik taşımaktadır. Ülkemizi çevreleyen bölgelerde halen kitle imha silahlarının yayılması konusunda ortaya çıkan gelişmeler, yayılmanın önlenmesi amacıyla uluslararası düzeyde yapılan çalış-

malara faal biçimde katılmamızı, bu konuda aktedilen uluslararası anlaşma ve yapılan düzenlemelere taraf olmamızı gerekli kılmıştır. Türkiye böylece sözkonusu anlaşmalara taraf olmayan ülkelere de yayılmanın önlenmesi çalışmalarına methaldar olmaları için uluslararası toplum ile birlikte diplomatik girişimlerini etkin bir şekilde devam ettirme imkânını da kazanmaktadır.

Nükleer Denemelerin Kapsamlı Yasaklanması Antlaşması (NDYA) patlama yöntemiyle nükleer deneme yapılmasını yasaklamaktadır. Nükleer silah üretiminin önemli bir unsuru olan patlamaya dayalı nükleer denemelerin yeraltı haricinde yapılması Türkiye'nin de taraf olduğu 1963 tarihli Kısmi Nükleer Deneme Yasağı Antlaşması ile esasen yasaklanmış idi. Bu kez NDYA ile yeraltında olanlar dahil tüm denemeler yasaklanmaktadır.

Bu şekilde, Antlaşma nükleer silahların geliştirilmesini ve niteliklerinin iyileştirilmesini kısıtlamakta, yeni tip ileri nükleer silahların geliştirilmesini sona erdirmeyi hedeflemekte, nükleer yayılmanın önlenmesi çabalarına ve nükleer silahsızlanma sürecine ve böylece de uluslararası barış ve güvenliğin kuvvetlendirilmesine katkıda bulunmaktadır. Antlaşmanın tesis ettiği nükleer patlama yapma yasağı, esas itibarıyla, yine Antlaşma hükümleri uyarınca kurulmakta olan geniş bir şebeke aracılığıyla sismik, radyonüklid, hidroakustik ve infrasound yöntemlerle izlenmektedir. Bunun dışında, Antlaşmaya riayetin doğrulanması kurulacak bir uluslararası teşkilât eliyle yürütülecek yerinde denetimlerle sağlanmaktadır.

Antlaşmanın yürürlüğe girebilmesi için onay belgesini sunması gereken nükleer güç ve/veya araştırma reaktörlerine sahip 44 ülke Antlaşmanın 2 numaralı ekinde sıralanmakta olup, bunlar arasında Türkiye de bulunmaktadır. Bu statü ülkemizin Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı denetimlerine tabi olan İstanbul Teknik Üniversitesi Çekmece nükleer araştırma reaktörüne sahip bulunmasından kaynaklanmaktadır.

Kitle imha silahlarının yayılmasının önlenmesi çalışmalarının ulusal güvenliğimiz bakımından öneminin yanısıra, Nükleer Denemelerin Yasaklanması Antlaşması NATO'nun nükleer güvenlik şemsiyesinden yararlanan ülkemizin barışçıl amaçlarla nükleer enerjiden faydalanma çabalarına da katkıda bulunabilecek niteliktedir. Ayrıca, Antlaşmanın oluşturduğu sismik izleme şebekesinde rol üstlenen ülkemizin, bu sayede sismik teknoloji ve veri edinme ve çözümleme imkânlarının genişlemesi mümkün olabilecektir. Bu meyanda Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi NDYA'nın Uluslararası Veri İzleme Sistemine Ulusal Veri Merkezi olarak bağlanmaktadır.

Türkiye bu mülahazalarla 24 Nisan 1996 tarihinde imzaya açılan Nükleer Denemelerin Kapsamlı Yasaklanması Antlaşmasının ilk günlük imzacıları arasında yer almış ve ilgili tüm uluslararası forumlarda NDYA'nın olduğunca çok sayıda ülke tarafından imzalanması ve yürürlüğe konmasını sağlamayı amaçlayan çabalara katkıda bulunmuştur.

Bu çerçevede, Nükleer Denemelerin Kapsamlı Yasaklanması Antlaşmasının Türkiye tarafından onaylanması, ülkemizin gerek yayılmanın önlenmesi politika ve menfaatleri, gerek sismik izleme teknik ve imkânlarının geliştirilmesi, gerekse nükleer enerjiden barışçıl amaçlarla yararlanma hedefinin desteklenmesine katkıda bulunacak, mevcut uluslararası konumumuzdan kaynaklanan çıkarlarımızın korunması ve dış politikamızın temel ilkelerinin teyidi ve sürdürülmesi yönünde atılmış önemli bir adım oluşturacaktır.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ GEREKÇE

Kitle imha silahlarının yayılmasının önlenmesi, ulusal güvenliğimizi yakından ilgilendiren bir nitelik taşımaktadır. Ülkemizi çevreleyen bölgelerde halen kitle imha silahlarının yayılması konusunda ortaya çıkan gelişmeler, yayılmanın önlenmesi amacıyla uluslararası düzeyde yapılan çalış-

malara faal biçimde katılmamızı, bu konuda aktedilen uluslararası anlaşma ve yapılan düzenlemelere taraf olmamızı gerekli kılmıştır. Türkiye böylece sözkonusu anlaşmalara taraf olmayan ülkelere de yayılmanın önlenmesi çalışmalarına methaldar olmaları için uluslararası toplum ile birlikte diplomatik girişimlerini etkin bir şekilde devam ettirme imkânını da kazanmaktadır.

Nükleer Denemelerin Kapsamlı Yasaklanması Antlaşması (NDYA) patlatma yöntemiyle nükleer deneme yapılmasını yasaklamaktadır. Nükleer silah üretiminin önemli bir unsuru olan patlamaya dayalı nükleer denemelerin yeraltı haricinde yapılması Türkiye'nin de taraf olduğu 1963 tarihli Kısmî Nükleer Deneme Yasağı Antlaşması ile esasen yasaklanmış idi. Bu kez NDYA ile yeraltında olanlar dahil tüm denemeler yasaklanmaktadır.

Bu şekilde, Antlaşma nükleer silahların geliştirilmesini ve niteliklerinin iyileştirilmesini kısıtlamakta, yeni tip ileri nükleer silahların geliştirilmesini sona erdirmeyi hedeflemekte, nükleer yayılmanın önlenmesi çabalarına ve nükleer silahsızlanma sürecine ve böylece de uluslararası barış ve güvenliğin kuvvetlendirilmesine katkıda bulunmaktadır. Antlaşmanın tesis ettiği nükleer deneme yapma yasağı, esas itibarıyla, yine Antlaşma hükümleri uyarınca kurulmakta olan geniş bir şebeke aracılığıyla sismik, radyonüklid, hidroakustik ve infrasound yöntemlerle izlenmektedir. Bunun dışında, Antlaşmaya riayetin doğrulanması kurulacak bir uluslararası teşkilâtın eliyle yürütülecek yerinde denetimlerle sağlanmaktadır.

Antlaşmanın yürürlüğe girebilmesi için onay belgesini sunması gereken nükleer güce ve/veya araştırma reaktörlerine sahip 44 ülke Antlaşmanın 2 numaralı ekinde sıralanmakta olup, bunlar arasında Türkiye de bulunmaktadır. Bu statü ülkemizin Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı denetimlerine tabi olan İstanbul Teknik Üniversitesi Çekmece nükleer araştırma reaktörüne sahip bulunmasından kaynaklanmaktadır.

Kitle imha silahlarının yayılmasının önlenmesi çalışmalarının ulusal güvenliğimiz bakımından öneminin yanısıra, Nükleer Denemelerin Yasaklanması Antlaşması NATO'nun nükleer güvenlik şemsiyesinden yararlanan ülkemizin barışçıl amaçlarla nükleer enerjiden faydalanma çabalarına da katkıda bulunabilecek niteliktedir. Ayrıca, Antlaşmanın oluşturduğu sismik izleme şebekesinde rol üstlenen ülkemizin, bu sayede sismik teknoloji ve veri edinme ve çözümleme imkânlarının genişlemesi mümkün olabilecektir. Bu meyanda Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi NDYA'nın Uluslararası Veri İzleme Sistemine Ulusal Veri Merkezi olarak bağlanmaktadır.

Türkiye bu mülahazalarla 24 Eylül 1996 tarihinde imzaya açılan Nükleer Denemelerin Kapsamlı Yasaklanması Antlaşmasının ilk günlük imzacıları arasında yer almış ve ilgili tüm uluslararası forumlarda NDYA'nın olduğunca çok sayıda ülke tarafından imzalanması ve yürürlüğe konmasını sağlamayı amaçlayan çabalara katkıda bulunmuştur.

Bu çerçevede, Nükleer Denemelerin Kapsamlı Yasaklanması Antlaşmasının Türkiye tarafından onaylanması, ülkemizin gerek yayılmanın önlenmesi politika ve menfaatleri, gerek sismik izleme teknik ve imkânlarının geliştirilmesi, gerekse nükleer enerjiden barışçıl amaçlarla yararlanma hedefinin desteklenmesine katkıda bulunacak, mevcut uluslararası konumumuzdan kaynaklanan çıkarlarımızın korunması ve dış politikamızın temel ilkelerinin teyidi ve sürdürülmesi yönünde atılmış önemli bir adım olacaktır.

Millî Savunma Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Millî Savunma Komisyonu

5.7.1999

Esas No. : 11347

Karar No. : 5

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınızca 17.6.1999 tarihinde Tali Komisyon olarak Komisyonumuza, Esas Komisyon olarak Dışişleri Komisyonuna havale edilen "Nükleer Denemelerin Kapsamlı Yasaklanması Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 1.7.1999 tarihli 2 nci Birleşiminde Hükümeti temsilen Millî Savunma Bakanının başkanlığında Millî Savunma ve Dışişleri Bakanlıkları ile Genelkurmay Başkanlığı ve Savunma Sanayi Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılımları ile incelenip görüldü.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde;

Nükleer silahların geliştirilmesini ve niteliklerinin iyileştirilmesini kısıtlayan, yeni tip ileri nükleer silahların geliştirilmesini sona erdirmeyi amaçlayan Nükleer Denemelerin Yasaklanması Antlaşmasının onaylanmasının ulusal güvenlik bakımından olduğu kadar NATO'nun nükleer güvenlik şemsiyesinden yararlanan ülkemizin barışçıl amaçlarla nükleer enerjiden faydalanma çabalarına da katkıda bulunabilecek nitelikte olduğu,

Tasarının bu konudaki antlaşmanın onaylanması yönünde hazırlandığı,

Görülmektedir.

Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamaları takiben Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci maddesi ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 2 nci ve 3 üncü maddeleri Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Esas Komisyon olan Dışişleri Komisyonuna sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Sadık Kırbaş
Çanakkale
Kâtip
M. Kemal Tuğmaner
Mardin
Üye
Gönül Saray Alphan
Amasya
Üye
Rıza Ulucak
Ankara
Üye
Turhan Tayan
Bursa
Üye
Vahit Kayırcı
Çorum

Başkanvekili
Hayrettin Özdemir
Ankara
Üye
M. Metanet Çulhaoğlu
Adana
Üye
Oğuz Aygün
Ankara
Üye
Hüseyin Arabacı
Bilecik
Üye
Bekir Aksoy
Çorum
Üye
Mukadder Başeğmez
İstanbul

Üye
Hüseyin Arı
Konya
Üye
Mustafa Enöz
Manisa
Üye
Ekrem Pakdemirli
Manisa
Üye
Veysel Atasoy
Zonguldak

Üye
Namık Hakan Durhan
Malatya
Üye
Hasan Güllay
Manisa
Üye
Fetullah Gültepe
Van
Üye
Ömer Üstüinkol
Zonguldak

**MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
NÜKLEER DENEMELERİN KAPSAMLI YASAKLANMASI ANTLAŞMASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu

26.8.1999

Esas No. : 11347

Karar No. : 77

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Nükleer Denemelerin Kapsamlı Yasaklanması Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 29 Temmuz 1999 tarihli 11 inci birleşiminde Dışişleri Bakanlığı ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı temsilcilerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

Nükleer silahların geliştirilmesini kısıtlamak ve Antlaşmaya riayet edilmesini uluslararası denetim mekanizmasıyla sağlamak amacını taşıyan Tasarı Komisyonumuzca uygun görülmüş ve 1 inci madde ile gerekçede yanlış yazılan Antlaşmanın imzalandığı tarih olan "24 Nisan 1996" ibaresi "24 Eylül 1996" şeklinde düzeltilerek kabul edilmiştir.

Komisyonumuzca konunun hayati önemi göz önünde bulundurularak Tasarının, İçtüzüğün 52 nci maddesine göre öncelik ve ivedilikle görüşülmesine karar verilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Kâmrân İnan
Van
Sözcü
Mehmet Kaya
Kahramanmaraş

Başkanvekili
B. Suat Çağlayan
İzmir
Kâtip
Mehmet Ali Bilici
Adana

Üye
Müjdat Kayayerli
Afyon
Üye
Hasan Erçelebi
Denizli
Üye
M. Bedri İncetahtacı
Gaziantep
Üye
Azmi Ateş
İstanbul
(Muhalefet şerhim eklidir.)
Üye
Cevdet Akçalı
Kütahya

Üye
Nesrin Ünal
Antalya
Üye
Mahmut Erdir
Eskişehir
Üye
Mustafa Yaman
Giresun
Üye
Hüseyin Kansu
İstanbul
(Muhalefet şerhim eklidir.)
Üye
Basri Coşkun
Malatya

Üye
M. Necati Çetinkaya
Manisa

MUHALEFET ŞERHİ

Komisyonumuzda görüşülmüş bulunan Nükleer Denemelerin Kapsamlı Yasaklanması Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısına ülkemizin çok önemli jeostratejik ve jeopolitik konumu dolayısıyla komşularımızdan hiçbirisinin bu anlaşmayı imzalamamış olmalarını dikkate alarak yalnızca bizim imza koymamızı mahzurlu buluyorum. Bu vesileyle muhalifim.

26 Ağustos 1999

Azmi Ateş
İstanbul

MUHALEFET ŞERHİ

Komisyonumuzda görüşülmüş bulunan Nükleer Denemelerin Kapsamlı Yasaklanması Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısına ülkemizin çok önemli jeostratejik ve jeopolitik konumu dolayısıyla komşularımızdan hiçbirisinin bu anlaşmayı imzalamamış olmalarını dikkate alarak yalnızca bizim imza koymamızı mahzurlu buluyorum. Bu vesileyle muhalifim.

26 Ağustos 1999

Hüseyin Kansu
İstanbul

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

NÜKLEER DENEMELERİN KAPSAMLI YASAKLANMASI ANTLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. — Birleşmiş Milletler Silahsızlanma Konferansında müzakere edilip sonuçlandırılan ve Türkiye Cumhuriyeti adına 24 Nisan 1996 tarihinde New York'ta imzalanan "Nükleer Denemelerin Kapsamlı Yasaklanması Antlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Mesut Yılmaz
Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

B. Ecevit

Devlet Bakanı

H. Özkan

Devlet Bakanı

Prof. Dr. H. S. Türk

Devlet Bakanı

M. Gürdere

Devlet Bakanı

Dr. İ. Çelebi

Devlet Bakanı

B. Kara

Devlet Bakanı V.

M. Taşar

Adalet Bakanı

O. Sungurlu

Maliye Bakanı

Z. Temizel

Sağlık Bakanı

H. İ. Özsoy

Çalışma ve Sos. Güt. Bak.

Prof. Dr. N. Çağan

Kültür Bakanı

İ. Talay

Millî Sav. Bak. ve Başb. Yrd.

İ. Sezgin

Devlet Bakanı

Y. Seçkiner

Devlet Bakanı

Prof. Dr. S. Yıldırım

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. Gürel

Devlet Bakanı

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

C. Kavak

Devlet Bakanı

H. Gemici

İçişleri Bakanı

M. Başesgioğlu

Millî Eğitim Bakanı

H. Uluğbay

Ulaştırma Bakanı

N. Menzir

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Y. Erez

Turizm Bakanı

İ. Gürdal

Çevre Bakanı

Dr. İ. Aykut

Devlet Bakanı

G. Taner

Devlet Bakanı

İ. Saygın

Devlet Bakanı

R. Serdaroğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. A. Andıcan

Devlet Bakanı

R. Şahin

Devlet Bakanı

E. Aşık

Devlet Bakanı

M. Batallı

Dışişleri Bakanı

İ. Cem

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Y. Topçu

Tarım ve Köyişleri Bakanı

M. Taşar

Enerji ve Tabii Kay. Bak.

M. C. Ersümer

Orman Bakanı

E. Taranoğlu

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN

KABUL ETTİĞİ METİN

NÜKLEER DENEMELERİN KAPSAMLI YASAKLANMASI ANTLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. — Birleşmiş Milletler Silahsızlanma Konferansında müzakere edilip sonuçlandırılan ve Türkiye Cumhuriyeti adına 24 Eylül 1996 tarihinde New York'ta imzalanan "Nükleer Denemelerin Kapsamlı Yasaklanması Antlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

NÜKLEER DENEMELERİN KAPSAMLI YASAKLANMASI ANTLAŞMASI

GİRİŞ

İşbu Antlaşmaya Taraf Devletler (bundan sonra Taraf Devletler olarak anılacaklardır):

Nükleer yayılmanın her şeklini önleme yolunda ve nükleer silah depolarını azaltma konusu da dahil olmak üzere nükleer silahsızlanma yolunda geçmiş yıllarda alınan olumlu önlemleri ve uluslararası anlaşmaları takdirle karşılayarak,

Anlaşma ve önlemlerin tam olarak ve en hızlı şekilde uygulamaya geçmesindeki önemin altını çizerek,

Mevcut uluslararası durumun nükleer silahsızlanma yolunda ve nükleer silahların yayılmasının her şekline karşı koyma alanında daha ileri etkili önlemler alınmasına olanak sağladığına kani olarak ve bu önlemleri alma niyetlerini beyan ederek,

Nükleer silahları yok etmek ve sıkı ve etkili bir uluslararası denetim altında genel ve tam bir silahsızlanmayı nihai hedef alarak, bu silahları dünya çapında azaltmak için sürekli sistematik ve ileriye dönük çabalar gerektiğini yürüleyarak,

Nükleer silahların gelişimini ve niteliksel iyileştirilmesini kontrol altında tutarak ve gelişmiş yeni tipteki nükleer silahların geliştirilmesine son vererek, tüm nükleer silah deneme patlamaları ve tüm diğer nükleer patlamaları durdurmanın nükleer silahsızlanma ve nükleer yayılmanın her şeklinin önlenmesi adına etkili bir önlem teşkil ettiğini kabul ederek,

Tüm bu nükleer patlamalara bir son vermenin, nükleer silahsızlanma sağlama yolunda sistematik bir süreci gerçekleştirmede anlamlı bir adım teşkil edeceğini ayrıca kabul ederek,

Nükleer denemelere son vermedeki en etkili yolun, silahsızlanma ve yayılmasının önlenmesi alanlarında uzun zamandan beri uluslararası topluluğun en öncelikli hedeflerinden biri olan uluslararası düzeyde ve etkili olarak doğrulanabilen evrensel kapsamlı bir Nükleer Deneme Yasağı Antlaşması olduğuna inanarak,

1963 Atmosferde, Uzayda ve Sualtında Nükleer Silah Denemelerinin Yasaklanması Antlaşması Taraflarının dile getirdiği, tüm zamanlar için bütün nükleer silahların deneme patlamalarının durdurulmasını gerçekleştirme emellerini dikkate alarak,

İşbu Antlaşmanın çevrenin korunmasına katkıda bulunabileceği görüşlerini de ayrıca dikkate alarak,

İşbu Antlaşmaya tüm devletlerin katılımını sağlamak amacıyla ve nükleer silahların yayılmasının her şeklinin önlenmesine, nükleer silahsızlanma sürecine ve dolayısıyla uluslararası barış ve güvenliğin geliştirilmesine etkili olarak katkıda bulunma hedefini teyid ederek,

Aşağıdaki şekilde anlaşmışlardır:

MADDE I TEMEL YÜKÜMLÜLÜKLER

1. Her Taraf Devlet; yetki alanı veya kontrolü altındaki herhangi bir yerde, her türlü nükleer silah deneme patlamasını veya diğer nükleer patlamaları yapmamayı ve bu tip nükleer patlamaları yasaklamayı ve önlemeyi taahhüt eder.
2. Her Taraf Devlet; her türlü nükleer silah deneme veya diğer nükleer patlamalara sebep olmaktan, teşvik etmekten veya bunların uygulanmasına herhangi biçimde bizzat katılmaktan kaçınmayı da taahhüt eder.

MADDE II ÖRGÜT

A. GENEL HÜKÜMLER

1. Taraf Devletler böylelikle, Antlaşmanın hedef ve amaçlarına ulaşmak, Antlaşmaya uyumun denetlenmesi dahil hükümlerinin uygulanmasını temin etmek, Taraf Devletler arasında danışma ve işbirliği için bir forum oluşturmak üzere Nükleer Denemelerin Kapsamlı Yasaklanması Antlaşması Örgütünü (bundan sonra "Örgüt" olarak anılacaktır) kuracaklardır.
2. Taraf Devletlerin tümü Örgütün üyesi olacaklardır. Bir Taraf Devlet Örgüt üyeliğinden mahrum kılınamayacaktır.
3. Örgüt'ün merkezi Viyana, Avusturya Cumhuriyeti, olacaktır.
4. Örgüt organları şunlardır: Taraf Devletler Konferansı, İcra Konseyi ve Uluslararası Veri Merkezini de kapsayacak Teknik Sekreteryası.
5. Her Taraf Devlet Örgüt ile Antlaşma uyarınca işlevlerini yerine getirme hususunda işbirliği yapacaktır. Taraf Devletler Antlaşmanın amaçları veya hükümlerinin uygulanması ile ilgili olarak ortaya çıkan herhangi bir husus hakkında, doğrudan kendi aralarında veya Örgüt veya Birleşmiş Milletler çerçevesindeki ve Birleşmiş Milletler Anayasası uyarınca mevcut prosedürler de dahil olmak üzere diğer uygun uluslararası prosedürler kanalıyla istişarede bulunacaklardır.
6. Örgüt, işbu Antlaşmada belirlenen denetim faaliyetlerini, amaçlarını zamanlı ve etkin olarak yerine getirebilecek şekilde mümkün olduğunca en az müdahaleci olacak surette yürütecektir. Örgüt, sadece işbu Antlaşma kapsamındaki sorumluluklarını yerine getirmek için gerekli bilgi ve verileri talep edecektir. Örgüt, Antlaşmanın uygulanmasında edindiği sivil ve askeri faaliyetler ve tesisler ile ilgili bilgilerin gizliliğini korumak için her türlü önlemi alacak ve özellikle Antlaşmada belirlenen gizlilik hükümlerine uyacaktır.
7. Her Taraf Devlet, Örgütten Antlaşmanın uygulanması ile ilgili olarak gizlilik kaydıyla aldığı bilgi ve verilerin gizliliğine riayet edecek ve korunması için özel çaba gösterecektir. Her Taraf Devlet bu bilgi ve verileri münhasıran işbu Antlaşmanın kapsamındaki hak ve yükümlülükleriyle bağlantılı olarak kullanacaktır.
8. Örgüt, bağımsız bir organ olarak, mevcut uzmanlık ve imkanları uygun bir şekilde ve Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı (IAEA) gibi diğer uluslararası örgütlerle işbirliği düzenlemeleri

yoluyla, verimliliği azami kılabak şekilde kullanmaya çaba gösterecektir. Bu tip düzenlemeler, küçük ve normal ticari ve sözleşmeli olanlar hariç, onay için Taraf Devletler Konferansına sunulacak şekilde düzenlenecektir

9. Örgüt çalışmalarının giderleri, Taraf Devletler tarafından, Birleşmiş Milletler Değerlendirme Ölçeğine uygun şekilde, Birleşmiş Milletler ve Örgüt üyelikleri arasındaki fark dikkate alınarak uyarlanmak suretiyle yıllık olarak karşılanacaktır.

10. Devletlerin Hazırlık Komisyonuna ödedikleri mali katkı payları uygun bir şekilde olağan bütçeye vaki katkı paylarından düşülecektir.

11. Belirlenmiş katkı payını Örgüte ödemekte gecikmiş olan Örgüt üyesi, gecikmiş borç miktarının son iki tam yılın katkı payı miktarına eşit veya ondan fazla olması durumunda, Örgütte oy hakkına sahip olmayacaktır. Taraf Devletler Konferansı, yine de, ödemelerindeki aksaklıkların üye Devlet dışında gelişen olaylardan kaynaklandığına inandığı takdirde, bu durumdaki bir üyenin oy kullanmasına izin verebilir.

B. TARAF DEVLETLER KONFERANSI

Oluşumu, Prosedürler ve Karar Alma

12. Taraf Devletler Konferansı (bundan sonra "Konferans" diye anılacaktır) tüm Taraf Devletlerden oluşacaktır. Her Taraf Devletin Konferansta vekiller ve danışmanlarının da eşlik edebileceği bir temsilcisi olacaktır.

13. Konferansın ilk oturumu, Antlaşmanın yürürlüğe girmesini takiben en geç 30 gün içinde Saklayıcı tarafından toplanacaktır.

14. Konferans düzenli oturumlar şeklinde, başkaca karar vermediği sürece, her yıl toplanacaktır.

15. Konferans özel oturumu ancak aşağıdaki şartlarda toplanacaktır:

(a) Konferans tarafından karar verildiğinde;

(b) İcra Konseyi tarafından karar verildiğinde;

(c) Herhangi bir Taraf Devlet tarafından talep edilip, diğer Taraf Devletlerin çoğunluğu tarafından desteklendiğinde.

Özel oturum, Kongre kararını, İcra Konseyinin talebini veya gerekli desteğin elde edilmesini takiben 30 gün içinde, başkaca bir karar alınmadığı takdirde, toplanacaktır.

16. Konferans, aynı zamanda Madde VII uyarınca Tadil Konferansı şeklinde de toplanabilir.

17. Konferans, aynı zamanda Madde VIII uyarınca Gözden Geçirme Konferansı şeklinde de toplanabilir.

18. Oturumlar, Konferans başkaca bir karar almadıkça, Örgüt merkezinde yapılacaktır.

19. Konferans, kendi prosedür kurallarını kabul edecektir. Her oturumun başında Konferans, Başkanını ve gerek duyulabilecek diğer görevlilerini seçecektir. Bu kişiler bir sonraki oturumda yeni bir Başkan ve görevliler seçilinceye kadar görevlerine devam edeceklerdir.

20. Taraf Devletlerin çoğunluğu yeterli sayıyı oluşturacaktır.

21. Her Taraf Devletin tek bir oyu olacaktır.

22. Konferans, prosedürdeki konular hakkındaki kararları mevcut ve oy kullanan üyelerin salt çoğunluğu ile alacaktır. Esasa müteallik konular hakkındaki kararlar mümkün olduğunca oydaşma ile alınacaktır. Oydaşma sağlanamazsa, bir karar alınması gerektiğinde Konferans Başkanı oylamayı 24 saat süreyle erteleyecek ve bu erteleme süresi içinde oydaşma sağlamak için her türlü çabayı gösterecek ve bu süre sonunda Konferansa rapor verecektir. Eğer bu 24 saat sonunda da hala oydaşma sağlanamamışsa, işbu Antlaşmada başkaca belirtilmediği sürece, Konferans mevcut ve oy kullanan üyelerinin üçte iki çoğunluğu ile karar alacaktır. Konunun esasa müteallik olup olmadığı hususu sözkonusu edildiğinde, bu konu esasa müteallik konularda karar alınması için gerekli çoğunluk tarafından başkaca karar verilmediği sürece, esasa müteallik olarak kabul edilecektir.

23. Konferans, paragraf 26(k)'da belirtilen işlevini yerine getirirken, paragraf 22'de açıklanan esasa müteallik konularla ilgili kararlar prosedürü uyarınca işbu Antlaşmaya Ek 1'deki Devletler listesine herhangi bir Devlet daha eklemek için karar alacaktır. Paragraf 22'den ayrı olarak Konferans, işbu Antlaşmaya Ek 1'deki yapılacak diğer değişiklikler için de oydaşma ile karar alacaktır.

Yetkiler ve İşlevler

24. Konferans Örgütün ana organı olacaktır. Konferans işbu Antlaşma kapsamında olan İcra Konseyinin ve Teknik Sekretaryanın güç ve işlevleri ile ilgili olanlar da dahil olmak üzere tüm soru, konu ve hususları Antlaşma uyarınca görüşecektir. Konferans, Taraf Devlet tarafından ortaya konan veya İcra Konseyince dikkate getirilen Antlaşma kapsamı dahilindeki her türlü soru, konu ve hususlar hakkında öneride bulunabilir ve kararlar alabilir.

25. Konferans Antlaşmanın uygulanmasını gözetecek ve riayeti denetleyecek ve hedef ve amaçlarını geliştirme yolunda çalışacaktır. Aynı zamanda, İcra Konseyi ve Teknik Sekretaryanın faaliyetlerini de denetleyecek ve işlevlerini yerine getirmeleri için kılavuz ilkeleri belirleyebilecektir.

26. Konferans:

(a) Antlaşmanın uygulanmasına ilişkin Örgüt raporunu ve İcra Konseyince önerilen Örgüt yıllık programını ve bütçesini görüşecek ve kabul edecektir ve diğer raporları görüşecektir,

(b) Paragraf 9 uyarınca, Taraf Devletler tarafından ödenecek mali katkıların miktarı hakkında karar verecektir,

(c) İcra Konseyi üyelerini seçecektir,

(d) Teknik Sekretarya Genel Müdürünü (bundan sonra "Genel Müdür" olarak anılacaktır) atayacaktır,

(e) İcra Konseyinin sunduğu prosedür kurallarını görüşecek ve onaylayacaktır,

(f) Antlaşmanın işleyişini etkileyebilecek bilimsel ve teknolojik gelişmeleri görüşecek ve gözden geçirecektir. Bu bağlamda Konferans, Genel Müdüre, Konferans, İcra

Konseyi veya Taraf Devletlere işbu Antlaşmayla ilgili bilimsel ve teknolojik alanlarda uzman danışmanlık hizmeti sunmasına imkanı verecek bir Bilimsel Danışmanlık Kurulu oluşturması yönünde yönerge verebilir. Bu durumda Bilimsel Danışmanlık Kurulu, Konferans tarafından belirlenen görev yönergesi çerçevesi dahilinde, işbu Antlaşmanın uygulanması ile ilgili bazı bilimsel alanlardaki uzmanlık ve tecrübelerine dayanarak atanacak, kendi kapasiteleri çerçevesinde hizmet verecek bağımsız uzmanlardan oluşacaktır;

(g) Antlaşmaya riayetini sağlanması için gerekli önlemleri alacak ve Antlaşma hükümleriyle çatışan herhangi bir durumu Madde V uyarınca ele alacak ve düzelterektir;

(h) Hazırlık Komisyonu tarafından geliştirilen ve önerilen taslak halindeki anlaşmaları, düzenlemeleri, hükümleri, prosedürleri, uygulama kılavuzlarını, rehberler ve diğer dokümanları ilk oturumda görüşecek ve onaylayacaktır;

(i) Teknik Sekreteryaya ile Taraf Devletler, diğer Devletler ve uluslararası örgütler arasında müzakere edilip, paragraf 38(h) uyarınca Örgüt adına İcra Konseyince akdedilecek anlaşma veya düzenlemeleri görüşecek ve onaylayacaktır,

(j) İşbu Antlaşma uyarınca, işlevlerini yerine getirmesi için gerekli göreceği yardımcı organları kuracaktır; ve

(k) Paragraf 23 uyarınca, işbu Antlaşmaya Ek 1'i uygun şekilde güncelleştirecektir.

C. İCRA KONSEYİ

Olusumu, Prosedürler ve Karar Alma

27. İcra Konseyi 51 üyeden oluşacaktır. Her Taraf Devlet, işbu Maddenin hükümleri uyarınca, İcra Konseyinde görev alma hakkına sahip olacaktır.

28. İcra Konseyi, hakça coğrafi dağılım gereksinimini dikkate alarak aşağıdakilerden oluşacaktır:

- (a) Afrika'dan on Taraf Devlet;
- (b) Doğu Avrupa'dan yedi Taraf Devlet;
- (c) Latin Amerika ve Karayipler'den dokuz Taraf Devlet;
- (d) Orta Doğu ve Güney Asya'dan yedi Taraf Devlet;
- (e) Kuzey Amerika ve Batı Avrupa'dan on Taraf Devlet; ve
- (f) Güney-Doğu Asya, Pasifik ve Uzak Doğu'dan sekiz taraf Devlet.

Yukarıda adı geçen coğrafi bölgelerdeki tüm Devletlerin işbu Antlaşmaya Ek 1'de listesi verilmiştir. İşbu Antlaşmaya Ek 1, 23. ve 26(k) paragrafları uyarınca Konferans tarafından uygun şekilde güncelleştirilecektir. Madde VII'deki prosedürler kapsamındaki tadil ve değişikliklere bağlı kalmayacaktır.

29. İcra Konseyi üyeleri Konferans tarafından seçilecektir. Bu bağlamda, herbir coğrafi bölge, aşağıda açıklandığı şekilde, İcra Konseyi üyelik seçimi için buldukları bölgeye ait Taraf Devletleri tayin edecektir:

(a) Politik ve güvenlik mülahazaları dikkate alınarak, uluslararası verilere olduğu kadar veya herbir bölge tarafından öncelik sırasına göre aşağıdaki kritere göre belirlenen, Antlaşma ile ilgili nükleer yeteneklere dayanarak tesbit edilmiş, sözkonusu bölgedeki Taraf devletlerce herbir coğrafi bölgeye ayrılan sandalyelerin en az üçte-biri doldurulacaktır:

- (i) Uluslararası İzleme Sistemine ait izleme tesislerinin sayısı;
- (ii) İzleme teknolojisinde uzmanlık ve tecrübe;
- (iii) Örgüt'ün yıllık bütçesine katkı;

(b) Herbir coğrafi bölgeye ayrılan sandalyelerden biri, Taraf Devlet olduklarından veya en son dönemlerinden bu yana, hangi dönem daha kısa ise, İcra Konseyi üyesi olarak çalışmamış o bölgedeki Taraf Devletler arasından İngilizce alfabetik sıraya göre en baştaki Taraf Devlettten başlanarak dönüşümü olarak doldurulacaktır. Bu şekilde belirlenen bir Taraf Devlet, sandalyesinden feragat etmeye karar verebilir. Bu durumda, bu Taraf Devlet bir feragat mektubunu Genel Müdüre sunacak ve anılan sandalye bu alt paragrafta belirlenen usule göre sıradaki Taraf Devlet tarafından doldurulacaktır.

(c) Herbir coğrafi bölgeye ayrılan diğer sandalyeler ise, o bölgedeki tüm Taraf Devletler arasından tayin edilecek Taraf Devletlerce rotasyon veya seçim ile doldurulacaktır.

30. Herbir İcra Konseyi üyesinin, vekil ve danışmanları, hariç İcra Konseyinde yalnız bir temsilcisi olacaktır.

31. İcra Konseyinin ilk seçimi için, paragraf 28'de belirlenen sayısal oranlara riayet koşuluyla Konferansın üçüncü olağan yıllık oturumunun sonuna kadar görevde bulunacak 26 üyenin seçilmesi durumu hariç, her İcra Konseyi üyesi seçildiği Konferans oturumunun sonundan itibaren ikinci olağan yıllık oturumun sonuna kadar görevde kalacaktır.

32. İcra Konseyi, prosedür kurallarını belirleyecek ve onay için Konferansa sunacaktır.

33. İcra Konseyi, Başkanını üyeleri arasından seçecektir.

34. İcra Konseyi olağan oturumlar şeklinde toplanacaktır. Bu olağan oturumlar arasında yetki ve işlevlerinin yerine getirilmesi gereğine göre toplanabilir.

35. İcra Konseyi üyelerinden her birinin tek bir oyu olacaktır.

36. İcra Konseyi mevcut bulunan üyelerin salt çoğunluğu ile prosedür ile ilgili konularda karar alacaktır. İşbu Antlaşmada aksi belirtilmediği takdirde, İcra Konseyi üyelerinin üçte-ikilik çoğunluğu ile esasa müteallik konular hakkında karar alacaktır. Bir sorunun esasa müteallik olup olmadığı sözkonusu edildiğinde, esasa müteallik konular üzerine karar alınması için gerekli çoğunluk itiraz etmedikçe sorun esasa müteallik bir konu gibi ele alınacaktır.

Yetkiler ve İşlevler

37. İcra Konseyi Örgütün icra organı olacaktır. Konferansa karşı sorumlu olacaktır. Antlaşma uyarınca kendisine verilen yetki ve işlevleri yürütecektir. Bunu yaparken, Konferansın önerileri, kararları ve kılavuzları ile uyum içinde hareket edecek ve bunların sürekli ve düzgün uygulanmasını sağlayacaktır.

38. İcra Konseyi:

- (a) Antlaşmanın etkin uygulanmasını ve Antlaşmaya riayeti gözeticektir;
- (b) Teknik Sekretaryanın faaliyetlerini denetleyecektir;
- (c) Antlaşmanın hedef ve amaçlarını gözetici tekliflerin görüşülmesi için Konferansa gerekli önerilerde bulunacaktır;
- (d) Taraf Devletlerin Ulusal Makamları ile işbirliği yapılacaktır;
- (e) Örgütün taslak halindeki yıllık programını ve bütçesini, Antlaşmanın uygulanması ile ilgili Örgüt taslak raporunu, kendi faaliyetlerinin gidişatı ile ilgili raporu ve gerekli görülen veya Konferansın talep edebileceği başka raporları görüşecek ve Konferansa sunacaktır;
- (f) Konferans oturumları için gündem taslağını da kapsayan düzenlemeler yapacaktır;
- (g) Madde VII uyarınca Protokole ve Eklerine, idari veya teknik konulara ilişkin yapılan değişiklik tekliflerini inceleyecektir ve bunların kabul edilmeleri hususunda Taraf Devletlere öneriler getirecektir;
- (h) Örgüt adına, Taraf Devletler, diğer Devletler ve uluslararası örgütler ile anlaşma ve düzenlemeleri Konseyin ön onayına bağlı olarak sonuçlandırarak ve alt-paragraf (i)'de belirtilen anlaşma ve düzenlemeler hariç olmak üzere yapılan uygulamaları denetleyecektir;
- (i) Taraf Devletler ve diğer Devletler ile birlikte doğrulama etkinliklerinin uygulanması ile ilgili olarak yapılan anlaşma ve düzenlemeleri onaylayacak ve denetleyecektir; ve
- (j) Yeni uygulama kılavuzlarını ve mevcut kılavuzlara yapılması Teknik Sekretarya tarafından önerilebilecek tadilleri onaylayacaktır.

39. İcra Konseyi Konferans özel oturumunun toplanması talebinde bulunabilir.

40. İcra Konseyi:

- (a) Taraf Devletler arasında ve Taraf Devletler ile Teknik Sekretarya arasında, bilgi alışverişleri yoluyla işbu Antlaşmanın uygulanması konusunda işbirliğine yardımcı olacaktır;
- (b) Madde IV uyarınca Taraf Devletler arasındaki görüş alışverişi ve açıklamalara yardımcı olacaktır; ve
- (c) Madde IV uyarınca, yerinde denetim taleplerini alacak, inceleyecek ve harekete geçecek ve yerinde denetim hakkında rapor verecektir;

41. İcra Konseyi, bir Taraf Devletin Antlaşma ile olası uyumsuzluk ve Antlaşma tarafından verilen hakların kötüye kullanılması ile ilgili kaygılarını görüşecektir. Bunu yaparken İcra Konseyi, ilgili Taraf Devletler ile görüşecek ve uygun bir şekilde Taraf Devletten, belirli bir zaman zarfında tazmin edici önlemler alınmasını talep edecektir. İcra Konseyi ileri bir adım atma gereği duyduğu noktada, diğerleri meyanında aşağıdaki önlemlerden birini veya birkaçını alacaktır:

- (a) Taraf Devletlere sorunu veya konuyu bildirecek;
- (b) Söz konusu sorun veya konuyu Konferansın dikkatine sunacak;
- (c) Madde V uyarınca tazmin edici önlemler ve uyumun sağlanması ile ilgili konularda Konferansa öneri getirecek ve uygun şekilde harekete geçecektir.

D. TEKNİK SEKRETARYA

42. Teknik Sekretarya, Taraf Devletlere Antlaşmanın yürütülmesi hususunda yardımcı olacaktır. Teknik Sekretarya, Konferans ve İcra Konseyine işlevlerini yerine getirmelerinde yardımcı olacaktır. Teknik Sekretarya, Konferans ve İcra Konseyi tarafından kendisine verilen görevleri olduğu gibi işbu Antlaşma uyarınca kendisine yüklenen doğrulama ve diğer işlevleri de yürütecektir. Teknik Sekretarya, ayrılmaz bir parçası olan Uluslararası Veri Merkezini de kapsayacaktır.

43. Madde IV ve Protokol uyarınca, Teknik Sekretaryanın Antlaşmaya uyumun denetlenmesine ilişkin işlevleri aşağıdakileri kapsayacaktır:

- (a) Uluslararası İzleme Sisteminin işleminin denetlenmesi ve eşgüdüm sağlanmasından sorumlu olma;
- (b) Uluslararası Veri Merkezini işletme;
- (c) Uluslararası İzleme Sisteminin gözlem verilerini rutin olarak alma, işleme, analiz ve rapor etme;
- (d) Gözlem istasyonlarının kurulma ve çalıştırılması için teknik yardım sağlama ve bunlara destek verme;
- (e) Taraf Devletler arasındaki istişare ve açıklamalara yardımcı olmak için İcra Konseyine destek verme;
- (f) Belirlenmiş mevki denetimi taleplerini alma ve bunlara işlem yapma, İcra Konseyinin sözkonusu talepleri incelemesine yardımcı olma, yerinde denetim hazırlıklarını yürütme ve denetim esnasında teknik destek sağlama ve İcra Konseyine rapor verme;
- (g) Taraf Devletler, diğer devletler ve uluslararası örgütlerle denetim anlaşma ve düzenlemelerini görüşme ve İcra Konseyi öncelikli onayına tabi olmak kaydıyla doğrulama faaliyetleriyle ilgili sözkonusu anlaşma ve düzenlemeleri akdetme;
- (h) İşbu Antlaşma kapsamındaki doğrulamanın diğer konularında Ulusal Makamlar aracılığıyla Taraf Devletlere yardım etme.

44. Teknik Sekretarya, İcra Konseyi onayına bağılı olarak, Madde IV ve Protokol uyarınca doğrulama rejiminin çeşitli bölümlerinin işleyişine yol göstermek için uygulama kılavuzlarını geliştirecek ve idame ettirecektir. Söz konusu kılavuzlar Antlaşmanın veya Protokolün ayrılmaz bir parçasını teşkil etmeyecek ve İcra Konseyi onayına bağılı olarak Teknik Sekretarya tarafından değiştirilebilecektir. Teknik Sekretarya uygulama kılavuzlarında yapılan değişiklikleri Taraf Devletlere bildirecektir.

45. Teknik Sekretaryanın idari konulara ilişkin görevleri aşağıdakileri kapsayacaktır:

- (a) Örgütün taslak programını ve bütçesini İcra Konseyi için hazırlamak ve sunmak;
- (b) Örgütün Antlaşmanın uygulanması ile ilgili taslak raporu ve Konferans veya İcra Konseyi tarafından talep edilebilecek diğer raporları hazırlamak ve bunları İcra Konseyine sunmak.
- (c) Konferans, İcra Konseyi ve diğer alt organlara idari ve teknik destek sağlamak;
- (d) Antlaşmanın uygulanması ile ilgili olarak Örgüt adına bildirimleri göndermek ve almak; ve
- (e) Örgüt ile diğer uluslararası örgütler arasındaki anlaşmaları ile ilgili idari sorumlulukları ifa etmek;

46. Taraf Devletlerce Örgüte yapılan tüm talepler ve bildirimler, Taraf Devletlerin Ulusal Makamları aracılığıyla Genel Müdüre iletilecektir. Talepler ve bildirimler, işbu Antlaşmanın resmi dillerinden birinde yazılmış olacaktır. Genel Müdür cevabında da kendisine iletilen talep veya bildirim dilini kullanacaktır.

47. Teknik Sekretaryanın, Örgütün taslak program ve bütçesini hazırlamak ve İcra Konseyine sunmak gibi sorumluluklarıyla ilgili olarak, Teknik Sekretarya Uluslararası İzleme Sisteminin bir parçası olarak kurulmuş her bölüm bedelinin açık hesabını belirleyecek ve koruyacaktır. Taslak program ve bütçe için yapılan işlem tüm diğer Örgüt faaliyetleri için de uygulanacaktır.

48. Teknik Sekretarya, etkinliklerin yürütülmesi ile ilgili olarak dikkatine gelen ve ilgili Taraf Devlet ile görüşme aracılığıyla çözüme ulaşması mümkün olmayan, işlevlerinin aksamasından dolayı ortaya çıkan problemlerden, İcra Konseyini derhal bilgilendirecektir.

49. Teknik Sekretarya, icra görevlisi görevini üstlenecek bir Genel Müdür ve bilim, teknik ve diğer dallardaki gerekli personelden oluşacaktır. Genel Müdür, 4 yıllık devrelerle, sadece bir dönem daha yenilenmek kaydıyla İcra Konseyi tavsiyesi üzerine Konferans tarafından atanacaktır. İlk Genel Müdür, Hazırlık Komisyonunun tavsiyesi üzerine ilk oturumunda Konferans tarafından atanacaktır.

50. Genel Müdür, Konferans ve İcra Konseyine karşı, personelin atanmasından ve Teknik Sekretarya'nın organize edilmesi ve işletmesinden sorumlu olacaktır. Personelin atanmasında ve hizmet koşullarının belirlenmesinde en önemli unsur, profesyonel uzmanlık, tecrübe, verimlilik, yetenek ve tutarlılığın en yüksek standartta olma gerekliliğidir. Sadece Taraf Devletlerin kendi vatandaşları Genel Müdür, müfettiş veya profesyonel ve sekreterlik personeli olabilecektir. Personel dağılımının mümkün olduğunca geniş bir coğrafi temele dayanmasına dikkat gösterilmelidir. Personel alımı, personelin görevin yapılması için mümkün olan asgari sayıda alınması prensibine göre belirlenecektir.

51. Genel Müdür, uygun hallerde, İcra Konseyi ile danışma sonucunda bilimsel konularda öneriler almak için geçici bilimsel uzmanlar çalışma grupları kurabilir.

52. Genel Müdür, denetimciler, denetimci yardımcılar ve personel üyeleri görevlerini yaparken, hiçbir hükümetten veya Örgüt dışındaki hiçbir kaynaktan talimat sormayacak veya almayacaktır. Sadece Örgüte karşı sorumlu uluslararası görevliler olarak, pozisyonlarının tersini yansıtacak her türlü harekettten kaçınacaklardır. Genel Müdür denetim ekibinin faaliyetlerinden sorumlu olacaktır.

53. Her Taraf Devlet, Genel Müdürün, denetimcilerin, denetim yardımcılarının ve personelin münhasıran uluslararası nitelikli sorumluluklarına saygı gösterecek ve bu sorumlulukların yerine getirilmesinde onları etkilemeye çalışmayacaktır.

E. İMTİYAZLAR VE DOKUNULMAZLIKLAR

54. Örgüt; görevlerini yerine getirebilmek için gerekli yasal yeterlilik, imtiyaz ve dokunulmazlıkları, Taraf Devletin ülkesinde ve yetkisi veya denetimi altındaki herhangi bir yerde kullanacaktır.

55. Taraf Devletlerin delegeleri ile vekil ve danışmanları, İcra Konseyine seçilen üyelerin temsilcileri ile vekil ve danışmanları, Genel Müdür, denetimciler, denetimci yardımcılar ve Örgüt çalışanları, Örgüte bağlı çalışmalarını bağımsızca sürdürebilmek için gerekli imtiyaz ve dokunulmazlıklardan yararlanacaklardır.

56. Bu Maddede belirtilen yasal statü, imtiyaz ve dokunulmazlıklara, Örgüt ile Taraf Devletler arasında ve Örgüt ile Örgütün bulunduğu devlet arasındaki anlaşmalarla açıklık getirilecektir. Söz konusu anlaşmalar, paragraf 26 (h) ve (i) uyarınca görüşülecek ve kabul edilecektir.

57. 54. ve 55. paragraflarda belirtilenlerle birlikte, Genel Müdürün, denetimcilerin, denetimci yardımcılarının ve Teknik Sekreteryaya mensuplarının çalışmaları esnasında yararlanacakları imtiyaz ve dokunulmazlıklar bu Anlaşmanın Protokolünde belirtildiği gibi olacaktır.

MADDE III ULUŞAL UYGULAMA ÖNLEMLERİ

1. Her Taraf Devlet, kendi anayasal süreçleri uyarınca, Anlaşma dahilindeki yükümlülüklerini yerine getirmek için gerekli önlemleri alacaktır. Özellikle aşağıdaki durumlar için gerekli önlemleri alacaktır:

(a) Ülkesindeki veya uluslararası hukuk ile tanınmış kendi yetkisi altında olan yerlerdeki gerçek ve tüzel kişilerin, Anlaşma uyarınca Taraf Devlet tarafından yasaklanmış eylemlerin yapılmasını yasaklamak,

(b) Kendi denetimi altındaki yerlerde gerçek ve tüzel kişilere benzer eylemleri yasaklamak, ve

(c) Uluslararası hukuka uygun biçimde, vatandaşlığındaki gerçek kişilerin herhangi bir yerde benzer eylemlerde bulunmasını yasaklamak.

2. Her bir Taraf Devlet diğer Taraf Devletlerle işbirliği içinde olacak ve 1. paragrafta belirtilen yükümlülüklerin uygulanmasında birbirlerine uygun yasal yardımlaşmayı yapacaklardır.
3. Her Taraf Devlet, işbu Maddeye uygun olan önlemler hakkında Örgüt'e bilgi verecektir.
4. Antlaşma yükümlülüklerini yerine getirmek için, her Taraf Devlet bir Ulusal Makam tayin edecek veya oluşturacak ve bunu o Taraf Devlet için yürürlüğe giren antlaşma tarihinde Örgüt'e bildirecektir. Ulusal Makam, Örgüt ve diğer Taraf Devletlerle ulusal irtibat merkezi olarak çalışacaktır.

MADDE IV DOĞRULAMA

A. GENEL HÜKÜMLER

1. Antlaşma hükümleri ile uyumu doğrulamak için, aşağıdaki unsurlardan oluşan bir doğrulama rejimi kurulacaktır:

- (a) Uluslararası İzleme Sistemi;
- (b) Danışma ve açıklama;
- (c) Yerinde denetimler; ve
- (d) Güvenlik artırıcı önlemler .

İşbu Antlaşmanın yürürlüğe giriş tarihinde, doğrulama rejimi Antlaşmanın doğrulama taleplerini karşılayabilecek kapasitede olacaktır.

2. Doğrulama etkinlikleri objektif bilgiye dayanacak, işbu Antlaşmanın konusu ile sınırlı olacak ve Taraf Devletlerin bağımsızlığına tam saygı temelinde dayandırılarak, ve hedeflerini gerçekleştirmek için faaliyetler en az müdahaleci şekilde yürütülecektir. Her Taraf Devlet, doğrulama haklarını kötüye kullanmaktan kaçınacaktır.

3. Her Taraf Devlet, diğerleri meyanında aşağıda belirtilen hususlar yoluyla Antlaşmaya uyumun doğrulanmasını kolaylaştırmak için III. Maddenin 4. paragrafına göre kurulan kendi Ulusal Makamı aracılığıyla Örgüt ve diğer Taraf Devletler ile işbirliği yapmayı taahhüt eder:

- (a) Doğrulama önlemlerine katılmak için gerekli tesisleri kurma ve gerekli iletişimi kurma;
- (b) Uluslararası İzleme Sistemi'nin parçası olan ulusal terminallerden gelen verileri sunma;
- (c) Danışma ve açıklama sürecine katılma;
- (d) Yerinde denetimin yürütülmesine cevaz verme; ve
- (e) Güvenlik artırıcı önlemlere, uygun durumda, katılma.

4. Tüm Taraf Devletler, teknik ve mali yetenekleri gözetilmeksizin doğrulama haklarından yararlanacaklar ve doğrulamayı kabul etmede eşit yükümlülüğe tabi olacaklardır.

5. İşbu Antlaşmanın amaçları için, hiçbir Taraf Devletin Devletlerin egemenliğine saygıyı da içeren kabul edilmiş uluslararası hukukun genel prensipleri ile tutarlı bir şekilde ulusal teknik doğrulama yöntemleriyle elde edilmiş bilgileri kullanması kısıtlanmayacaktır.

6. Taraf Devletlerin işbu Antlaşma ile ilgisi olmayan hassas tesisleri, etkinlikleri veya bölgeleri koruma hakları saklı kalmak üzere, Taraf Devletler işbu Antlaşmanın doğrulama rejimi maddelerine veya paragraf 5 uyarınca işletilen ulusal teknik doğrulama yöntemlerine karışmayacaklardır.

7. Her Taraf Devlet, hassas tesislerini koruma ve Antlaşma ile ilgisi olmayan gizli bilgi ve verilerin açığa çıkmasını önleme hakkına sahiptir.

8. Ayrıca, doğrulama çalışmaları sırasında edinilmiş sivil ve askeri etkinliklerle ilgili bilgilerin gizliliğini korumak için gerekli tüm önlemler alınacaktır.

9. Paragraf 8'e tabi olarak, işbu Antlaşma tarafından kurulan doğrulama rejimi yoluyla Örgütten sağlanan bilgiler, İşbu Antlaşmanın ve Protokolün ilgili hükümleri uyarınca tüm Taraf Devletlere sunulacaktır.

10. Antlaşma hükümleri, bilimsel amaçlar için gerekli uluslararası veri alışverişini kısıtlıyacak şekilde uygulanmayacaktır.

11. Her Taraf Devlet, doğrulama rejiminin geliştirilmesinde, ve Antlaşmanın doğrulama etkinliğinin ve maliyet-etkinliğinin artmasına yönelik özel önlemler geliştirme amacı ile elektromanyetik darbe izleme veya uydu izleme dahil ek teknolojilerin doğrulama potansiyelinin incelenmesinde Örgüt ile işbirliği yapacaklarını taahhüt ederler. Bu önlemler, kabul edildikleri halde, ek bölümler olarak işbu Antlaşma hükümlerine, Protokole veya Madde VII uyarınca ek bölümler olarak Protokole, veya Madde II paragraf 44 uyarınca uygulama kılavuzlarına eklenecektir.

12. Taraf Devletler, bütün Taraf Devletlerin kendi ulusal doğrulama yöntemlerinin uygulanmasını güçlendirmeleri ve sözkonusu teknolojilerin barışıl amaçlar doğrultusunda kullanılmasından yarar sağlamaları için işbu Antlaşmanın doğrulama teknolojilerinin mümkün olan en yüklü transferine katılmak ve buna katkıda bulunmak için aralarındaki işbirliğini geliştireceklerini taahhüt ederler.

13. İşbu Antlaşma hükümleri, gelecekte atom enerjisini barışıl amaçlar için kullanacak olan Taraf Devletlerin bu yoldaki ekonomik ve teknolojik ilerlemesine engel olmasını önleyici bir anlayış ile uygulanacaktır.

Teknik Sekreteryanın Doğrulama Sorumlulukları

14. Teknik Sekreteryaya, Antlaşmanın amaçları doğrultusunda Taraf Devletler ile işbirliği içerisinde işbu Antlaşmada ve Protokolden belirtilen doğrulama alanındaki sorumluluklarını yerine getirirken aşağıdakileri uygulayacaktır:

(a) İşbu Antlaşmanın hükümleri uyarınca doğrulama ile ilgili verileri ve rapor sonuçlarını almak ve dağıtmak ve bu göreve uygun genel iletişim altyapısını temin etmek,

(b) Prensipte Teknik Sekreteryaya içerisinde veri toplama ve işlemede odak noktası olacak Uluslararası Veri Merkezi yoluyla rutin olarak aşağıdaki işlemleri yerine getirecektir:

(i) Uluslararası İzleme Sisteminden veri talepleri alma ve girişimde bulunma;

(ii) Görüşme ve açıklık getirme işlemlerinden, yerinde denetimden ve güvenlik artırıcı önlemlerden ortaya çıkan verileri, uygun olduğu şekilde, alma; ve
(iii) İşbu Antlaşma ve Protokol uyarınca diğer Taraf Devletlerden ve uluslararası örgütlerden ilgili diğer verileri alma.

c) İlgili uygulama kılavuzları uyarınca, Uluslararası İzleme Sisteminin ve parçalarının ve Uluslararası Veri Merkezinin işlemlerini gözetmek, koordine etmek ve sağlamak;

d) İşbu Antlaşmanın mevcut uluslararası doğrulamasına imkan vermek ve uygunluk sorunlarının erken çözümlenmesine yardımcı olmak için, kabul edilmiş prosedürlere göre Uluslararası İzleme Sistemini rutin olarak işletmek, analiz etmek ve rapor etmek;

e) Madde II, paragraf 7 ve bu Maddenin 8. ve 13. paragrafları uyarınca Uluslararası İzleme Sisteminin kullanımında sorumluluk alacak tüm Taraf Devletlere işlenmiş ve işlenmemiş verileri ve her türlü bildirim sonuçlarını sağlamak;

f) Tüm Taraf Devletlere, toplanmış verilere eşit, açık, uygun ve zamanlı giriş sağlamak;

g) İşlenmemiş ve işlenmiş tüm verileri ve bildirim sonuçlarını saklamak;

h) Uluslararası İzleme Sisteminden alınan tüm ek veri taleplerini düzenlemek ve kolaylaştırmak;

i) Bir Taraf Devletten diğerine ek veri taleplerini düzenlemek;

j) Söz konusu Taraf Devletçe talep edildiğinde izleme tesislerinin ve iletişim araçlarının kurulması ve işlemlerinde yardım ve destek sağlamak;

k) Doğrulama rejimindeki verilerin derlenmesi, saklanması, kullanılması, analizi ve bildirilmesinde Teknik Sekreteryaya ve Uluslararası Veri Merkezi tarafından kullanılan teknikleri talep edildiğinde Taraf Devletlere sunmak;

l) Uluslararası İzleme Sistemi ve Uluslararası Veri Merkezinin genel işleyişini izlemek, değerlendirmek ve rapor etmek.

15. Paragraf 14'de adı geçen ve Protokolde açıklanan doğrulama sorumluluklarının yerine getirilmesinde Teknik Sekreteryaya tarafından kullanılacak kabul edilmiş prosedürler ilgili uygulama kılavuzlarında açıklanacaktır.

B. ULUSLARARASI İZLEME SİSTEMİ

16. Uluslararası İzleme Sistemi; sismolojik gözetleme, tasdikli laboratuvarları kapsayan radyonüklid gözetleme, sesötesi gözetleme ve çeşitli iletişim yöntemlerini içerecek ve Teknik Sekreteryaya bağlı Uluslararası Veri Merkezi tarafından desteklenecektir.

17. Uluslararası İzleme Sistemi, Teknik Sekreteryaya makamına bağlı olacaktır. Uluslararası İzleme Sistemine bağlı tüm izleme tesisleri evsahibi veya Protokol uyarınca sorumluluğu alan Devletlere ait olacak ve onlar tarafından çalıştırılacaktır.

18. Her Taraf Devlet, uluslararası veri değişimine katılma ve Uluslararası Veri Merkezindeki her türlü veriden yararlanma hakkına sahiptir. Her Taraf Devlet kendi Ulusal Makamı aracılığıyla Uluslararası Veri Merkezi ile işbirliği yapacaktır.

Uluslararası İzleme Sisteminin Harcamaları

19. Protokole Ek 1'deki Tablo 1-A, 2-A, 3 ve 4'de belirtilen Uluslararası İzleme Sistemi içindeki tesis ve tesisin işlemesi için ilgili Uygulama Kılavuzu ve Protokolün teknik talepleri uyarınca bu tesislerin ilgili Devlet ve Örgüt, Protokolün Bölüm I paragraf 4'de anlaşma ve düzenlemeler dahilinde belirlendiği şekilde aşağıdakilerin bedelini karşılayacaktır:

(a) Tesislerden sorumlu Devlet bedeli kendi karşılamazsa, yeni tesislerin kurulması ve mevcut tesislerin geliştirilmesi;

(b) Uluslararası İzleme Sistemi tesislerinin, tesis fiziki güvenliği de dahil olmak üzere, çalıştırılması ve bakımının sağlanması, ve veri doğrulama prosedürlerinin uygulanması ;

(c) Uluslararası İzleme Sistemi verilerini (işlenmiş veya işlenmemiş), gerekirse, uygun iletişim yöntemleriyle gözlem istasyonlarından, laboratuvar ve analitik tesislerden veya ulusal veri merkezlerinden mümkün olan en direkt ve en az maliyetle Uluslararası Veri Merkezine; veya sözkonusu verilerin (mevcut ise numunelerini de) gözlem istasyonlarından laboratuvar ve analitik tesislere iletilmesi; ve

(d) Örgüt adına numunelerin incelenmesi.

20. Protokole Ek 1 Tablo 1-B'de belirtilen yedek şebeke sismik istasyonları için Örgüt, Protokolün Bölüm I paragraf 4'de anlaşma ve düzenlemeler dahilinde belirlendiği şekilde sadece aşağıdakiler için yapılacak harcamaları karşılayacaktır:

(a) Uluslararası Veri Merkezine verileri iletmek,

(b) Bu istasyonlardan gelen verileri doğrulamak,

(c) Sorumlu Devlet masrafı kendi karşılamadığı takdirde, istasyonları istenilen teknik standarda yükseltmek;

(d) Sorumlu Devlet masrafı kendi karşılamadığı takdirde, uygun teçhizatın olmadığı yerlere gerekirse Anlaşmanın amaçları doğrultusunda yeni istasyonlar kurmak; ve

(e) İlgili uygulama kılavuzlarında belirtildiği üzere Örgüt tarafından talep edilen verilerin sağlanması ile ilgili tüm harcamalar.

21. Örgüt, Protokolün Bölüm F, Parça I'de belirtildiği üzere, Uluslararası Veri Merkezinin bildirim tabi ürünlerinin ve hizmetlerinin standard dizisinden her Taraf Devlete temin edilmesinde yapılacak masraflarını da karşılayacaktır. Herhangi bir ek veri veya ek ürün için hazırlama ve transmisyon masrafları, bunu talep eden Taraf Devlet tarafından karşılanacaktır.

22. Taraf devletler veya evsahibi veya Uluslararası İzleme Sistemi tesislerinden sorumlu Devletler ile akdedilen anlaşmalar veya düzenlemeler, sözkonusu harcamaların karşılanmasına ilişkin hükümleri içerecektir. Sözkonusu hükümler, Taraf Devletin paragraf 19(a) ve 20(c) ve (d) 'de belirtilen, evsahipliği yaptığı veya sorumlu olduğu tesislerin harcamalarını karşıladığı, ve bunun da Örgüte vereceği belirlenmiş katkı payında yapılacak indirim ile tetafi edilmesi gibi uygulamaları kapsayacaktır. Sözkonusu indirim, bir Taraf Devletin yıllık belirlenmiş katkı payı miktarının yüzde

50'sini geçmeyecek, ancak takip eden yıllara bölünebilecektir. Bir Taraf Devlet sözkonusu indirimi, aralarındaki anlaşma veya düzenlemeler sonucu ve İcra Konseyinin onayı ile diğer bir Taraf Devlet ile paylaşabilir. Bu paragrafta belirtilen anlaşma ve düzenlemeler Madde II paragraf 26(h) ve 38(i) uyarınca onaylanacaktır.

Uluslararası İzleme Sistemine Yapılacak Değişiklikler

23. İzleme teknolojisinin eklenmesi veya çıkartılması yoluyla Uluslararası İzleme Merkezini etkileyen, paragraf 11'de belirtilen her türlü önlemler, Madde VII, paragraf 1 ila 6'ya göre Antlaşmaya ve Protokole dahil edilecektir.

24. Uluslararası İzleme Sistemine yapılacak aşağıdaki değişiklikler, doğrudan etkilenen Devletlerin kararına bağlı olarak, Madde VII paragraf 7 ve 8'e göre idari veya teknik konular olarak ele alınacaktır:

(a) Belirli izleme teknolojisi için Protokolde belirlenen tesis sayılarındaki değişiklikler; ve

(b) Protokole Ek 1 tablolarında gösterilen bazı özel tesisler için (tesisten sorumlu Devlet; yeri; tesisin adı; tesisin tipi; ve ana ve yedek sismik şebekeler arasındaki bir tesisin niteliği gibi) diğer detaylarda yapılacak değişiklikler.

Eğer İcra Konseyi Madde VII paragraf 8(d) uyarınca sözkonusu değişikliklerin kabul edilmesini öngörürse, kural olarak Madde VII paragraf 8(h) uyarınca, sözkonusu değişikliklerin Genel Müdürün onayına ilişkin bildirim alınması ile yürürlüğe gireceğini öngörecektir.

25. Genel Müdür, paragraf 24'e göre yapılacak herhangi bir teklif sözkonusu olduğunda, Madde VII, paragraf 8(b) uyarınca İcra Konseyine ve Taraf Devletlere bilgi ve değerlendirme sunarken aşağıdakileri de dahil edecektir:

(a) Teklifin teknik değerlendirmesi;

(b) Teklifin idari ve mali etkisi üzerine bir bildirim; ve

(c) Tekliften doğrudan etkilenen Devletlerle yapılan görüşmelere dair, aralarındaki uzlaşmaya da değinen bir rapor.

Geçici Düzenlemeler

26. Protokol Ek 1'deki Tablolarda belirtilen izleme tesislerinin önemli ve telafi edilemez arızalarında, veya izleme kapsamının geçici azalmalarını gidermek için, Genel Müdür, İcra Konseyinin onayı ile ve doğrudan etkilenen Devletlerle görüşme ve uzlaşma içinde, 1 yıllık süreyi geçmemek üzere geçici düzenlemelere başlayacaktır ve eğer gerekirse, İcra Konseyi ve ilgili Devletlerin uzlaşması dahilinde bir sonraki yıl için yenilenecektir. Sözkonusu düzenlemeler, Uluslararası İzleme Sistemi tesislerinin sayısının, ilgili şebeke için belirlenen sayıyı aşmasına neden olmayacaktır; ilgili şebeke kullanma kılavuzunda belirtilen teknik ve operasyonel talepleri mümkün olduğunca çabuk karşılayacak, ve Örgüt bütçesinden idare edilecektir. Genel Müdür, daha sonra durumu düzeltmek için girişimler yapacak ve hemen çözümlenmesi için de teklifler sunacaktır. Genel Müdür bu paragrafta alınan kararları tüm Taraf Devletlere bildirecektir.

İşbirliği Yapan Ulusal Tesisler

27. Taraf Devletler, Uluslararası İzleme Sisteminin parçası olmayan ulusal izleme istasyonlarından Uluslararası Veri Merkezine ek veriler sağlamak için, Örgüt ile ortak düzenlemeler belirleyebilirler.

28. Söz konusu ortak düzenlemeler aşağıdaki şartlarda belirlenebilir:

(a) Taraf Devletin talebi üzerine, ve maliyeti o Devletçe karşılanmak üzere, Teknik Sekretarya belirlenen izleme tesisinin, Uluslararası İzleme Tesisi için ilgili uygulama kılavuzunda belirtilen teknik ve operasyonel talepleri karşıladığını onaylamak için önlem alacak, ve verilerinin doğruluğu için düzenlemeler yapacaktır. İcra Konseyi kararına bağlı olarak, Teknik Sekretarya söz konusu tesisi müşterek ulusal tesis olarak tayın edecektir.

(b) Teknik Sekretarya müşterek ulusal tesislerin geçerli bir listesini temin edecek ve bunu tüm Taraf Devletlere dağıtacaktır.

(c) Uluslararası Veri Merkezi, verileri müşterek ulusal tesislerden alacak, eğer aynı Taraf Devletçe de talep edilirse, yerinde denetim taleplerinin görüşülmesi ve açıklığa kavuşturulması ve dikkate alınmasına yardımcı olmak amacıyla veri aktarma giderleri o Taraf Devlet tarafından karşılanacaktır.

Ek verilerin söz konusu tesislerden temin edildiği ve Uluslararası Veri Merkezinin daha fazla veya acile bilgi veya açıklama talep edebileceği koşullar, ilgili izleme şebekesinin uygulama kılavuzunda ayrıntılı olarak açıklanacaktır.

GÖRÜŞME VE AÇIKLAMA

29. Yerinde denetim talebinde bulunan herhangi bir Taraf Devletin bu hakkına mahsuben, Taraf Devletler mümkün olduğunda, işbu Antlaşmanın temel yükümlülükleri ile olası uyumsuzluğa neden olabilecek her türlü konuyu, kendi aralarında veya Örgüt aracılığıyla öncelikle açıklığa kavuşturmak ve çözümlenmek için her türlü çabayı gösterecektir.

30. 29. paragraf uyarınca bir Taraf Devlet diğer bir Taraf Devlete talepte bulunursa, denetime tabi Taraf Devlet 48 saat içinde talepte bulunan Taraf Devlete bir açıklama getirecektir. Talep eden ve denetime tabi Taraf Devletler İcra Konseyine ve Genel Müdüre talep ve cevabı konusunda bilgi verebilirler.

31. Bir Taraf Devlet, işbu Antlaşmanın temel yükümlülükleri ile olası uyumsuzluğa neden olabilecek her türlü konuyu açıklığa kavuşturmada Genel Müdürdan destek isteme hakkına sahip olacaktır. Genel Müdür böyle bir konuyla ilgili olarak Teknik Sekretaryanın elindeki mevcut bilgileri temin edecektir. Talep eden Taraf Devlet tarafından istenirse, Genel Müdür İcra Konseyini talep ve cevap olarak alınan bilgiler hakkında aydınlatacaktır.

32. Bir Taraf Devlet, İcra Konseyinden, işbu Antlaşma ile olası uyumsuzluğa yol açabilecek her türlü konu hakkında bir başka Taraf Devlettan konuya açıklık getirmesini isteme hakkına sahip olacaktır. Böyle bir durumda aşağıdakiler uygulanacaktır:

(a) İcra Konseyi talebi açıklanmak üzere Genel Müdür kanalıyla, alınma tarihinden itibaren 24 saat içinde talep eden Taraf Devlete iletilecektir;

- (b) Denetime tabi Taraf Devlet, açıklamayı mümkün olan en kısa zamanda, cevabın alınmasından itibaren 48 saat içinde İcra Konseyine iletacaktır;
- (c) İcra Konseyi açıklama notasını alacak ve takip eden 24 saat içinde talep eden Taraf Devlete iletacaktır;
- (d) Eğer talepte bulunan Taraf Devlet açıklamayı yetersiz bulursa, İcra Konseyinden, denetime tabi Taraf Devletten daha fazla açıklama temin etmesini isteme hakkına sahiptir.

İcra Konseyi, bu paragrafa göre öne sürülen her türlü açıklama talepleri ve denetime tabi Taraf Devlet tarafından verilen cevap hakkında tüm diğer Taraf Devletlere gecikmeksizin bilgi verecektir.

33. Eğer talepte bulunan Taraf Devlet paragraf 32(d)'de kendine temin edilen açıklamayı yetersiz bulursa, İcra Konseyine üye olmayan Taraf Devletlerin yer alacağı bir İcra Konseyi toplantısı talebinde bulunma hakkına sahip olacaktır. Söz konusu toplantıda, İcra Konseyi konuyu ele alacak ve Madde V uyarınca her türlü önlemi önerebilecektir.

D. YERİNDE DENETİMLER

Yerinde Denetim Talebi

34. İşbu Madde hükümleri ve Protokol Bölüm II uyarınca her Taraf Devlet, herhangi bir Taraf Devletin sınırları dahilinde veya yetkisi veya kontrolü altında olan herhangi bir yerde, veya herhangi bir Devletin yetkisi ve kontrolü dışındaki bir yerde, yerinde denetim talebinde bulunma hakkına sahiptir.
35. Bir yerinde denetiminin en temel amacı bir nükleer silah deneme patlamasının veya nükleer patlamaların Madde 1'e aykırı bir şekilde yapıp yapılmadığına açıklık getirmek ve olası bir ihlali belirlemede yararlı olabilecek her türlü bilgiyi toplamaktır.
36. Talep eden Taraf Devlet, yerinde denetim talebini işbu Antlaşma kapsamında tutma ve 37. paragraf uyarınca bunu denetim talebi açıklamalarında belirtme yükümlülüğünde olacaktır. Talep eden Taraf Devlet, dayanaksız veya gayriresmi denetim taleplerinden kaçınmalıdır.
37. Yerinde denetim talebi, Uluslararası İzleme Sisteminden alınan bilgilere, veya genel uluslararası hukuk prensipleri ile tutarlı bir şekilde ulusal teknik doğrulama yöntemleriyle edinilen her türlü ilgili teknik bilgilere dayandırılacaktır. Talep, Protokolün II. Bölüm 41. paragrafındaki bilgileri içerecektir.
38. Talep eden Taraf Devlet, yerinde denetim talebini İcra Konseyine, ve aynı zamanda hemen işleme başlaması için Genel Müdüre sunacaktır.

Yerinde Denetim Talebinin Sunulmasından Sonraki Aşamalar

39. İcra Konseyi, yerinde denetim talebini alır almaz incelemelerine başlayacaktır.
40. Genel Müdür, yerinde denetim talebini aldıktan sonra, iki saat içinde talep eden Taraf Devlete talebi aldığını bildirecek ve altı saat içinde denetlenecek Taraf Devlete talebi iletacaktır. Genel Müdür talebin, Protokolün II. Bölüm 41. paragrafında belirtilen gereksinimleri karşıladığından emin olacak ve gerekirse, talebi belgelemede Taraf Devlete yardım edecek ve talebi İcra Konseyine ve tüm Taraf Devletlere 24 saat içinde iletacaktır.

41. Yerinde denetim talebi gereksinimleri karşıladığında, Teknik Sekreteryaya gecikmeden yerinde denetim için hazırlıklara başlayacaktır.
42. Genel Müdür, Bir Taraf Devletin denetimi veya kontrolü altında bulunan bir denetim bölgesine tekabül eden yerinde denetim talebini alması üzerine, derhal denetlenecek Taraf Devletten talepte ortaya konan konuyu çözmek için açıklama getirmesini isteyecektir.
43. Paragraf 42 uyarınca açıklama talebini alan Taraf Devlet, mümkün olduğunca çabuk, fakat açıklama talebinin alınmasını takiben 72 saati geçmemek kaydıyla, Genel Müdüre, açıklamaları ve diğer ilgili bilgileri temin edecektir.
44. Genel Müdür, İcra Konseyinin yerinde denetim talebi kararından önce, talepte belirtilen olay ile ilgili Uluslararası İzleme Sisteminden veya herhangi bir Taraf Devletten sağlanan, paragraf 42 ve 43'de temin edilen her türlü açıklamaları ve Teknik Sekreteryadan, Genel Müdürün ilgili gördüğü veya İcra Konseyince talep edilen diğer bilgileri de içeren her türlü ek bilgiyi derhal İcra Konseyine gönderecektir.
45. Talep eden Taraf Devlet, yerinde denetim talebinde ileri sürülen konunun çözümlenmesi gerektiğini düşünmedikçe ve talebi geri almadıkça, İcra Konseyi paragraf 46 uyarınca talep hakkında karar alacaktır.

İcra Konseyi Kararları

46. İcra Konseyi, talep eden Taraf Devletten talebi almasını takiben 96 saat içinde yerinde denetim talebi hakkında bir karara varacaktır. Yerinde denetimi onay kararı, İcra Konseyi üyelerinin en az 30 olumlu oyu ile alınacaktır. İcra Konseyi denetimi onaylamazsa, hazırlıklara son verilecek ve talep üzerinde başka bir işlem yapılmayacaktır.
47. Paragraf 46 uyarınca yerinde denetimin onaylanmasından sonra 25 günü geçmemek kaydıyla, denetim ekibi İcra Konseyine, Genel Müdür aracılığıyla, denetim durum raporu gönderecektir. İcra Konseyi, denetim durum raporunu aldıktan sonra 72 saat içinde, üyelerinin çoğunluğu ile denetimin devam etmemesine karar vermediği takdirde, denetimin devamı onaylanmış kabul edilecektir. Eğer İcra Konseyi denetimi sürdürmeme kararı alırsa, denetim sona erdirilecek ve Protokolün II. Bölüm 109. ve 110. paragrafları uyarınca denetim ekibi denetim mahallini ve denetlenecek Taraf Devlet topraklarını mümkün olduğunca çabuk terkedecektir.
48. Yerinde denetim esnasında, denetim ekibi, Genel Müdür aracılığıyla, İcra Konseyine sondaj çalışmalarını yürütme teklifi sunabilir. İcra Konseyi, teklifin alınmasını takiben 72 saatten geç olmamak kaydıyla sözkonusu teklif hakkında bir karara varacaktır. Sondaj çalışmasını onay kararı İcra Konseyi üyelerinin çoğunluğu ile verilecektir.
49. Denetim ekibi, Genel Müdür aracılığıyla, İcra Konseyinden Protokolün II Bölüm 4. paragrafında belirtilen 60 günlük zaman sınırı dışında, denetim ekibinin süreyi uzatmanın kendi görev yönergelerini tamamlamada gerekli olduğunu düşünmeleri durumunda, denetim süresinin en fazla 70 güne kadar uzatılmasını talep edebilir. Denetim ekibi talebinde, uzatma döneminde Protokolün II. Bölüm 69. paragrafında listesi verilen etkinlik ve tekniklerin hangilerini yürütmeyi düşündüğünü de belirtecektir. İcra Konseyi, uzatma talebini aldıktan sonra 72 saat içerisinde sözkonusu talep ile ilgili kararını alacaktır. Uzatma onay kararı İcra Konseyi üyelerinin çoğunluğu ile verilecektir.
50. Paragraf 47 uyarınca yerinde denetimin devamının onayını takiben, denetim ekibi, Genel Müdür aracılığıyla, İcra Konseyine denetimi sona erdirme önerisi sunabilir. İcra Konseyi, önerinin

sunulmasından sonra 72 saat içerisinde, üyelerinin üçte-ikilik çoğunluğu ile denetimin sona erdirilmesini onaylamadığına dair bir karar almazsa, sözkonusu öneri onaylanmış sayılacaktır. Denetimin sona erdirilmesi durumunda, denetim ekibi Protokolün II. Bölüm, 109. ve 110. paragrafları uyarınca denetim mahalini ve denetlenen Taraf Devlet topraklarını mümkün olan en kısa zamanda terkedecektir.

51. Talep eden Taraf Devlet ve denetlenecek Taraf Devlet, İcra Konseyinin yerinde denetim talebi müzakerelerine oy kullanmadan katılabilirler. Talep eden Taraf Devlet ve denetlenecek Taraf Devlet, İcra Konseyinin denetim ile ilgili diğer müzakerelerine de oy kullanmadan katılabilirler.

52. Genel Müdür, paragraf 46 ile 50 çerçevesinde İcra Konseyi tarafından alınan her türlü karar ve İcra Konseyine sunulan raporları, teklifleri, talepleri ve önerileri 24 saat içerisinde tüm Taraf Devletlere bildirecektir.

İcra Konseyinin Yerinde Denetimi Onayından Sonraki Aşama

53. İcra Konseyince onaylanan yerinde denetim, işbu Antlaşmanın ve Protokolün hükümleri uyarınca, Genel Müdür tarafından atanan denetim ekibince gecikmesiz olarak yürütülecektir. Denetim ekibi, talep eden Taraf Devletin yerinde denetim talebinin İcra Konseyinin eline geçmesini takiben 6 gün içerisinde giriş noktasına varacaktır.

54. Genel Müdür, yerinde denetimin yürütülmesi için bir denetim görev yönergesi çıkaracaktır. Denetim görev yönergesi Protokolün II. Bölüm, 42. paragrafında belirtilen bilgileri içerecektir.

55. Genel Müdür, Protokolün II. Bölüm, 43. paragrafı uyarınca, denetim ekibinin giriş noktasına varışından en az 24 saat önce, denetimi denetlenecek Taraf Devlete bildirecektir.

Yerinde Denetimin Yürütülmesi

56. Her Taraf Devlet, Örgütün, kendi sınırları dahilinde veya yetkisi ve kontrolü altında bulunan yerlerde işbu Antlaşma ve Protokol hükümleri uyarınca, yerinde denetim yürütmesine müsaade edecektir. Ancak, hiçbir Taraf Devlet topraklarında veya denetimi veya kontrolü altındaki yerlerde eşzamanlı yapılan yerinde denetimleri kabul etmek zorunda değildir.

57. İşbu Antlaşma ve Protokol hükümleri uyarınca, denetime tabi Taraf Devletin:

(a) İşbu Antlaşma ile olan uyumluluğunu göstermek için her türlü çabayı gösterme ve denetim ekibinin görevlerini yapmalarını sağlama hak ve yükümlülükleri olacaktır;

(b) Ulusal güvenlik meselelerini korumak için gerekli gördüğü önlemleri alma, ve denetimin amacı ile ilgili olmayan gizli bilgilerin açıklanmasını önleme hakkına sahip olacaktır;

(c) Alt-paragraf (b)'yi ve kişisel haklar veya araştırmalar ve el koyma hakkı ile ilgili her türlü kurumsal zorunlulukları gözönüne alarak, denetim amacı ile ilgili gerçekleri belirlemek için denetim bölgesi içinde geçiş sağlama yükümlülüğü olacaktır;

(d) Madde I'de belirtilen yükümlülüklerinin ihlalini gizlemek için bu paragrafa veya Protokol Bölüm II, 88. paragrafa müracaat etmeyecektir; ve

(e) Denetim ekibinin denetim mahali içinde dolaşmasını ve işbu Antlaşma ve Protokol uyarınca denetim faaliyetlerini yürütmesini engellemeye yükümlülüğü vardır.

Yerinde denetim kapsamında, giriş, hem denetim ekibinin ve denetim teçhizatının denetim mahaline fiziki girişi, hem de denetim faaliyetlerinin denetim mahalinde yürütülmesi anlamındadır.

58. Yerinde denetim mümkün olan en düzgün şekilde, belgenin verimli ve zamanında başarısı ile tutarlı, ve Protokolde ortaya konan prosedürlere uygun olarak yürütülecektir. Mümkün olduğu yerde, denetim ekibi asgari düzeyde müdahaleci prosedürlerle başlayacaktır ve daha sonra yalnız işbu Antlaşma ile olası uyumsuzlukla ilgili durumu açıklığa kavuşturmada yeterli bilgileri toplamak için gerekli gördüklerinde daha etkili prosedürlerle devam edeceklerdir. Denetimciler, sadece denetimin amacı için gerekli bilgi ve verileri bulmaya çalışacaklar ve denetime tabi Taraf Devletin normal işleri ile karışmasını asgariye indirmeye çalışacaktır.

59. Denetime tabi Taraf Devlet denetim boyunca denetim ekibine yardımcı olacak ve görevini yerine getirecektir.

60. Protokolün Bölüm II, 86'dan 96'ya kadar olan paragraflar uyarınca hareket eden denetime tabi Taraf Devlet, denetim bölgesinde geçişi kısıtlarsa, denetim ekibi ile istişareler çerçevesinde alternatif yöntemler aracılığıyla işbu Antlaşma ile olan uyumunu göstermek için her türlü çabayı sarfedecektir.

Gözlemci

61. Gözlemci ile ilgili olarak, aşağıdakiler uygulanacaktır:

(a) Talep eden Taraf Devlet, denetime tabi Taraf Devletin mutabakatına bağlı olarak, yerinde denetimin yürütülmesini gözlemek üzere ya talep eden Taraf Devlete ya da üçüncü bir Taraf Devlete ait bir temsilci gönderebilir;

(b) Denetlenecek Taraf devlet, önerilen gözlemciyi kabul edip etmediğini, İcra Konseyinin yerinde denetimi onaylamasından sonra 12 saat içinde Genel Müdüre bildirecektir;

(c) Kabul edilme durumunda, denetime tabi Taraf Devlet, Protokol uyarınca gözlemciye geçiş izni verecektir;

(d) Denetime tabi Taraf Devlet, kural olarak, önerilen gözlemciyi kabul edecektir, ancak denetime tabi Taraf Devlet buna itiraz ederse, bu durum denetim raporunda belirtilecektir.

Talep eden Taraf Devletlerin tümünden üçten fazla gözlemci olmayacaktır.

Yerinde Denetim Raporları

62. Denetim raporları aşağıdakileri içerecektir:

- (a) Denetim ekibi tarafından yürütülen faaliyetlerin açıklamaları;
- (b) Denetim ekibinin, denetimin amacı ile ilgili bulguları;
- (c) Yerinde denetim esnasında gösterilen işbirliğinin raporu;

(d) Yerinde denetim esnasında, denetim ekibine sağlanan alternatif imkanları da içeren, izin verilen girişin tanımı; ve

(e) Denetimin amacına yönelik diğer ayrıntılar.

Denetimciler tarafından yapılabilecek farklı gözlemler de rapora iliştilir.

63. Genel Müdür taslak denetim raporlarını denetlenen Taraf Devlete sağlayacaktır. Denetlenen Taraf Devlet, 48 saat içinde Genel Müdüre yorumlarını ve açıklamalarını da içeren her türlü bilgi ve verileri sağlama ve kendi görüşünce denetimin amacı dışında olan ve Teknik Sekretarya dışına çıkmaması gereken bilgi ve verileri teşhis etme hakkına sahip olacaktır. Genel Müdür, Denetlenen Taraf Devlet tarafından taslak denetim raporuna yapılan değişiklik tekliflerini dikkate alacak ve mümkün olduğu yerde bunları birleştirecektir. Genel Müdür, Denetlenen Taraf Devlet tarafından denetim raporu üzerine yapılan yorum ve açıklamalarını da ekleyecektir.

64. Genel Müdür, denetim raporunu derhal talep eden Taraf Devlete, denetlenen Taraf Devlete, İcra Konseyine ve tüm diğer Taraf Devletlere iletacaktır. Genel Müdür daha sonra da, Protokolün Bölüm II, 104. paragrafı uyarınca belirlenmiş laboratuvarlarda yapılan numune analizi sonuçlarını, Uluslararası İzleme Sisteminden alınan konuya ilişkin verileri, talep eden ve denetlenen Taraf Devletlerin değerlendirmelerini ve Genel Müdürün gerekli gördüğü her türlü bilgiyi derhal İcra Konseyine ve tüm Taraf Devletlere iletacaktır. Paragraf 47'de belirtilen denetim durum raporu durumunda, Genel Müdür sözkonusu paragrafta belirtilen zaman zarfı içinde raporu İcra Konseyine iletacaktır.

65. İcra Konseyi, kendi güç ve işlevine uygun olarak, denetim raporunu ve paragraf 64'de sağlanan her türlü malzemeyi gözden geçirecek ve aşağıdaki durumların varlığını tesbit edecektir:

- (a) İşbu Antlaşma ile herhangi bir uyumsuzluk durumunun olup olmadığını; ve
- (b) yerinde denetim için talep hakkının kötüye kullanılıp kullanılmadığını.

66. Eğer İcra Konseyi, güç ve işlevlerine uygun olarak, 65. paragraf uyarınca daha başka işlemlerin gerekli olabileceği sonucuna ulaşırsa, Madde V uyarınca gerekli önlemleri alacaktır.

Ciddiyetsiz veya Suistimale Yönelik yerinde Denetim Talepleri

67. İcra Konseyi, yerinde denetimin ciddiyetsiz ve suistimale yönelik olması gerekçesiyle yerinde denetimi onaylamazsa, veya denetim aynı sebeplerle sona erdirilirse, İcra Konseyi durumu tazmin için aşağıdakileri de kapsayacak önlemleri alıp almama konusunda karar alacaktır:

- (a) Talep eden Taraf Devletten Teknik Sekretarya tarafından yapılan her türlü hazırlığın ücretini ödemesini talep etme;
- (b) İcra Konseyince belirlenen şekilde, talep eden Taraf Devletin yerinde denetim talep etme hakkını geçici bir süre için erteleme; ve,
- (c) Talep eden Taraf Devletin İcra Konseyinde hizmet verme hakkını geçici bir süre için erteleme.

E. GÜVENLİK ARTIRICI ÖNLEMLER

68. (a) Kimyasal patlamalarla ilgili doğrulama verilerinin olası yanlış yorumundan kaynaklanan uyum durumları ile ilgili zamanında alınacak karara katkıda bulunmak; ve

(b) Uluslararası İzleme Sistemi şebekesinin birer parçaları olan istasyonların kalibrasyonuna yardımcı olmak için

her Taraf Devlet, Protokolün III. Bölümünde belirtilen ilgili önlemleri uygulamada Örgüt ve diğer Taraf Devletler ile işbirliği yapacağını taahhüt eder.

MADDE V

TAZMİN EDİCİ, UYUM SAĞLAYICI, YAPTIRIMLAR DAHİL ÖNLEMLER

1. Konferans, İcra Konseyinin tavsiyeleri üzerine, başka hususları da dikkate alarak, 2. ve 3. paragraflarda belirtildiği gibi, Antlaşma ile uyumu sağlamak ve Antlaşma hükümlerine aykırı herhangi bir durumu tazmin etmek ve düzeltmek için gerekli önlemleri alacaktır.

2. Taraf Devletten, Konferans veya İcra Konseyince, bir durumun uyumuyla ilgili problemlerin düzeltilmesi istenir ve belirtilen zaman içinde bunu yerine getiremezse, Konferans, aksine bir karar almadıkça, Taraf Devletin, haklarını kullanmasını ve antlaşma dahilindeki imtiyazlardan yararlanmasını sınırlama veya geçici olarak erteleme kararı verebilir.

3. İşbu Antlaşmanın temel zorunluluklarından doğacak bazı uyumsuzlukların Antlaşmanın amacına zarar vermesi gibi durumlarda Konferans, Taraf Devletlere uluslararası hukuk ile uyuşan ortak önlemler almayı tavsiye edebilir.

4. Konferans, veya eğer durum acil ise İcra Konseyi, ilgili açıklama ve çözümleri de dahil ederek konuyu Birleşmiş Milletlerin dikkatine sunabilir.

MADDE VI

ANLAŞMAZLIKLARIN GİDERİLMESİ

1. İşbu Antlaşmanın uygulanmasından veya yorumlanmasından doğabilecek anlaşmazlıklar, Antlaşmanın ilgili hükümleri uyarınca ve Birleşmiş Milletler Anayasası hükümlerine uygunluk dahilinde giderilecektir.

2. İşbu Antlaşmanın uygulanması veya yorumlanması ile bağıntılı olarak, Örgüt ile iki veya daha fazla Taraf Devlet arasında, veya bir veya daha fazla Taraf Devlet arasında anlaşmazlık olması halinde, Devletler, gerek müzakere gerekse Antlaşmanın ilgili organlarına danışmak dahil kendi belirledikleri bir başka barışçıl yol ile ve karşılıklı mutabakat halinde, Uluslararası Adalet Divanı Statüsüne göre anlaşmazlığı anılan Divana götürmek üzere süratli ve muntazam bir sonuç elde etmek amacıyla birbirleriyle danışmalarda bulunacaklardır. Taraflar, yaptıkları işler hakkında İcra Konseyine bilgi vereceklerdir.

3. İcra Konseyi, Antlaşmanın uygulanması veya yorumlanmasından çıkabilecek anlaşmazlıkların giderilmesine; kendi iyi niyet girişimlerini önermek dahil, Taraf Devletleri kendi yöntemleri

doğrultusunda anlaşmazlığa çözüm aramaya çağırarak, konuyu Taraf Devletler Konferansının dikkatine getirerek ve mutabakata varılmış herhangi bir prosedür için zaman limiti önererek katkıda bulunabilir.

4. Konferans, Taraf Devletler tarafından ortaya atılan veya İcra Konseyi tarafından gündemine getirilen anlaşmazlıklar ile ilgili soruları dikkate alacaktır. Konferans gerekli gördüğü zaman, Madde II, paragraf 26 (j)'ye uygun şekilde anlaşmazlıkların giderilmesine yönelik çalışmalar yardımıyla örgütleri kuracak ve koruyacaktır.

5. Konferans ve İcra Konseyi, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun yetki vermesine bağlı olarak, Uluslararası Adalet Divanından örgüt çalışmalarının kapsamında doğan herhangi bir yasal problem hakkında istişari mütalaa talep etmeye ayrı ayrı yetkilidir. Örgüt ile Birleşmiş Milletler arasında Madde II, paragraf 38 (h) uyarınca bu amaç için anlaşma aktedilecektir.

6. Bu Madde, Madde IV ve V hükümlerini etkilemez.

MADDE VII TADİLLER

1. İşbu Antlaşma yürürlüğe girdikten sonra, Taraf Devletler istedikleri zaman Antlaşmaya, Protokole veya Protokol Eklerine tadil teklifinde bulunabilirler. Taraf Devletler aynı şekilde, 7. paragraf uyarınca Protokol veya Ekleri için de değişiklik önerebilirler. Tadil önerileri paragraf 2,3,4,5 ve 6'daki prosedüre bağlı olacaktır. 7. paragraf uyarınca önerilen değişiklikler paragraf 8'deki prosedüre bağlı olacaktır.

2. Önerilen tadiller, sadece Tadil Konferansı tarafından incelenecek ve uygulanacaktır.

3. Her tadil önerisi Genel Müdüre yöneltilecektir. Genel Müdür, öneriyi, tüm Taraf Devletlere ve Saklayıcıya bildirecek ve Tadil Konferansının öneri için toplanıp toplanmaması konusunda Taraf Devletlerin görüşünü alacaktır. Eğer Taraf Devletlerin çoğunluğu, teklifin dikkate alınmasını uygun görür ve bunu bildirildiği tarihten itibaren 30 gün içinde Genel Müdüre tebliğ ederlerse, Genel Müdür tüm Taraf Devletlerin katılacağı bir Tadil Konferansı toplayacaktır.

4. Tadil Konferansı, konferansın toplanmasını isteyen Taraf Devletlerce daha erkene alınmasını istenmemesi durumunda hemen toplanacaktır. Tadil Konferansı, hiçbir durumda, önerilen tadilin duyurulmasından sonraki 60 günden önce toplanmayacaktır.

5. Tadiller, hiçbir Taraf Devletin olumsuz oy vermediği, olumlu oy çoğunluğu ile Tadil Konferansı tarafından yapılacaktır.

6. Tadiller, Tadil Konferansı için olumlu oy kullanan tüm Taraf Devletlerce kabul edilmiş onay belgelerinin ödeme tarihlerinden sonraki 30 gün içinde yürürlüğe girecektir.

7. Antlaşmanın işlerliğini ve etkisini sağlamak için, eğer önerilen değişiklikler idari veya teknik konular ile ilgili ise, Protokolün I. ve III. Bölümleri ve Protokol Ekleri 1 ve 2, 8. paragraf uyarınca belirtilen değişikliklere bağlı olacaktır. Tüm diğer Protokol hükümleri ve Ekleri ise Paragraf 8'deki değişikliklere tabi olmayacaktır.

8. 7.paragrafta bahsi geçen önerilen değişiklikler aşağıdaki prosedürler uyarınca yapılacaktır:

(a) Önerilen değişikliklerin metni, gerekli bilgilerle birlikte Genel Müdüre iletilecektir. Teklif değerlendirmesi için gerekli ek bilgi herhangi bir Taraf Devletten veya Genel Müdürdün sağlanabilir. Genel Müdür, bu tip teklif ve bilgileri derhal tüm Taraf Devletlere, İcra Konseyine ve Saklayıcıya bildirecektir;

(b) Alındığı tarihten itibaren 60 gün içinde Genel Müdür teklifi, Antlaşma hükümleri çerçevesinde olası durumları ve uygulamaları belirlemek için değerlendirecek ve tüm Taraf Devletlere ve İcra Konseyine bilgi verecektir;

(c) İcra Konseyi, eldeki bilgiler ışığında teklifi, 7. paragraftaki gereksinimleri karşılayıp karşılamadığını da gözönüne alarak inceleyecektir. Alındığı tarihten itibaren 90 gün içinde, İcra Konseyi, gerekli açıklamalarla birlikte önerilerini tüm Taraf Devletlerin dikkatine bildirecektir. Taraf Devletler 10 gün içinde aldıklarını bildireceklerdir;

(d) İcra Konseyi Taraf Devletlere teklifin uygulamaya konmasını tavsiye eder ve alındığı tarihten itibaren 90 gün içinde hiçbir Taraf Devlet itiraz etmezse, tavsiye geçerli sayılacaktır. İcra Konseyi teklifi geri çevirmeyi tavsiye eder ve alındığı tarihten itibaren 90 gün içinde hiçbir Taraf Devlet reddetmezse, tavsiye geri çevrilmiş sayılacaktır;

(e) İcra Konseyinin bir tavsiyesi alt-paragraf (d)'de belirtilen şartlara uymazsa, teklif üzerinde alınacak bir karar, 7. paragraftaki şartları karşılayıp karşılamadığına da bakılarak bir sonraki Konferans oturumunda öze müteallik konu olarak ele alınacaktır.

(f) Genel Müdür, tüm Taraf Devletleri ve Saklayıcıyı bu paragraf altında alınan herhangi bir karardan haberdar edecektir.

(g) Bu prosedür kapsamında onaylanan değişiklikler, İcra Konseyi veya Konferans tarafından başka bir süre tavsiye edilmedikçe, Genel Müdüren onayı bildirme tarihinden itibaren 180 gün içinde tüm Taraf Devletlerde yürürlüğe girecektir.

MADDE VIII ANTLAŞMANIN GÖZDEN GEÇİRİLMESİ

1. Taraf Devletlerin çoğunluğu tarafından aksine bir karar alınmadıkça, Antlaşmanın yürürlüğe girmesinden on yıl sonra Taraf Devletler Konferansı, Giriş bölümünde belirtilen hedef ve amaçların ve Antlaşma hükümlerinin gerçekleştirildiğinin teminatı ile, işbu Antlaşmanın işlerliğini ve etkisini gözden geçirmek üzere toplanacaktır. Bu şekilde gözden geçirme, Antlaşma ile ilgili her türlü yeni bilimsel ve teknolojik gelişmeleri de dikkate alacaktır. Herhangi bir Taraf Devletin talebi temelinde, Gözden Geçirme Konferansı barışçıl amaçlarla yeraltı nükleer patlamaların yürütülmesine izin verme olasılığını da dikkate alacaktır. Eğer Gözden Geçirme Konferansı, sözkonusu patlamalara izin verilmesine oybirliği ile karar verirse, Taraf Devletler, Antlaşmaya sözkonusu nükleer patlamaların askeri çıkar sağlanmasına meydan vermeyecek bir düzeltme önerisi için gecikmesiz olarak çalışmalarına başlayacaktır. Teklif edilen her türlü değişiklik herhangi bir Taraf Devlet tarafından Genel Müdüre iletilecek ve Madde VII hükümleri uyarınca ele alınacaktır.

2. Konferans, bir önceki yıl prosedür gereği bir karar alırsa, on yıllık aralıklarla, diğer Gözden Geçirme Konferansları aynı amaçlarla toplanabilecektir. Konferans tarafından karar verilirse, sözkonusu Konferanslar on yıldan önce de toplanabilecektir.

3. Mutaden Gözden Geçirme Konferansı, Madde II'de belirlenen Konferansın olağan yıllık oturumunun hemen ardından toplanacaktır.

MADDE IX SÜRE VE GERİ ÇEKİLME

1. İşbu Antlaşma sınırsız süreli olacaktır.
2. Her Taraf Devlet, ulusal egemenliğini kullanarak, Antlaşmanın konusu ile ilgili gelişen olağan dışı olayların kendi çıkarlarını tehlikeye atmasına karar verirse Antlaşmadan çekilme hakkına sahiptir.
3. Geri çekilme, altı ay içersinde kararı diğer Taraf Devletlere, İcra Konseyine, Saklayıcıya ve Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyine bildirilerek gerçekleşecektir. Geri çekilme bildirim, Taraf Devletin önemli çıkarlarını tehlikeye attığını iddia ettiği olağandışı olay veya olayların açıklanması da içerecektir.

MADDE X PROTOKOLÜN VE EKLERİNİN STATÜSÜ

İşbu Antlaşma Ekleri, Protokol ve Protokol Ekleri Antlaşma bütünü içinde yer alır. İşbu Antlaşmaya yapılan her atf, Antlaşma Eklerini, Protokolü ve Protokol Eklerini de içerir.

MADDE XI İMZA

İşbu Antlaşma yürürlüğe girmeden önce tüm Devletlerin imzasına açılacaktır.

MADDE XII ONAY

İşbu Antlaşma, imzacı Devletler tarafından kendi anayasal süreçlerine uygun olarak onaya tabi olacaktır.

MADDE XIII KATILMA

İşbu Antlaşmayı yürürlüğe girmeden önce imzalamamış olan Devlet, daha sonra istenilen zamanda Antlaşmaya katılabilir.

MADDE XIV YÜRÜRLÜĞE GİRME

1. İşbu Antlaşma, Antlaşmaya Ek 2'de yer alan listedeki Devletlerce onama belgelerinin teslim tarihlerinden 180 gün sonra, fakat hiçbir durumda imzaya açılma tarihinden sonraki 2 yıldan önce olmamak kaydıyla, yürürlüğe girecektir.

2. İşbu Antlaşma imzaya açılma yıldönümü tarihinden sonraki üç yılda hala yürürlüğe girmemişse, Saklayıcı, onay belgelerini teslim etmiş Devletlerden oluşan bir Konferansı sözkonusu Devletlerin çoğunluğunun talebi üzerine toplayacaktır. Sözkonusu Konferans, paragraf 1'de ortaya konan talebin ne derece karşılandığını inceleyecek ve Antlaşmanın erken yürürlüğe girmesine yardımcı olmak amacıyla onay sürecini hızlandırmak için uluslararası hukuk ile tutarlı ne tip önlemlerin alınacağını tartışacak ve oybirliği ile karar verecektir.

3. Paragraf 2'de adigeçen Konferans veya diğer benzer konferanslar tarafından aksine bir karar alınmadıkça, bu işlem Antlaşmanın imzaya açılmasının müteakip yıldönümlerinde, yürürlüğe girme tarihine kadar tekrarlanacaktır.

4. Tüm İmzacı Devletler, paragraf 2'de belirtilen Konferansa ve paragraf 3'de belirtilen müteakip konferanslara, gözlemci olarak davet edileceklerdir.

5. Onay belgelerini Antlaşmanın yürürlüğe girmesinden sonra teslim eden Devletler için, Antlaşma onay belgelerinin teslim tarihini takip eden 30. günde yürürlüğe girecektir.

MADDE XV ÇEKİNCELER

İşbu Antlaşma Madde ve Ekleri çekincelere tabi olmayacaktır. Antlaşma protokol hükümleri ve Protokol Ekleri, Antlaşma hedef ve amacı ile uyuşmayan çekincelere tabi olmayacaktır.

MADDE XVI SAKLAYICI

1. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri işbu Antlaşmanın Saklayıcısı olacaktır ve imzaları, onay ve katılma belgelerini kabul edecektir.

2. Saklayıcı, tüm İmzacı Devletleri ve katılımcı devletleri; imza tarihleri, onay ve katılma belgelerinin teslim tarihleri, Antlaşmanın yürürlüğe girme tarihi, yapılan düzeltme ve değişiklikler ve diğer önemli hususlar hakkında derhal bilgilendirecektir.

3. Saklayıcı, Antlaşmanın onaylanmış kopyalarını imzacı Devletler ve katılan Devletlerin Hükümetlerine süratle gönderecektir.

4. İşbu Antlaşma, Birleşmiş Milletler Anayasasının 102. Maddesi uyarınca Saklayıcı tarafından tescil edilecektir.

MADDE XVII ÖZGÜN METİNLER

Arapça, Çince, İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca olmak üzere herbiri aynı şekilde özgün olan işbu Antlaşma, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri tarafından saklanacaktır.

ANTLAŞMAYA EK 1

MADDE II, PARAGRAF 28'DE BELİRTİLEN DEVLETLERİN LİSTESİ

Afrika

Cezayir, Angola, Benin, Botzvana, Burkina Faso, Burundi, Kamerun, Cape Verde, Orta Afrika Cumhuriyeti, Çad, Comoros, Kongo, Fildişi Sahili, Cibuti, Mısır, Ekvator Ginesi, Eritrea, Etiyopya, Gabon, Gambiya, Gana, Gine, Gine Bisau, Kenya, Lezoto, Liberya, Libya Arap Cumhuriyeti, Madagaskar, Malavi, Mali, Moritanya, Mauritius, Fas, Mozambik, Namibya, Nijer, Nijerya, Ruanda, Sao Tome & Principe, Senegal, Seyşeller, Siera Leon, Somali, Güney Afrika, Sudan, Svaziland, Togo, Tunus, Uganda, Birleşik Tanzania Cumhuriyeti, Zaire, Zambiya, Zimbabve.

Doğu Avrupa

Arnavutluk, Ermenistan, Azerbeycan, Beyaz Rusya, Bosna Hersek, Bulgaristan, Hırvatistan, Çek Cumhuriyeti, Estonya, Gürcistan, Macaristan, Latviya, Litvanya, Moldova, Polonya, Romanya, Rusya Federasyonu, Slovakya, Slovenya, Makedonya, Ukrayna, Yugoslavya.

Güney Amerika ve Karayipler

Antigua ve Barbua, Arjantin, Bahamalar, Barbados, Belize, Bolivya, Brezilya, Şili, Kolombiya, Kostarika, Küba, Dominika, Dominik Cumhuriyeti, Ekvator, El Salvador, Granada, Guetamala, Guyana, Haiti, Honduras, Jamaika, Meksika, Nikaragua, Panama, Paraguay, Peru, Saint Kitts & Nevis, Santa Lucia, Saint Vincent & The Grenadines, Surinam, trinidad & Tobago, Uruguay, Venezuela.

Orta Doğu ve Güney Asya

Afganistan, Bahreyn, Bangladeş, Butan, Hindistan, İran, Irak, İsrail, Ürdün, Kazakistan, Kuveyt, Kırgızistan, Lübnan, Maldivler, Oman, Nepal, Pakistan, Katar, Suudi Arabistan, Sri Lanka, Suriye, Tacikistan, Türkmenistan, Birleşik Arap Emirlikleri, Özbekistan, Yemen.

Kuzey Amerika ve Orta Avrupa

Andora, Avusturya, Belçika, Kanada, Kıbrıs, Danimarka, Finlandiya, Fransa, Almanya, Yunanistan, Vatikan, İzlanda, İrlanda, İtalya, Lihtenştayn, Lüksemburg, Malta, Monako, Hollanda, Norveç, Portekiz, San Marino, İspanya, İsveç, İsviçre, Türkiye, Büyük Britanya Krallığı ve Kuzey İrlanda, Amerika Birleşik Devletleri.

Güney Doğu Asya, Pasifik ve Uzak Doğu

Avusturalya, Brunay Sultanlığı, Kamboçya, Çin, Cook Adaları, Kuzey Kore, Fiji, Endonezya, Japonya, Kiribati, Laos, Malezya, Marşal Adaları, Mikronezya (Federal devletleri), Mongolya, Minamar, Nauru, Yeni Zelanda, Niue, Palau, Papua Yeni Gine, Filipinler, Kore Cumhuriyeti, Samoa, Singapur, Solomon Adaları, Tayland, Tonga, Tuvalu, Vanuatu, Viet Nam.

ANTLAŞMAYA EK 2

MADDE XIV'DE BELİRTİLEN DEVLETLERİN LİSTESİ

Konferansın 1996 oturumundaki çalışmasına resmi olarak katılmış ve Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı'nın Nisan 1996 baskısı olan "Dünya Üzerindeki Nükleer Güç Reaktörleri" Tablo 1'de yer alan 18 Haziran 1996'daki Silahsızlanma Konferansına üye Devletlerin ve Konferansın 1996 oturumundaki çalışmasına resmi olarak katılmış ve Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı'nın Aralık 1995 baskısı olan "Dünya Üzerindeki Nükleer Araştırma Reaktörleri" Tablo 1'de yer alan 18 Haziran 1996'daki Silahsızlanma Konferansına üye Devletlerin listesi aşağıdaki gibidir:

Cezayir, Arjantin, Avustralya, Avusturya, Bangladeş, Belçika, Brezilya, Bulgaristan, Kanada, Şili, Çin, Kolombiya, Kuzey Kore, Mısır, Finlandiya, Fransa, Almanya, Macaristan, Hindistan, Endonezya, İran (İslam Cumhuriyeti), İsrail, İtalya, Japonya, Meksika, Hollanda, Norveç, Pakistan, Peru, Polonya, Romanya, Kore Cumhuriyeti, Rusya Federasyonu, Slovakya, Güney Afrika Cumhuriyeti, İspanya, İsveç, İsviçre, Türkiye, Ukrayna, Büyük Britanya Krallığı ve Kuzey İrlanda, Amerika Birleşik Devletleri, Vietnam, Zaire.

NÜKLEER DENEMELERİN YASAKLANMASI ANTLAŞMASI PROTOKOLÜ

BÖLÜM I

ULUSLARARASI GÖZLEM SİSTEMİ VE ULUSLARARASI VERİ MERKEZİ İŞLEVLERİ

A. GENEL HÜKÜMLER

1. Uluslararası İzleme Sistemi, Madde IV, paragraf 16'da ortaya konan izleme tesislerinden ve ilgili iletişim araçlarından oluşacaktır.
2. Uluslararası İzleme Sisteminin kapsamındaki izleme tesisleri, işbu Protokole Ek I'de belirtilen tesislerden oluşacaktır. Uluslararası İzleme Sistemi, Uygulama Kılavuzlarında belirtilen teknik ve işlevsel talepleri karşılayacaktır.
3. Örgüt, Madde II uyarınca, Taraf Devletler, diğer Devletler ve Uluslararası Organizasyonlar ile işbirliği ve görüşbirliği içerisinde, Uluslararası İzleme Sisteminin çalışmasını ve bakımını sağlayacak, ve gelecekte yapılması öngörülen değişiklikleri veya gelişmeleri düzenleyecektir.
4. Uygun anlaşmalar, düzenlemeler ve prosedürler uyarınca, bir Taraf Devlet veya ev sahibi veya diğer bir deyişle Uluslararası İzleme Sistemi tesislerinin sorumluluğunu alan bir Devlet ve Teknik Sekreteryaya, yetkisi ve kontrolü dahilindeki bölgelerde, veya uluslararası hukuk ile onaylanmış başka bir yerde gözleme tesislerini, ilgili onaylanmış laboratuvar tesislerini ve iletişim araçlarını kurma, çalıştırma, modelini yükseltme, finanse etme ve korumada anlaşacaklar ve işbirliği yapacaklardır.
5. Örgüt ile Taraf Devletler veya evsahibi Devletler veya başka bir deyişle Uluslararası İzleme Sistemi tesislerinden sorumlu Devlet arasındaki bu işbirliğinin şekli her duruma uygun olarak anlaşmalarda veya düzenlemelerde ortaya konacaktır.

B. SISMOLOJİK İZLEME

6. Herbir Taraf Devlet, Antlaşma ile doğrulama uyumuna yardımcı olmak için sismolojik verilerin uluslararası değişimi için işbirliği yapacağını taahhüt eder. Bu işbirliği, ana ve yedek sismolojik gözlem istasyonlarının genel şebekesinin kurulma ve çalıştırılmasını da kapsar. Bu istasyonlar, Uluslararası Veri Merkezine belirlenmiş prosedürler uyarınca veriler sağlayacaktır.
7. Ana istasyonlar şebekesi, Protokole Ek 1, Tablo 1-A'da belirlenen 50 istasyondan oluşacaktır. Bu istasyonlar, Sismolojik İzleme Çalıştırma Kılavuzlarında ve Sismolojik Verilerin Uluslararası Değişiminde belirtilen teknik ve işlevsel gereksinimlerini karşılayacaktır. Ana istasyonlardan gelen kesintisiz veriler, doğrudan veya Ulusal Veri Merkezleri aracılığıyla Uluslararası Veri Merkezine gönderilecektir.
8. Ana şebekeyi desteklemek için, 120 istasyonun yedek şebekesi doğrudan veya bir ulusal veri merkezi aracılığıyla talep üzerine Uluslararası Veri Merkezi'ne bilgi sağlayacaktır. Kullanılacak yedek istasyonlar, Protokole Ek 1, Tablo 1-B'de listelenmiştir. Yedek istasyonlar Sismolojik İzleme Uygulama Kılavuzunda ve Sismolojik Verilerin Uluslararası Değişiminde belirtilen teknik ve işlevsel gereksinimleri karşılayacaktır. Yedek istasyonlardan alınan veriler Uluslararası Veri Merkezi tarafından her an talep edilebilir ve bu veriler bilgisayar bağlantıları aracılığıyla derhal iletilecektir.

C. RADYONÜKLİD İZLEME

9. Her Taraf Devlet, Antlaşma ile doğrulama uyumuna yardımcı olmak için atmosferdeki radyonüklidler üzerine verilerin uluslararası değişimi için işbirliği yapacağını taahhüt eder. Bu işbirliği, radyonüklid gözlem istasyonlarının, onaylanmış laboratuvarla, genel şebekesinin kurulma ve çalıştırılmasını da kapsayacaktır. Bu istasyonlar, belirlenmiş prosedürler uyarınca Uluslararası Veri Merkezine veriler sağlayacaktır.

10. Atmosferdeki radyonüklidleri ölçen şebeke istasyonları, Protokole Ek 1, Tablo 2-A'da belirtilen şekilde yerleştirilen 80 istasyondan oluşan genel bir şebekeyi içerecektir. İstasyonlardan 40'ı, işbu Antlaşmanın yürürlüğe girmesiyle, ilgili etkisiz gazların varlığını da görüntüleyecek kapasitede olacaktır. Bu amaçla Konferans, ilk oturumunda, Hazırlık Komisyonunun, Protokole Ek 1, Tablo 2-A'da yer alan 40 istasyonun etkici gaz izleme kapasitesinde olacağına dair önerilerini onaylayacaktır. Konferans, ilk düzenli yıllık oturumunda, etkisiz gaz izleme özelliğini şebeke bazında uygulama planını inceleyecek ve hakkında karar verecektir. Genel Müdür, Konferansa sözkonusu uygulamanın yöntemleri hakkında bir rapor hazırlayacaktır. Tüm izleme istasyonları, Radyonüklid İzleme Çalıştırma Kılavuzlarında ve Radyonüklid Verilerin Uluslararası Değişiminde belirtilen teknik ve işlevsel gereksinimlerini karşılayacaktır.

11. Radyonüklid gözlem istasyonları şebekesi, Örgüt ile olan Antlaşma dahilinde ve servis ücreti temelinde, radyonüklid gözlem istasyonlarından alınan numunelerin incelenmesi için ilgili Çalıştırma Kılavuzları uyarınca Teknik Sekreteryaya tarafından onaylanan laboratuvarlarca desteklenecektir. Protokole Ek 1, Tablo 2-B'de belirtilen uygun şekilde donatılmış bu laboratuvarlar, radyonüklid izleme istasyonlarından alınan numunelerin ek analizlerini yapmak üzere, talep edildiğinde Teknik Sekreteryaya tarafından da kullanılacaktır. İcra Konseyinin onayı ile, gerekli olduğu yerde manuel gözlem istasyonlarından alınan numunelerin rutin analizi için başka laboratuvarlar da Teknik Sekreteryaya tarafından onaylanabilir. Tüm belgeli laboratuvarlar bu tip analizlerin sonuçlarını Uluslararası veri Merkezi'ne temin edeceklər, ve böylelikle Radyonüklid İzleme Çalıştırma Kılavuzunda ve Radyonüklid Verilerin Uluslararası Değişiminde belirlenen teknik ve işlevsel gereksinimlerini karşılayacaktır.

D. HİDROAKUSTİK İZLEME

12. Her Taraf Devlet, işbu Antlaşma ile doğrulama uyumuna yardımcı olmak için hidroakustik verilerin uluslararası değişimi için işbirliği yapacağını taahhüt eder. Bu işbirliği, hidroakustik gözlem istasyonlarının genel şebekesinin kurulma ve çalıştırılmasını da kapsayacaktır. Sözkonusu istasyonlar, kararlaştırılmış prosedürler uyarınca Uluslararası Veri Merkezine veri sağlayacaktır.

13. Hidroakustik istasyonlarının şebekesi, Protokole Ek 1, Tablo 3'de belirtilen istasyonlardan oluşacaktır, ve altı hidrofona ve beş T-fazlı istasyondan oluşan genel bir şebekeyi içerecektir. Bu istasyonlar, Hidroakustik İzleme Çalıştırma Kılavuzlarında ve Hidroakustik Verilerin Uluslararası Değişiminde belirtilen teknik ve işlevsel gereksinimlerini karşılayacaktır.

E. INFRASOUND İZLEME

14. Her Taraf Devlet, işbu Antlaşma ile doğrulama uyumuna yardımcı olmak için sesötesi verilerin uluslararası değişimi için işbirliği yapacağını taahhüt eder. Bu işbirliği, sesötesi gözlem

istasyonlarının genel şebekesinin kurulma ve çalıştırılmasını da kapsayacaktır. Bu istasyonlar, Uluslararası Veri Merkezine, belirlenmiş prosedürler uyarınca veriler sağlayacaktır.

15. Sesötesi istasyonların belirtilen şebekesi, Protokole Ek 1, Tablo 4'de belirlenen istasyonlardan oluşacaktır, ve 60 istasyondan oluşan genel bir şebekeyi içerecektir. Bu istasyonlar, Sesötesi İzleme Çalıştırma Kılavuzlarında ve Sesötesi Verilerin Uluslararası Değişiminde belirtilen teknik ve işlevsel gereksinimlerini karşılayacaktır.

F. ULUSLARARASI VERİ MERKEZİ İŞLEVLERİ

16. Uluslararası Veri Merkezi, Uluslararası İzleme Sistemi tesislerinden, belgeli laboratuvarlarda yürütülen analiz sonuçları da dahil olmak üzere, her türlü verileri alacak, toplayacak, işletecek, analiz edecek, rapor edecek ve belgeleyecektir.

17. Uluslararası Veri Merkezi tarafından, kararlaştırılmış işlevlerini yürütmeye, özellikle de standart bildirim ürünlerinin üretimi ve Taraf Devletlere standart hizmet alanını icrası için kullanılacak prosedürler ve standart olay görüntüleme kriteri, Uluslararası Veri Merkezi Kullam Kılavuzunda hazırlanacaktır ve geliştirilecektir. Hazırlık Komisyonu tarafından geliştirilecek prosedürler ve kriter, ilk oturumunda Konferans tarafından onaylanacaktır.

Uluslararası Veri Merkezinin Standart Ürünleri

18. Uluslararası Veri Merkezi, tüm Taraf Devletler adına, uluslararası gözlem sistemine ait verileri, rutin otomatik veya kişisel interaktif yöntemlerle işleyerek arşivleyecektir. Söz konusu bilgiler Taraf Devletlere ücretsiz olarak sağlanacaktır ve taraf devletin sorumluluğunda olan herhangi bir olayın yapısı ile ilgili nihai kararlardan bağımsız olacaktır. Söz konusu bilgiler aşağıda verilmiştir.

(a) Uluslararası İzleme Sistemince saptanmış tüm sinyallerin birleştirilmiş listelerinin yanısıra, uluslararası veri merkezi tarafından, standart parametrelere göre hesaplanmış olaylar ve bu olayların belirsizliklerini de içeren standart olay bültenleri.

(b) Standart belirlenmiş olay bültenleri, standart olay bülteni içinden bu anlaşmanın ek 2'de verilen karakterizasyon panametreleri kullanılarak belirlenmiş ve doğal olay veya nükleer olmayan, insan yapımı olaylar olarak işaretlenmiş olayları olarak oluşturulur. Standart olay bülteni sıra ile herbir olayın, olay belirleme kriterini ne derece karşılayıp karşılamadığını da belirtecektir. Uluslararası veri merkezi standart olay belirleme kriterini uygularken, mümkün olduğu yerde, bölgesel değişimleri de dikkate alarak hem genel hem de ilave belirleme kriteri kullanacaktır.

Uluslararası Veri Merkezi, gözlem sisteminin çalıştırılmasında tecrübe kazandıkça teknik yeteneklerini adım adım yükseltecektir.

(c) Uluslararası Veri Merkezince temin edilen ve belgelenen verileri özetleyen İcra özetleri, Uluslararası Veri Merkezi ürünleri, ve Uluslararası İzleme Sistemi ve Uluslararası Veri Merkezinin performans ve çalışma durumları; ve

(d) Bir tek Taraf Devletin talebi üzerine seçilmiş, (a)'dan (c)'ye kadar olan alt-paragraflarda belirtilen standart Uluslararası Veri Merkezi ürünlerinin ilaveleri.

19. Uluslararası Veri Merkezi, Örgüt veya bir Taraf Devlet tarafından talep edildiği takdirde, standart sinyal veya olay parametrelerinin tahmin edilen değerlerini geliştirmek için, Taraf Devletlere ücretsiz

olarak, Uluslararası İzleme Sistemi verilerinin uzman analizi yöntemiyle tam anlamıyla bir teknik tetkik sağlama çalışmalarını yürütecektir.

Uluslararası Veri Merkezinin Taraf Devletlere Hizmetleri

20. Uluslararası Veri Merkezi, Taraf Devletlere işlenmiş veya işlenmemiş, tüm Uluslararası İzleme Sistemi verilerine, tüm Uluslararası Veri Merkezi bilgilerine, ve Uluslararası Veri Merkezi arşivindeki tüm diğer Uluslararası İzleme Sistemi verilerine, açık, eşit, süreli ve uygun giriş sağlayacaktır. Veri girişini ve veri teminini desteklemek için kullanılacak metodlar aşağıdaki hizmetleri içerecektir:

(a) Uluslararası Veri Merkezi ürünlerinin Taraf Devlete otomatik ve düzenli gönderilmesi veya Taraf devletçe seçilmesi veya talep edilirse, Uluslararası İzleme Sistemi verilerinin Taraf Devlet tarafından seçilmesi;

(b) Uluslararası Veri Merkezi veri tabanına interaktif elektronik giriş hakkı da dahil, Uluslararası Veri Merkezinden ve Uluslararası İzleme Sistemi tesis arşivinden veri ve ürünlerin geri alınması için Taraf Devletin talebi karşılığında üretilen verilerin ve ürünlerin temini; ve

(c) Sözkonusu Taraf Devlete bazı önemli olayların kaynağını belirlemekte yardımcı olmak için, Uluslararası İzleme Sistemi verilerinin ve talep eden Taraf devletçe sağlanan diğer verilerin uzman teknik analizini yaparak, talepleri üzerine ve hiçbir ücret talep etmeden Taraf Devletlere yardımcı olmak. Bu tip bir teknik analizin sonucu talep eden Taraf devlet'in ürünü kabul edilecektir, ancak tüm Taraf Devletlere de sağlanacaktır.

Alt-paragraf (a) ve (b)'de açıklanan Uluslararası Veri Merkezi hizmetleri her Taraf Devlete hiçbir ücret talep edilmeden sunulacaktır. Verilerin ham ve şekli Uluslararası Veri Merkezi uygulama kılavuzunda belirtilecektir.

Ulusal Olay İncelemesi

21. Uluslararası Veri Merkezi, herhangi bir Taraf Devlet tarafından talep edilirse, standart ürünlerinin herhangi birine sözkonusu Taraf Devlet tarafından geliştirilen olay inceleme kriterini düzenli ve resen uygulayacak ve analiz sonuçlarını Taraf Devlete sunacaktır. Bu işlemlerin sonuçları talep eden Taraf Devletin ürünü olarak kabul edilecektir.

Teknik Yardım

22. Uluslararası Veri Merkezi, gerekli olduğunda, aşağıdaki durumlarda Taraf Devletlere teknik destek verecektir:

(a) Verilerin ve ürünlerin seçim ve belirleme taleplerini biçimlendirmede;

(b) Uluslararası Veri Merkezine, talep eden Taraf Devletten ücret talep etmeksizin, Uluslararası Veri Merkezi uygulama kılavuzunda yer almayan yeni sinyal ve olay parametrelerini hesaplamak için sözkonusu Taraf Devlet tarafından sağlanan bilgisayar algoritmalarını veya yazılımlı yüklemeye; Ortaya çıkan sonuç talep eden Taraf Devletin ürünü sayılacaktır; ve

(c) Taraf Devletlerin, Uluslararası İzleme Merkezi verilerini, ulusal bir veri merkezinde alma, işletme ve analiz etme kabiliyetlerini geliştirmelerine yardımcı olma.

23. Uluslararası Veri Merkezi sürekli olarak, Uluslararası İzleme Sistemi tesislerinin, iletişim bağlantılarının ve işletim sistemlerinin çalışma durumunu izleyecek ve rapor edecektir. Uluslararası Veri Merkezi, herhangi bir parçanın çalışma performansını, ilgili uygulama kılavuzlarındaki belirlenmiş standartları karşılamadığı takdirde, sorumlu Devletlere durumu derhal bildirecektir.

BÖLÜM II

YERİNDE DENETİMLER

A. GENEL HÜKÜMLER

1. Bu Bölümdeki prosedürler Madde IV'de ortaya konan yerinde denetim hükümlerine göre uygulanacaktır.

2. Yerinde denetim, yerinde denetim talebine sebep olan olayın gerçekleştiği mevkide yürütülecektir.

3. Yerinde denetim bölgesi kesintisiz olacaktır ve büyüklüğü 1000 kilometre kareyi geçmeyecektir. Her yönden çizgisel uzaklığı 50 kilometreden fazla olmayacaktır.

4. Yerinde denetim süresi, Madde IV, paragraf 46 uyarınca, yerinde denetim talebinin onay tarihinden itibaren 60 günü geçmeyecektir; ancak Madde IV, paragraf 49 uyarınca en fazla 70 güne uzatılabilir.

5. Denetim görev yönergesinde belirlenen denetim bölgesi, birden fazla Taraf Devletin topraklarına veya denetimi veya kontrolü altındaki başka bir bölgeye uzanıyorsa, yerinde denetim hükümleri sözkonusu Taraf Devletlerin herbiri için geçerli olacaktır.

6. Denetim bölgesinin, denetlenecek Taraf Devletin denetimi veya kontrolü altında ancak bir başka Taraf Devletin topraklarında bulunduğu veya giriş noktasından denetim bölgesine geçişin denetlenecek Taraf Devlet dışındaki başka bir Taraf Devletin topraklarından geçiş gerektirdiği durumlarda, denetlenecek Taraf Devlet işbu Protokol uyarınca sözkonusu denetimlerle ilgili haklarını kullanacak ve yükümlülüklerini yerine getirecektir. Sözkonusu durumda, denetim bölgesinin topraklarında yer aldığı Taraf Devlet, denetime yardımcı olacak ve denetim ekibinin görevini zamanında ve verimli bir şekilde yürütebilmesi için gerekli her türlü desteği verecektir. Denetim bölgesine ulaşmak için topraklarından geçiş yapılacak Taraf Devletler sözkonusu geçişe yardımcı olacaklardır.

7. Denetim bölgesinin, denetlenen Taraf Devletin denetimi veya kontrolü altında ancak işbu Antlaşmaya taraf olmayan bir Devletin topraklarında yer aldığı durumlarda, denetlenecek Taraf Devlet, denetimin işbu Protokol çerçevesinde yürütülmesi için gerekli her türlü önlemi alacaktır. Kendi denetimi veya kontrolü altında bulunan bir veya birden fazla bölgenin işbu Antlaşmaya taraf olmayan bir Devletin topraklarında bulunduğu bir Taraf Devlet, denetim bölgesinin topraklarında yer aldığı Taraf Devlete kendisi için atanmış denetimci denetim asistanlarını kabul ettirmek için gerekli her türlü tedbir alacaktır. Eğer denetlenecek Taraf Devlet girişi sağlayamazsa, bunu gerçekleştirmek için her türlü tedbiri aldığı kanıtlayacaktır.

8. Denetim bölgesinin bir Taraf Devletin topraklarında ancak işbu Antlaşmaya taraf olmayan bir başka Devletin denetimi veya kontrolü altında bulunduğu durumlarda, sözkonusu Taraf Devlet, denetlenecek Taraf Devlettten ve denetim bölgesinin topraklarında yer aldığı Taraf Devlettten de talep

edildiği şekilde, uluslararası hukuk kurallarını ve yaptırımlarını çiğnemenin, yerinde denetimin işbu Protokol uyarınca yürütülebilmesi için gerekli her türlü tedbiri alacaktır. Söz konusu Taraf Devlet, denetim bölgesine girişi sağlayamazsa, uluslararası hukuk kurallarını ve yaptırımlarını çiğnemenin, gerekli her türlü tedbiri aldığı kanıtlayacaktır.

9. Denetim ekibinin büyüklüğü, denetim görev yönergesinin gerektiği gibi gerçekleşmesi için asgaride tutulacaktır. Denetlenecek Taraf Devletin topraklarında yürütülen denetim boyunca her an hazır bulunacak, sondaj çalışma süreci hariç, denetim ekibi üyelerinin toplam sayısı 40 kişiyi geçmeyecektir. Talep eden Taraf Devlet veya denetlenecek Taraf Devlet vatandaşı denetim ekibi üyesi olamayacaktır.

10. Genel Müdür, denetim ekibini büyüklüğünü belirleyecek ve talep şartlarını da gözönüne alarak denetimler ve denetimci yardımcılar listesinden ekip üyelerini seçecektir.

11. Denetlenecek Taraf Devlet, iletişim araçları, tercüman hizmetleri, ulaşım çalışma alanı, barınma, yemek ve tıbbi yardım gibi denetim ekibinin ihtiyaç duyabileceği kolaylıkları temin edecektir.

12. Denetlenecek Taraf Devletin, denetim ekibinin topraklarında kalışı ve etkinlikleri ile ilgili paragraf 11 ve 49'da belirtilenler de dahil, tüm harcamaları, denetimin sona ermesinden sonra kısa bir süre içinde, Örgüt tarafından karşılanacaktır.

13. Yerinde denetimin uygulanmasına ilişkin prosedürler, Yerinde Denetimler Uygulama Kılavuzunda ayrıntılarıyla açıklanacaktır.

B. SÜREKLİ DÜZENLEMELER

Denetimcilerin ve Denetimci Yardımcılarının Atanması

14. Denetim ekibi, denetimcilerden ve denetim asistanlarından oluşabilir. Bir yerinde denetim yalnız özellikle bu iş için belirlenmiş kalifiye denetimciler tarafından yürütülecektir. Denetimciler, teknik ve idari personel, hava mürettebatı ve çevirmenler gibi özel atanmış denetim asistanlarına eşlik edilebilirler.

15. Denetimciler ve denetim asistanları, Taraf Devletler tarafından veya Teknik Sekretarya personeli olma durumunda, Genel Müdür tarafından, yerinde denetimin amaç ve işlevlerine uygun olarak, uzmanlık ve tecrübelerine dayanarak atama için aday gösterileceklerdir. Adaylar önceden, paragraf 18 uyarınca Taraf Devletlerce onaylanacaklardır.

16. Her Taraf Devlet, işbu Antlaşmanın yürürlüğe girmesini takiben 30 gün içinde, Taraf Devlet tarafından denetimci ve denetim asistanları olarak atanması öngörülen kişilerin isimleri, doğum tarihleri, cinsiyetleri, rütbeleri, vasıfları ve profesyonel tecrübeleri hakkında Genel Müdüre bilgi verecektir.

17. İşbu Antlaşmanın yürürlüğe girmesini takiben 60 gün içinde Teknik Sekretarya, tüm Taraf Devletlere yazarak, atama için önerilen denetimcilerin ve denetim asistanlarının vasıflarının ve profesyonel tecrübelerinin tanımlarının yanı sıra isimlerinin, uyruklarının, doğum tarihlerinin, cinsiyet ve rütbelerinin bir listesini bildirecektir.

18. Her Taraf Devlet, atama için önerilen denetimciler ve denetim asistanları listesinin alındığını derhal haber verecektir. Listede yer alan her denetimci veya denetim asistanı bir Taraf Devletin

listenin kabulünü takiben 30 gün içinde yazılı olarak itirazını bildirmemesi durumunda, kabul edilmiş sayılacaktır. Taraf Devlet itirazının nedenini de belirtebilir. İtiraz durumunda, önerilen denetimci veya denetim asistanı itiraz eden Taraf Devletin sınırları dahilinde veya yetkisi veya kontrolü altındaki yerlerde yürütülecek yerinde denetim faaliyetinde yer almayacaktır. Teknik Sekreteryaya alınan itiraz bildirimini derhal teyit edecektir.

19. Genel Müdür veya bir Taraf Devlet tarafından denetimci ve denetim asistanı listesine ekleme ve ya değişiklik teklif edildiğinde, yedek denetimler veya denetim asistanları ilk listede ortaya konduğu şekilde atanacaklardır. Her Taraf Devlet, eğer atanmış denetimci veya denetim asistanı bir denetimcinin veya denetim asistanının sorumlu olduğu görevleri yerine getiremiyorsa, Teknik Sekreteryaya derhal durumu bildirecektir.

20. Teknik Sekreteryaya, denetimci ve denetim asistanları listesini günü gününe tutacak ve listeye yapılan her eklemeyi ve değişikliği tüm Taraf Devletlere bildirecektir.

21. Yerinde denetim talebinde bulunan Taraf Devlet, Madde IV, paragraf 61 uyarınca denetimler ve denetim asistanları listesinden bir denetimcinin kendi gözlemcisi olarak çalışmasını teklif edebilir.

22. Taraf Devlet paragraf 23 uyarınca, kabul edilmiş bir denetimciye veya denetim asistanına istediği zaman itiraz etme hakkına sahip olacaktır. İtirazını ve dilerse sebebini de yazılı olarak Teknik Sekreteryaya bildirecektir. Bu tip bir itiraz, itirazın Teknik Sekreteryanın eline geçmesinden sonra 30 gün içinde yürürlüğe girecektir. Teknik Sekreteryaya itiraz bildirimimin alındısını derhal teyit edecek ve denetimcinin veya denetimci yardımcısının o Taraf Devlet için atanmasının feshedileceği tarihi itirazda bulunan ve tayin eden Taraf Devletlere bildirecektir.

23. Kendisine denetim bildirilen bir Taraf Devlet, denetim görev yönergesinde yer alan denetimcilerin veya denetimci yardımcılarının hiçbirini denetim ekibinden uzaklaştırmaya çalışmayacaktır.

24. Bir Taraf Devlet tarafından kabul edilmiş denetimcilerin ve denetim asistanlarının sayısı, denetimler ve denetimci yardımcılar için en uygun sayıya gözönüne alacak şekilde belirlenmelidir. Eğer, Genel Müdürün görüşü dahilinde, önerilen denetimcilerin ve denetimci yardımcılarının Taraf Devlet tarafından reddi, yeterli sayıda denetimcilerin ve denetimci yardımcılarının atanmasına veya diğer taraftan yerinde denetimin hedeflerinin etkili bir şekilde yerine getirilmesine engel oluyorsa, Genel Müdür konuyu İcra Konseyine götürecektir.

25. Denetimci ve denetimci yardımcılar listesindeki her denetimci ilgili eğitimi alacaktır. Bu eğitim, Yerinde Denetimler Uygulama Kılavuzunda açıklanan prosedürler doğrultusunda Teknik Sekreteryaya tarafından sağlanacaktır. Teknik Sekreteryaya, Taraf Devletler ile görüş birliği içinde, denetimler için eğitim ve öğretim programını düzenleyecektir.

İmtiyazlar ve Dokunulmazlıklar

26. Paragraf 18'de belirlenen veya paragraf 19'a göre sonradan değiştirilen denetimler ve denetim asistanlarının ilk listesinin kabulünü takiben, her Taraf Devlet ulusal prosedürleri uyarınca ve bir denetimcinin veya denetim asistanının birden fazla giriş/çıkış ve/veya vize ve diğer belgeler için başvurusu üzerine, herbir denetimciye veya denetim asistanına denetim faaliyetlerinin hedeflerini yerine getirebilmek için o Taraf Devlete giriş ve ülke sınırları içinde bulunmasını sağlamak zorunda olacaktır. Her Taraf Devlet bu amaç için gerekli viza veya seyahat belgelerini, başvurunun alınmasını

takiben 48 saat içinde veya denetim ekibinin o Taraf Devletin sınırlarına giriş noktasına vardığı anda hazır edecektir. Bu belgeler, denetimcilerin veya denetim asistanlarının denetim faaliyetlerini yürütmek için denetime tabi Taraf Devletin topraklarında kalmaları gereken süre kadar geçerli olacaktır.

27. Görevlerini yapabilmeleri için denetim ekibi üyelerine alt-paragraf (a)'dan (i)'ye kadar olan bölümde belirtildiği üzere imtiyaz ve dokunulmazlıklar uygulanacaktır. Denetim ekibine tanınan imtiyaz ve dokunulmazlıklar işbu Antlaşmanın gereği olup ekip üyelerinin kişisel çıkarları için değildir. Bu imtiyaz ve dokunulmazlıklar denetime tabi Taraf Devletin topraklarına giriş ve topraklarından çıkış süresi içinde ve resmi görevlerini yerine getirirken yaptıkları işlerle ilgili olarak geçerli olacaktır.

(a) Denetim ekibi üyelerine, 18 Nisan 1961 tarihli Diplomatik İlişkiler üzerine Viyana Sözleşmesinin 29. Maddesine göre diplomatik temsilcilerce kabul edilen dokunulmazlıklar verilecektir;

(b) İşbu Antlaşmaya göre denetim faaliyetlerinde bulunan denetim ekibinin ikamet edeceği bölge ve kullanacakları ofisin yeri, Diplomatik İlişkiler hakkındaki Viyana Sözleşmesinin Madde 30 paragraf 1'de belirtilen diplomatik temsilcilerin ikametgahlarının dokunulmazlığı ve korunması prensibine uygun olacaktır;

(c) Denetim ekibine ait belge ve yazışmalar için de, kayıtlar da dahil, Diplomatik İlişkiler hakkındaki Viyana Sözleşmesinin Madde 30 paragraf 2'de belirtilen diplomatik temsilcilerin tüm belge ve yazışmalarına tanınan dokunulmazlık geçerli olacaktır. Denetim ekibi Teknik Sekreteryaya ile olan iletişimde şifre kullanma hakkına sahiptir;

(d) Denetim ekibi üyelerince taşınan numune ve teçhizatın işbu Antlaşma hükümlerine göre dokunulmazlığı olacak ve gümrükten muaf olacaklardır. Tehlikeli numuneler ilgili yönetmelikler uyarınca taşınacaktır;

(e) Denetim ekibi üyelerine Diplomatik İlişkiler hakkında Viyana Sözleşmesinin Madde 31 paragraf 1,2 ve 3'e göre diplomatik temsilcilere verilen dokunulmazlıklar verilecektir.

(f) İşbu Antlaşmaya uygun olarak belirtilen etkinlikleri yürüten denetim ekibi üyeleri, Diplomatik İlişkiler üzerine Viyana Sözleşmesinin Madde 34'e göre diplomatik temsilcilere sağlanan vergi ve ödenek muafiyetinden yararlanacaklardır;

(g) Denetim ekibi üyeleri denetlenen Taraf Devlete, hiçbir gümrük veya benzeri vergi ödemeksizin, girişi ve çıkışı hukuken yasaklanmış veya karantina yönetmeliğince kontrol altında tutulan eşyalar hariç, şahsi eşyalarını getirmelerine müsaade edilecektir;

(h) Denetim ekibi üyeleri, geçici resmi misyonlardaki yabancı Hükümetlerin temsilcilerine uygulanan para ve döviz etkinliklerinden aynı şekilde yararlanacaklardır; ve

(i) Denetim ekibi üyeleri, denetlenen Taraf Devletin topraklarında hiçbir şekilde kişisel çıkar sağlayıcı profesyonel veya ticari etkinliklerde bulunmayacaklardır.

28. Denetlenen Taraf Devlet dışındaki diğer Taraf Devletlerin topraklarından geçerken denetim ekibi üyeleri, Diplomatik İlişkiler hakkında Viyana Sözleşmesi Madde 40 paragraf 1'e göre diplomatik vekillere tanınan imtiyaz ve dokunulmazlıklardan yararlanacaklardır. Taşındıkları belgeler

ve muhaberat, kayıtlar da dahil, ve numuneler ve onaylanmış teçhizat paragraf 27 (c) ve (d) fıkralarında belirtilen imtiyaz ve dokunulmazlıklardan yararlanacaktır.

29. İmtiyaz ve dokunulmazlıklardan ayrı olarak, denetim ekibi üyeleri denetime tabi Taraf Devletin kanun ve yönetmeliklerine saygı göstermek zorunda ve, denetim görev yönergesi ile tutarlı bir şekilde o Devletin işlerine karışmamak durumundadırlar. Denetime tabi Taraf Devletin işbu Protokolde belirtilen imtiyaz ve dokunulmazlıkların kötüye kullanıldığını öne sürerse, Taraf Devlet ile Genel Müdür arasında kötüye kullanımın olup olmadığını tesbit etmek ve eğer doğrulanırsa tekrarlanmasını engellemek üzere görüşmeler düzenlenecektir.

30. Denetim ekibi üyelerinin yetkilerinden doğan dokunulmazlıklar, Genel Müdürün verilen dokunulmazlıkların adaletin işlemlerini engellediği ve Antlaşma hükümlerinin yürütülmesinden bağımsız olarak kaldırılabilceği görüşünde olduğu durumlarda Genel Müdür tarafından kaldırılabilir. Kaldırma kararı yazılı olmalıdır.

31. Gözlemciler paragraf 27(d) fıkrasında belirtilenler hariç olmak üzere bu bölümde belirtilen denetimcilere verilen imtiyaz ve dokunulmazlıkların aynısına sahip olacaklardır.

Giriş Noktaları

32. Her Taraf Devlet giriş noktalarını belirleyecek ve işbu Antlaşmanın ilgili bölümünün yürürlüğe girmesinden sonra 30 gün içinde gerekli bilgiyi Teknik Sekreteryaya verecektir. Giriş noktaları, denetim ekibinin denetlenecek herhangi bir mahalle 24 saat içinde ulaşabilecekleri mesafede bulunması gerekmektedir. Giriş noktaları Teknik Sekreteryaya tarafından tüm Taraf Devletlere bildirilecektir. Giriş noktaları aynı zamanda çıkış noktaları olarak da kullanılacaktır.

33. Giriş noktaları, Taraf Devletlerce Teknik Sekreteryaya bir nota verilmek suretiyle değiştirilebilir. Değişiklikler Teknik Sekreteryanın bildirimini alıp tüm Taraf Devletlere bildirmesinden sonra 30 gün içinde geçerli olacaktır.

34. Teknik Sekreteryaya, denetimlerin vaktinde yürütülmesinde kullanılarak giriş noktalarını yetersiz bulursa veya Taraf Devlet tarafından giriş noktalarına önerilen değişikliğin denetimlerin vaktinde yürütülmesini engelleyeceğini düşündürse, sorunu çözmek için ilgili Taraf Devlet ile görüşmeler yapacaktır.

Tarifersiz Uçak Seferlerinin Kullanılmasını Sağlayıcı Düzenlemeler

35. Denetim ekibi, tarifeli uçak seferlerini kullanarak giriş noktasına yapılacak seyahatin olanaksız olduğu durumlarda, tarifersiz uçak seferlerini kullanabilir. Her Taraf Devletce işbu Antlaşmanın yürürlüğe girdiği ilk 30 gün içinde, her Taraf Devlet denetim ekibini ve denetim için gerekli teçhizatı taşıyacak tarifersiz uçak seferi için diplomatik klerans numaralarını Teknik Sekreteryaya bildirecektir. Uçuş rotaları, Taraf Devlet ile Teknik Sekreteryanın aralarında diplomatik klerans için esas olduğu üzerinde görüş birliğine vardıkları kurulu uluslararası havayolları yönünde olacaktır.

Onaylanmış Denetim Teçhizatı

36. Konferans, ilk oturumunda, yerinde denetim sırasında kullanılacak teçhizat listesini ele alacak ve onaylayacaktır. Her Taraf Devlet listeye teçhizat eklemek için teklifler sunabilir. Teçhizatın

kullanımına ilişkin özellikler, Yerinde Denetimler Uygulama Kılavuzunda açıklandığı üzere, teçhizatın kullanılması düşünülen yerin güvenliği ve gizliliği gözönüne alınacaktır.

37. Yerinde denetim sırasında kullanılacak teçhizat, paragraf 69'da belirtilen etkinlikler ve teknikler için ana teçhizattan ve yerinde denetimin verimli ve zamanında yürütülmesi için gerekli yardımcı teçhizattan oluşacaktır.

38. Teknik Sekretarya tüm onaylanmış teçhizatın, yerinde denetimler için talep edildiğinde hazır olmasını sağlayacaktır. Yerinde denetim için talep edildiğinde, Teknik Sekretarya teçhizatın beklendiği gibi ayarlanmış, bakımı yapılmış ve korunmuş olduğunu onaylayacaktır. Teçhizatın giriş noktasında denetlenen Taraf Devlet tarafından kontrol edilmesine yardımcı olmak için, Teknik Sekretarya döküman sağlayacak ve onayı doğrulamak için mühürlenecektir.

39. Teknik Sekretarya daimi suretle bulunduracağı teçhizatı koruması altında tutacaktır. Teknik Sekretarya sözkonusu teçhizatın bakımından ve kalibrasyonundan sorumlu olacaktır.

40. Teknik Sekretarya, uygun gördüğünde, listede belirtilen teçhizatı temin etmek için Taraf Devletler ile düzenlenmeler yapacaktır. Sözkonusu Taraf Devletler, sözkonusu teçhizatın bakımından ve kalibrasyonundan sorumlu olacaktır.

C. YERİNDE DENETİM TALEBİ, DENETİM GÖREV YÖNERGESİ VE DENETİM BİLDİRİMİ

Yerinde Denetim Talebi

41. Madde IV, paragraf 37 uyarınca, yerinde denetim talebi en az aşağıdaki bilgileri içerecektir:

(a) Talebe sebep olan olay yerinin, olası hata payının da hesaba katıldığı tahmini coğrafi ve dikey koordinatları;

(b) Haritada ve paragraf 2 ve 3 uyarınca belirlenen denetlenen bölgenin önerilen çevre sınırları;

(c) Denetlenen Taraf Devletin veya Taraf Devletlerin veya denetlenen bölgenin veya bir bölümünün herhangi bir Devletin denetimi ve kontrolü dışında olduğu;

(d) Talebe sebep olan olayın muhtemel çevresi;

(e) Talebe sebep olan olayın olası hata payının da hesaba katıldığı tahmini zamanı;

(f) Talebin dayandığı verilerin tümü;

(g) Eğer varsa, önerilen gözlemci hakkında kişisel ayrıntılar; ve

(h) Madde IV uyarınca gerçekleştirilen görüşme ve açıklığa kavuşturma sürecinin sonuçları, veya sözkonusu görüşme ve açıklığa kavuşturma sürecinin gerçekleşme sebepleri.

Denetim Görev Yönergesi

42. Yerinde denetim görev yönergesi aşağıdakileri kapsayacaktır:

- (a) Yerinde denetim talebi hakkında İcra Konseyinin kararı;
- (b) Denetlenecek Taraf Devletin veya Taraf Devletlerin adı veya denetlenecek bölgenin veya bir bölümünün herhangi bir devletin denetimi veya kontrolü dışında olduğu ilişkin belirti;
- (c) Talep eden Taraf Devlet ile görüşmeler çerçevesinde, talebin dayandığı tüm bilgileri ve diğer mevcut teknik bilgileri de gözönüne alarak denetim bölgesinin haritada gösterilen yeri ve sınırları;
- (d) Denetim ekibinin denetlenecek bölgede yürütecekleri planlanmış etkinlik türleri;
- (e) Denetim ekibince kullanılacak giriş noktası;
- (f) Geçiş veya temel noktalar;
- (g) Denetim ekibi başkanının adı;
- (h) Denetim ekibi üyelerinin adları;
- (i) Eğer varsa, önerilen gözlemcinin adı; ve
- (j) Denetim bölgesinde kullanılacak teçhizatın listesi.

Madde IV, 46'dan 49'a kadar olan paragraflara göre İcra Konseyinin kararı denetim görev yönergesinde bir değişiklik öngörüyorsa, Genel Müdür alt-paragraflar (d), (h) ve (j) çerçevesinde görev yönergesini güncelleştirebilir.

Denetim Bildirimi

43. Madde IV, paragraf 55'e göre Genel Müdür tarafından yapılan bildirimler aşağıdaki bilgileri içerecektir:

- (a) Denetim görev yönergesi;
- (b) Denetim ekibinin giriş noktasına planlanan varış tarihi ve saati;
- (c) Giriş noktasına varış araçları;
- (d) Uygunsa, tarifesiz uçak seferleri için sürekli diplomatik klerans numarası;
- (e) Genel Müdürtün denetlenecek Taraf Devlettten, denetim bölgesinde kullanılmak üzere denetim ekibine verilmesini talep ettiği teçhizatın listesi.

44. Denetlenecek Taraf Devlet, Genel Müdür tarafından gönderilen bildirim alınmasından sonra 12 saat içinde alındığına dair haber verecektir.

D. DENETİM ÖNCESİ ETKİNLİKLERİ

Denetlenecek Taraf Devletin Topraklarına Giriş, Giriş Noktasında Yapılacak Etkinlikler ve Denetlenecek Bölge'ye Geçiş

45. Denetim ekibinin vardığını haber alan denetlenecek Taraf Devlet, denetim ekibinin derhal topraklarına girişini sağlayacaktır.

46. Giriş noktasına ulaşmak için tarifersiz uçak seferi kullanıldığında, Teknik Sekreteryaya, Ulusal Makam aracılığıyla, uçağın denetlenecek Taraf Devletin hava bölgesindeki giriş noktasına girmesinden önce son havaalanından uçuşu ile ilgili uçuş planını, sözkonusu havaalanından tarifeli ayrılış saatinden en az 6 saat önce denetlenecek Taraf Devlete verecektir. Sözkonusu plan sivil uçaklar için geçerli Uluslararası Sivil Havacılık Örgütünün prosedürleri uyarınca hazırlanacaktır. Teknik Sekreteryaya, sürekli diplomatik klerans numaralarını ve uçağın, denetim uçağı olduğuna dair açıklayıcı notu, uçuş planının notlar bölümünde verecektir. Eğer askeri uçak kullanılıyorsa, Teknik Sekreteryaya, denetlenecek Taraf Devletten hava bölgesine girmesi için öncelikli yetki talep edecektir.

47. Denetim ekibinin, denetlenecek Taraf Devletin havabölgesine girmesinden önceki son havaalanından tarifeli ayrılış saatinden en az 6 saat önce, denetlenecek Taraf Devlet, paragraf 46 uyarınca hazırlanan uçuş planının onaylanmasını sağlayacaktır, böylece denetim ekibi giriş noktasına tahmini varış saatinde varabilir.

48. Gerekteğinde, denetim ekip başkanı ve denetlenecek Taraf Devlet temsilcisi ana nokta üzerinde ve giriş noktasından merkez noktaya, ve eğer gerekirse, denetim bölgesine yapılacak uçuşun planı üzerinde anlaşacaklardır.

49. Denetlenecek Taraf Devlet, Teknik Sekreteryanın talebi üzerine, denetim ekibinin uçağı için giriş bölgesinde ve, eğer gerekirse merkez noktada ve denetim mahalinde park olanağı, güvenlik koruması, bakım ve yakıt gibi ihtiyaçları temin edecek ve düzenleyecektir. Sözkonusu uçak, iniş ücretleri, kalkış vergisi ve benzeri ücretlerle yükümlü olmayacaktır. Bu paragraf, yerinde denetim esnasında yapılacak uçuşlarda kullanılacak uçaklar için de geçerlidir.

50. Paragraf 51'e göre, denetlenecek Devlet Taraf Devlet, denetim ekibinin denetim görev yönergesine uygun onaylanmış teçhizatı sözkonusu Taraf Devletin topraklarına getirmesine, veya işbu Antlaşma ve Protokol uyarınca kullanılmasına hiçbir sınırlama getirmeyecektir.

51. Denetlenecek Taraf Devlet, paragraf 54'te belirtilen zaman sınırını bozmadan, giriş noktasında denetim ekibi üyelerinin önünde teçhizatın paragraf 38 uyarınca onaylanmış ve belgelenmiş olduğunu kontrol etme hakkına sahip olacaktır. Denetlenecek Taraf Devlet, denetim görev yönergesi ile uyuşmayan veya paragraf 38 uyarınca onaylanmamış ve belgelenmemiş teçhizatı kabul etmeyebilir.

52. Giriş noktasına varmasından hemen sonra ve paragraf 54'de belirtilen zaman sınırını bozmadan, denetim ekibi başkanı, denetlenecek Taraf Devlet temsilcisine, denetim görev yönergesini ve denetim ekibince hazırlanmış yürütülecek etkinlikleri içeren ilk denetim planını sunacaktır. Denetim ekibine denetlenecek Taraf Devlet temsilcilerince, haritaların ve diğer dokümanın yardımıyla bir briefing verilecektir. Briefing doğal arazi özelliklerini, güvenlik ve gizlilik konularını ve denetim için lojistik düzenlemeleri içerecektir. Denetlenecek Taraf Devlet, kendi görüşünce, denetim bölgesi içinde denetimin amacı ile ilgisiz alanları belirtebilir.

53. Denetim öncesi briefinginden sonra, denetim ekibi denetlenecek Taraf Devlet tarafından yapılacak her türlü yorumu da dikkate alarak, başlangıç denetim planını yeniden düzenleyecektir. Düzenlenen denetim planı denetlenecek Taraf Devlet temsilcisine de verilecektir.

54. Denetlenecek Taraf Devlet, denetim ekibinin, paragraf 50 ve 51'de belirtilen onaylanmış teçhizatın ve eşyaların güvenliğini sağlamak için, başka bir zamanlama kararlaştırılmadığı takdirde, denetim ekibinin giriş noktasına varmasından sonra 36 saat içinde giriş noktasından denetlenecek bölgeye ulaşmalarını sağlayacaktır.

55. Denetim ekibinin götürüldüğü bölgenin, denetim görev yönergesinde belirlenen denetim bölgesi ile aynı yer olduğunu teyit etmek için denetim ekibi onaylanmış yer-bulucu teçhizatı kullanma hakkına sahip olacaktır. Denetlenecek Taraf Devlet söz konusu işlemlerde denetim ekibine yardımcı olacaktır.

E. DENETİMLERİN YÜRÜTÜLMESİ

Genel Kurallar

56. Denetim ekibi Antlaşma ve İşbu Protokol hükümleri uyarınca faaliyetlerini yürütecektir.

57. Denetim ekibi, mümkün olan en kısa zamanda, ancak hiçbir şekilde giriş noktasına varmasından sonra 72 saatten geç olmamak kaydıyla, denetim bölgesindeki faaliyetlerine başlayacaktır.

58. Denetim ekibinin etkinlikleri, görevlerinin zamanında ve verimli yürütülmesi, denetlenecek Taraf Devlete en az güçlük çıkartacak ve denetim bölgesine en az zarar verecek şekilde yapılmasına imkan verecek biçimde düzenlenecektir.

59. Paragraf 43(e) uyarınca veya denetimin seyrinde, denetlenecek Taraf Devletten, denetim bölgesinde denetim ekibince kullanılmak üzere her türlü teçhizatı temin etmesi talep edilen durumlarda, denetlenecek Taraf Devlet talebe uyacaktır.

60. Yerinde denetim sırasında denetim ekibi aşağıdaki hak ve zorunluluklara sahip olacaktır:

(a) Denetim görev yönergesiyle tutarlılık içinde ve denetlenecek Taraf Devletin, kontrollü giriş hükümleri ile tutarlı olarak aldığı önlemleri de hesaba katarak, denetimin nasıl yürütüleceğini belirleme hakkı;

(b) Denetimin verimli bir şekilde yerine getirilmesini sağlamak için, gerekli olduğunda, denetim planını değiştirme hakkı;

(c) Denetlenen Taraf Devletin, denetim planına önerdiği değişiklikleri ve önerilerini dikkate alma zorunluluğu;

(d) Denetim esnasında çıkabilecek belirsizliklerle bağlantılı açıklamalar talep etme hakkı;

(e) Yalnız paragraf 69'da belirlenen teknikleri kullanma ve denetimin amacı dışındaki etkinliklerden kaçınma zorunluluğu. Ekip denetimin amacı ile ilgili bilgileri toplayacak ve belgeleyecektir, ancak denetim amacı dışındaki bilgileri ne toplayacak ne de belgeleyecektir. Toplanan ancak ilgisiz bulunan her türlü materyal denetlenen Taraf Devlete geri verilecektir;

(f) Talebe sebep olan olayın yapısı ile ilgili, denetlenecek Taraf Devlet tarafından kendi ulusal izleme şebekelerinden ve diğer kaynaklardan temin edilen verileri ve açıklamaları gözönünde tutma zorunluluğu;

(g) Denetlenen Taraf Devlete, talebi üzerine, denetim bölgesinde toplanan bilgilerin ve verilerin birer kopyasını temin etme zorunluluğu;

(h) Denetlenen Taraf Devletin gizlilik, güvenlik ve sağlık düzenlemelerine saygı gösterme zorunluluğu.

61. Yerinde denetim sırasında denetlenen Taraf Devlet aşağıdaki hak ve zorunluluklara sahip olacaktır:

(a) Denetim ekibine, denetim planına yapılacak olası değişiklik ile ilgili öneriler getirme hakkı;

(b) Denetim ekibi ile irtibatta bulunacak bir temsilci sağlama hakkı ve zorunluluğu;

(c) Denetim ekibine görevlerini yerine getirirken eşlik edecek ve denetim ekibi tarafından yürütülen etkinlikleri gözlemleyecek temsilciler görevlendirme hakkı. Bu işlemler, hiçbir şekilde denetim ekibinin görevini yapmasını geciktirmeyecek ve buna engel olmayacaktır;

(d) Ek bilgileri sağlama ve denetim ile ilgisi olduğunu düşündüğü ek bilgilerin toplanmasını ve belgelenmesini talep etme;

(e) Numuneleri olduğu kadar fotoğrafları ve ölçümleri de inceleme ve denetimin amacı dışındaki hassas bölgeleri gösteren her türlü fotoğrafı alıkoyma hakkı. Denetlenen Taraf Devlet tüm fotoğraf ve ölçümlerin birer nüshasını alma hakkına sahiptir. Denetlenen Taraf Devlet, fotoğraf orjinallerini ve ilk basım fotoğrafları elinde tutma ve toprakları içinde çekilen fotoğrafları birleşik mühürleme hakkına sahip olacaktır. Denetlenen Taraf Devlet, denetim ekibinin talep ettiği fotoğraf ve video filmini çekmek için kendi kameracısını kullanma hakkına sahip olacaktır;

(f) Denetim ekibine, kendi ulusal izleme şebekelerinden ve diğer kaynaklardan, talebe sebep olan olayın yapısı ile ilgili veriler ve açıklamalar sağlama hakkı; ve

(g) Denetim ekibine, denetim esnasında doğabilecek belirsizlikleri çözümlemede yararlı olabilecek açıklamaları sağlama zorunluluğu.

Haberleşme

62. Denetim ekibi üyeleri, yerinde denetim esnasında heran birbirleriyle ve Teknik Sekreteryaya ile iletişim kurma hakkına sahip olacaklardır. Bu amaç doğrultusunda, denetlenen Taraf Devletin diğer haberleşme cihazlarına giriş sağlamadığı takdirde denetim ekibi, denetlenecek Taraf Devletin onayı ile, kendilerine ait onaylı ve belgeli teçhizatı kullanabilecektir.

Gözlemci

63. Madde IV, paragraf 61 uyarınca, Talep eden Taraf Devlet denetim ekibinin varış süreci içinde gözlemcinin denetim ekibi ile aynı giriş noktasına veya merkez noktaya varışını organize etmek üzere Teknik Sekreteryaya ile irtibatta olacaktır.

64. Gözlemci, denetim süresince denetlenen Taraf Devlette bulunan talep eden Taraf Devlet büyükelçiliği veya büyükelçiliğin bulunmadığı durumlarda talep eden Taraf Devletin kendisi ile iletişim içinde olma hakkına sahip olacaktır.

65. Gözlemci, denetim bölgesine varma ve denetlenen Taraf Devletce kabul edildiği üzere denetim bölgesi içine girme hakkına sahip olacaktır.
66. Gözlemci, denetim süresince denetim ekibine tavsiyelerde bulunma hakkına sahip olacaktır.
67. Denetim süresince denetim ekibi, gözlemciye, denetimin yürütülmesi ve bulgular hakkında bilgi verecektir.
68. Ülke içinde geçirilen süre boyunca, denetlenen Taraf Devlet paragraf 11'de açıklandığı şekilde denetim ekibine sağlanan kolaylıkları gözlemci için de sağlayacak ve düzenleyecektir. Gözlemcinin, denetlenen Taraf Devlet topraklarında geçirdiği zamana ilişkin tüm giderler talep eden Taraf Devletce karşılanacaktır.

Denetim Etkinlikleri ve Teknikleri

69. Kontrollü giriş, numunelerin toplanması, derlenmesi ve analizi ve uçuşlar bölümleri hükümleri uyarınca aşağıdaki denetim etkinlikleri yürütülebilir ve teknikler kullanılabilir:

(a) Denetim bölgesi sınırlarını belirlemek için havadan ve yüzeyden yer saptama ve denetim etkinliklerini desteklemesi için denetim bölgesi yer koordinatlarını belirlemek;

(b) Görsel gözlem, video/fotoğraf çekimi ve yüzeyden ve yerüstünden yapılan infrared ölçümlerini de kapsayan multispektral görüntüleme, ve anormallikleri veya yan etkileri saptamak için havadan görüntüleme;

(c) Gama radyasyon izleme yöntemini ve havadan enerji dağılım analizlerini kullanarak yer ve yerüstündeki radyoaktivite seviye ölçümleri, ve yerüstü veya yeraltında radyasyon anormalliklerini araştırmak ve saptamak;

(d) Anormallikleri saptamak için, yukarıdan, yüzeyden veya yüzey altından alınan katı, sıvı ve gazlardan numune alımı ve analizi,

(e) şok-sonrası (aftershocks) için araştırma bölgesini mevkileştirmek ve olayın niteliğinin belirlenmesinde kullanılmak üzere pasif sismolojik izleme;

(f) Oyuklar ve taş bölgeler de dahil yeraltı anormalliklerini araştırmak ve yerlerini belirlemek için rezonans sismometri ve aktif sismik ölçümler;

(g) Anormallikleri veya artifaktları saptamak için manyetik alan ve çekim alanı haritalama, yüzeyde ve uygun olursa havadan elektrik geçirgenlik ve yerden keskin radar (ground penetrating radar) ölçümleri; ve

(h) Radyoaktif numuneler almak için sondaj çalışması.

70. Yerinde denetimin onayından sonra 25 güne kadar, Madde IV, paragraf 46 uyarınca denetim ekibi, paragraf 69 (a)'dan (e)'ye kadar olan bölümde listelenen her türlü etkinliği yürütme ve teknikleri kullanma hakkına sahip olacaktır. Madde IV, paragraf 47 uyarınca denetimin sürekliliğinin onayını takiben, denetim ekibi, paragraf 69 (a)'dan (g)'ye kadar olan bölümde listelenen her türlü etkinliği yürütme ve teknikleri kullanma hakkına sahip olacaktır. Denetim ekibi sondaj çalışmasını, Madde IV, paragraf 48 uyarınca ancak İcra Konseyi'nin onayından sonra yürütecektir. Denetim ekibi

Madde IV, paragraf 49 uyarınca denetim süresinin uzatılmasını talep ederse, görev yönergesini gerçekleştirmek için paragraf 69'da listelenen etkinliklerin ve tekniklerin hangilerini uygulayacağını talebinde belirtecektir.

Uçuşlar

71. (Denetim ekibi, aşağıda belirtilen amaçlar doğrultusunda, yerinde denetim esnasında, denetim ekibi için denetim mahallinin genel konumunu belirlemek, yer denetimi için bölgeyi daraltmak ve en iyi şekilde ayarlamak ve paragraf 79'da belirtilen teçhizatı kullanarak kanıt toplamada yardımcı olmak amaçlarıyla denetim mahalli üzerinde uçuş yapma hakkına sahip olacaktır.

72. Uçuş mümkün olduğunca çabuk başlayacaktır. Denetim bölgesi üzerinde yapılacak toplam uçuş süresi 12 saatten fazla olmayacaktır.

73. Paragraf 79 ve 80'de belirtilen teçhizatı kullanarak yapılacak ek uçuşlar, denetlenen Taraf Devletin kararına bağlı olarak yürütülebilir.

74. Uçuşların yapılacağı alan denetim bölgesinin dışına taşmayacaktır.

75. Denetlenecek Taraf Devlet, denetimin amacı dışındaki hassas mevkiiler üzerinden yapılacak uçuşlara sınırlamalar veya bazı istisnai durumlarda, haklı bir gerekçe ile yasaklamalar getirme hakkına sahip olacaktır. Söz konusu sınırlamalar, uçuş yüksekliği, üzerinden geçiş ve etrafında dönme sayıları, havada kalma süresi, uçak modeli, uçaktaki denetimi sayısı ve ölçüm veya gözlem çeşitleri ile ilgili olabilir. Eğer denetim ekibi, hassas mevkiilerde uçuş hakkında söz konusunu sınırlamaların ve yasakların, görev yönergesini yerine getirmesine engel olabileceğini düşünürse, denetlenecek Taraf Devlet alternatif denetim yöntemleri sağlamak için her türlü çabayı gösterecektir.

76. Uçuşlar, havacılık kuralları ve denetlenen Taraf Devletin düzenlemeleri uyarınca uygun şekilde tasarlanmış ve onaylanmış bir uçuş planı doğrultusunda yürütülecektir. Denetlenen Taraf Devletin uçuş güvenlik düzenlemeleri, tüm uçuş operasyonları süresince sıkı bir şekilde gözlenecektir.

77. Uçuşlar esnasında yapılacak işlemler yalnız konaklama ve yakıt alma işlemleri için yapılacaktır.

78. Uçuşlar, denetim ekibi tarafından talep edilen irtifalarda, yürütülecek etkinlikler, görüş açıklığı şartları ve denetlenen Taraf Devletin güvenlik düzenlemelerine ve denetimin amacı dışındaki hassas bilgileri koruma hakları ile tutarlı olarak yapılacaktır. Uçuşlar, azami 1500 metre yükseklikten yapılacaktır.

79. Paragraf 71 ve 72'ye göre yürütülecek uçuşlarda, uçakta kullanılacak teçhizat aşağıda verilmiştir. Bunlar:

- (a) Arazi gözlüğü ;
- (b) Pasif yer-bulucu teçhizat (passive location finding equipment);
- (c) Videokameralar ;
- (d) Fotoğraf makinaları.

80. Paragraf 73'e göre yürütülecek ek uçuşlarda, uçaktaki denetimciler aşağıdakileri sağlamak için portatif, kolay kurulan teçhizat kullanabilirler:

- (a) çok-spektrumlu ve infared görüntü;

(b) Gamma spektroskopisi; ve

(c) Manyetik arazi tesbiti.

81. Uçuşlar oldukça yavaş çift veya döner kanatlı uçak ile yapılacaktır. Uçak, aşağıdaki bölgenin geniş, açık görüntüsüne hakim olacaktır.

82. Denetlenen Taraf Devlet, ilgili kullanma kılavuzunda belirtilen teknik talepler uyarınca donatılmış, uçağını ve mürettebatını sağlama hakkına sahip olacaktır. Aksi halde uçak Teknik Sekreteryaya tarafından sağlanacak veya kiralanacaktır.

83. Eğer uçak Teknik Sekreteryaya tarafından sağlanır veya kiralanırsa, denetlenen Taraf Devlet, uçağın onaylı denetim teçhizatı ile donatıldığından emin olmak için uçağı kontrol etme hakkına sahip olacaktır. Söz konusu kontrol, paragraf 57'de belirtilen zaman çerçevesinde tamamlanacaktır.

84. Uçakta bulunan personel aşağıdakilerden oluşacaktır:

(a) Uçağın güvenli çalışması için minimum sayıda mürettebat;

(b) En fazla dört denetim ekibi üyesi;

(c) En fazla iki denetlenen Taraf Devlet temsilcisi;

(d) Denetlenen Taraf Devletin kararına bağlı olarak, varsa, bir gözlemci; ve

(e) Gerekirse bir tercüman.

85. Uçuşların yürütülmesine ilişkin prosedürler Yerinde Denetimler El Kitabında ayrıntılı olarak açıklanacaktır.

Kontrollü Giriş

86. İşbu Antlaşmanın ve Protokolün hükümleri uyarınca denetim ekibi denetim mahalline girme hakkına sahip olacaktır.

87. Denetlenen Taraf Devlet, paragraf 57'de belirtilen zaman çerçevesi uyarınca denetim mahalline giriş sağlayacaktır.

88. Madde IV, paragraf 57 ve paragraf 86 uyarınca, denetlenecek Taraf Devletin hakları ve zorunlulukları aşağıdakileri içerecektir:

(a) İşbu Protokol uyarınca, hassas tesisleri ve yerleri korumak için önlem alma hakkı;

(b) Denetim bölgesine giriş sınırlandırıldığında, alternatif yöntemlerle denetim görev yönergesindeki talepleri karşılamak için her türlü çabayı gösterme zorunluluğu. Denetim ile ilgili bir veya birden fazla konuları içeren sorunların çözülmesi, denetim ekibinin, denetimin diğer bölümlerini yürütme çalışmalarını geciktirmeyecek veya bunlara müdahale etmeyecektir; ve

(c) İşbu Antlaşma gereği yükümlülüklerini ve kontrollü giriş hükümlerini dikkate alarak, denetim ekibinin herhangi girişi ile ilgili nihai kararı verme hakkı.

89. Madde IV, paragraf 57 (b) ve paragraf 88 (a) çerçevesinde, denetlenen Taraf Devlet denetim bölgesi boyunca, denetimin amacı dışındaki hassas tesisleri ve yerleri koruma ve gizli bilgilerin gizliliğinin ihlalini önlemek için önlem alma hakkına sahip olacaktır. Söz konusu önlemler aşağıdakileri içerebilir:

(a) Hassas kayıtları, depoların ve teçhizatın gizlenmesi;

(b) Radyonükleer etkinlik ve nükleer radyasyon ölçümlerine, denetimin amacına uygun olarak sözkonusu tiplerin ve radyasyon faaliyetlerinin varlığını ve yokluğunu belirlemek için, sınırlama getirilmesi;

(c) Denetimin amacına uygun olarak radyoaktif ve diğer ürünlerin varlığını veya yokluğunu saptamak için alınan numunelere ve yapılan numune analizlerine sınırlama getirilmesi;

(d) Paragraf 90 ve 91 uyarınca binalara ve diğer birimlere giriş kontrol altına almak; ve

(e) Paragraf 92 ve 96 uyarınca sınırlandırılmış giriş bölgelerini bildirmek.

90. Binalara ve diğer birimlere giriş, Madde IV, paragraf 47 uyarınca yerinde denetimin sürekliliğinin onayından sonraya kadar ertelenecektir, ancak maden yatağının, diğer kazıların, veya geniş mağaraların girişinde bulunan bina ve diğer yerleşim birimlerine giriş bundan hariç tutulacaktır. Denetim ekibi sözkonusu bina ve diğer birimleri sadece, denetlenecek Taraf Devletin direktifleri doğrultusunda, maden yataklarına, mağaralara veya diğer kazılı yerlere girmek için geçiş olarak kullanabilecektir.

91. Madde IV, paragraf 47 uyarınca denetimin sürekliliğinin onayını takiben, denetim ekibi denetlenen Taraf Devlete, binalara ve diğer birimlere girişin denetim görev yönergelerinin tamamlanması için gerekli olduğunu ve yönergede belirtilen yürütülmesi gerekli etkinliklerin dışarıdan yapılamayacağını kanıtlarsa, denetim ekibi sözkonusu bina ve diğer birimlere giriş hakkı kazanacaktır. Denetim ekibi başkanı, belirli bir binaya veya yapıya giriş talebini yaparken, girişin amacını, denetimcilerin kesin sayısını ve yürütülecek etkinlikleri belirtecektir. Giriş yöntemleri, denetim ekibi ile denetlenen Taraf Devlet arasındaki görüşmelere bağlı olacaktır. Denetlenen Taraf Devlet, binalara veya diğer yapılara girişe sınırlandırma getirebilecek ve istisnai durumlarda ve haklı bir sebeple de girişi yasaklayabilecektir.

92. Paragraf 89 (e) çerçevesinde sınırlandırılmış giriş mevkiileri bildirildiğinde, her mevki dört kilometre kareden büyük olmayacaktır. Denetlenen taraf Devlet, 50 kilometre kareye kadar sınırlandırılmış giriş mevkiisi bildirme hakkına sahip olacaktır. Birden fazla sınırlandırılmış giriş mevkiisi bildirildiğinde, sözkonusu mevkiilerin herbiri diğerinden en az 20 metre uzaklıkta olacaktır. Her sınırlandırılmış giriş mevkiisinin açıkça belirlenmiş ve erişilebilir sınırları olacaktır.

93. Sınırlandırılmış giriş mevkiilerinin büyüklüğü, yeri ve sınırları, denetim ekibinin sözkonusu mevkinin tümünü veya bir bölümünü kapsayan bir yere giriş yapma tarihinden geç olmamak kaydıyla, denetim ekibi başkanının bilgisine sunulacaktır.

94. Denetim ekibi, teçhizatını sınırlandırılmış giriş mevkiisinin sınırına yerleştirme ve denetimini yürütmek için gerekli diğer adımları atma hakkına sahip olacaktır.

95. Denetim ekibine, sınırlandırılmış giriş mevkiisi içindeki yerleri, mevkiinin sınırdan görsel olarak izleme izni verilecektir.

96. Denetim ekibi, sınırlanmış giriş mevkilerine giriş talebinden önce, sözkonusu mevkilerin dışındaki yerlerde denetim görev yönergesini yerine getirmek için her türlü çabayı gösterecektir. Denetim ekibi denetlenen Taraf Devlete, yönerge uyarınca yürütülmesi gerekli etkinliklerin dışından yürütülemeyeceğini ve yönergeyi tamamlamak için sınırlanmış giriş mevkilerine girişin gerekli olduğunu kanıtlarsa, bazı üyeler mevkî içinde bazı görevleri tamamlamaları için giriş hakkı verilecektir. Denetlenen Taraf Devlet, denetimin amacı dışındaki hassas teçhizatı, eşyaları ve materyalleri gizleme veya koruma hakkına sahip olacaktır. Denetim ile ilgili görevleri tamamlamak için gerekli denetimcilerin sayısı asgaride tutulacaktır. Giriş yöntemleri, denetim ekibi ile denetlenen Taraf Devlet arasındaki görüşmelere bağlı olacaktır.

Numunelerin, Toplanması, Kullanılması ve Analizi

97. Paragraf 86'dan 96'ya ve 98'den 100'e kadar olan bölüme bağlı olarak, denetim ekibi, denetim bölgesinden ilgili numuneleri toplayabilir ve atabilir.

98. Mümkün olduğunda, denetim ekibi numuneleri mevkide analiz edecektir. Denetlenen taraf devlet temsilcileri, numunelerin mevkide yapılan analiz işleminde bulunma hakkına sahiptir. Denetim ekibinin talebi üzerine, denetlenen taraf devlet kararlaştırılmış prosedürler uyarınca mevkide yapılacak numune analizi işlemlerine yardım sağlayacaktır. Denetim ekibi, ancak ve ancak gerekli numune analizinin mevkide yapılamayacağını kanıtlarsa, numunelerin mevkî dışında, Örgüt tarafından belirlenen onaylanmış laboratuvarlarda analiz edilmesi için numuneleri transfer etme hakkına sahip olacaktır.

99. Denetlenen Taraf Devlet, toplanan bütün numuneleri, analiz sırasında koruma hakkına sahip olacaktır ve numunelerden birer kopya da alabilir.

100. Denetlenen Taraf Devlet kullanılmayan numunelerin veya parçalarının geri verilmesini talep edebilecektir.

101. Belirlenmiş laboratuvarlar, mevkî dışı analizi için gönderilen numunelerin kimyasal ve fiziksel analizlerini yapacaktır. Sözkonusu analizlerin detayları Yerde Denetimler El Kitabında yer alacaktır.

102. Genel Müdür numunelerin güvenliğini; bütünlüğünü ve korunmasından ve analiz için mevkî dışına gönderilen numunelerin gizliliğinin korunmasından birinci derecede sorumlu olacaktır. Genel Müdür, tüm bunları Yerde Denetimler El Kitabındaki hükümler uyarınca yapacaktır. Genel Müdür, her durumda, aşağıdakileri uygulayacaktır:

(a) Numunelerin toplanmasını, korunmasını, taşınmasını ve analizini belirleyecek sıkı bir rejim kurmak;

(b) Değişik analizleri gerçekleştirmek için belirlenen laboratuvarları belgelemek;

(c) Sözkonusu belirlenmiş laboratuvarlardaki teçhizatın ve prosedürlerin, ve seyyal teçhizatın ve prosedürlerin uygunluğunu denetlemek;

(d) Laboratuvarların belgelenmesi ve mobil analitik teçhizat ve prosedürler bağlamında kalite kontrolünü ve standartları izlemek; ve

(e) Belirlenmiş laboratuvarların arasından, bazı özel araştırmalar bağlamında analitik veya diğer fonksiyonları gerçekleştirenleri seçmek.

103. Mevki dışı analizi yapılacağı zaman, numuneler en az iki belirlenmiş laboratuvarda analiz edilecektir. Teknik Sekreteryaya, analizin hızlı işlemesi için güvence verecektir. Numunelerden teknik Sekreteryaya mesuldür ve kullanılmayan her numune veya parçaları Teknik Sekreteryaya iade edilecektir.

104. Teknik Sekreteryaya, denetim amacına uygun numune analizlerinin laboratuvar sonuçlarını toplayacaktır. Madde IV, paragraf 63'e göre, Genel Müdür sözkonusu analiz sonuçlarını, yorumları için doğrudan Denetlenen Taraf Devlete, ve daha sonra da İcra Konseyi ve diğer Taraf Devletlere gönderecektir, ve belirlenmiş laboratuvarlarca kullanılan teçhizat ve metodoloji ile ilgili ayrıntılı bilgileri de dahil edecektir.

Herhangi Bir Devletin Denetimi veya Kontrolü Dışındaki Bölgelelerdeki Denetimlerin Yürütülmesi

105. Herhangi bir devletin denetim veya kontrolü dışındaki bir bölgede denetim yapılması durumunda, Genel Müdür ilgili Taraf Devlet ile görüşecek ve denetim ekibinin denetim mahalline hemen varışını sağlamak üzere her türlü geçiş veya merkez noktaları konularında anlaşacaklardır.

106. Topraklarında geçiş veya merkez noktalarının bulunduğu Taraf Devletler, denetim ekibinin, bagajlarının ve teçhizatın denetim mahalline taşınmasına yardımcı olacak ve paragraf 11'de belirtilen kolaylıkları sağlayacaktır. Örgüt, yardımcı Taraf Devletler tüm giderleri ödeyecektir.

107. İcra Konseyi onayına bağlı olarak Genel Müdür, herhangi bir devletin denetimi veya kontrolü dışındaki bir bölgede yürütülecek yerinde denetim olayına katkıda bulunmak için, Taraf Devletler ile sürekli düzenlemeleri görüşebilir.

108. Bir veya birden fazla Taraf Devletin, herhangi bir Devletin denetimi veya kontrolü dışındaki bir bölgede, yerinde denetim yürütme talebinden önce, şüpheli olay araştırması yürüttüğü durumlarda, sözkonusu araştırmanın sonuçları Madde IV'e uygun olarak müzakerelerinde İcra Konseyince ele alınabilir.

Denetim Sonrası Prosedürleri

109. Denetim tamamlandığında, denetim ekibi, denetim ekibinin ilk bulgularını incelemek ve belirsiz durumları açıklığa kavuşturmak için, denetlenen Taraf Devlet temsilcisiyle görüşecektir. Denetim ekibi, denetlenen Taraf Devletin temsilcisine, paragraf 98 çerçevesinde bölge dışından alınan numunelerle diğer materyallerin bir listesiyle birlikte, ilk bulgularını standart formata göre yazılı olarak verecektir. Belge denetim ekip başkanı tarafından imzalanacaktır. Denetlenen Taraf Devlet temsilcisi, belgenin içeriğini incelediğini belirtmek için belgeye tasdik imzası atacaktır. Toplantı, denetimin sonuçlanmasından sonra 24 saatten daha geç olmamak kaydıyla sona erecektir.

Ayrılma

110. Denetim sonrası işlemleri tamamlandığında, denetim ekibi denetlenen Taraf Devletin topraklarından mümkün olan en kısa süre içinde ayrılacaktır. Denetlenen Taraf Devlet, denetim ekibinin, teçhizatın ve eşyaların çıkış noktasına güvenlik içinde gitmelerini sağlamak için elindeki her gücü kullanacaktır. Aksi kararlaştırılmadığı takdirde, kullanılan çıkış noktası giriş noktası ile aynı olacaktır.

BÖLÜM III

GÜVENLİK ARTIRICI ÖNLEMLER

1. Madde IV, paragraf 68'e göre, her Taraf Devlet topraklarında, veya denetimi ve kontrolü altındaki herhangi bir yerde, 300 tonluk veya TNT-eşdeğerli patlayıcı madde kullanarak tekbir patlama şeklinde gerçekleşen herhangi bir kimyasal patlama ile ilgili bildirim Teknik Sekreteryaya gönüllü olarak temin edecektir. Mümkün olursa, sözkonusu bildirim peşinen temin edilecektir. Sözkonusu bildirim, mekan, zaman, kullanılan patlayıcının miktarı ve tipi, ve patlamanın konfigürasyonu ve amacı hakkındaki ayrıntılı bilgileri içerecektir.

2. Her Taraf Devlet, Antlaşmanın yürürlüğe girmesinden sonra ve yıllık aralıklarla, 300 tonluk TNT-eşdeğeriden büyük, diğer kimyasal patlamaların ulusal kullanımı ile ilgili bilgileri, gönüllü olarak, Teknik Sekreteryaya sunacaktır. Özellikle, Taraf Devletler aşağıdakileri bildireceklerdir:

(a) Patlamaların gerçekleştiği bölgelerin coğrafi yerleri;

(b) Sözkonusu patlamalara neden olan etkinliklerin aklı ve sözkonusu patlamaların genel görünümü ve frekansı;

(c) Mevcut ise, her türlü diğer ilgili detaylar; ve,

Uluslararası İzleme Sisteminde tesbit edilen her türlü olayın kaynaklarını açıklığa kavuşturmada Teknik Sekreteryaya, yardımcı olmak.

3. Taraf Devlet, gönüllü olarak ve karşılıklı anlaşmalar temelinde, Teknik Sekreteryaya veya diğer Taraf Devlet temsilcilerini, paragraf 1 ve 2'de belirtilen topraklarında bulunan mevkileri gezmeleri için davet edebilir.

4. Uluslararası İzleme Sistemi'nin kalibrasyonu için, Taraf Devletler, kimyasal kalibrasyon patlamalarını yürütmek veya başka amaçlar için planlanmış kimyasal patlamalarla ilgili bilgi sağlamak için Teknik Sekreteryaya ile irtibat halinde olacaktır.

PROTOKOLE EK:1

TABLO 1-A ANA ŞEBEKEYİ KAPSAYAN SİSMOLOJİK İSTASYONLARIN LİSTESİ

	İSTASYONDAN SORUMLU ÜLKE	YERİ	ENLEM	BOYLAM	TİPİ
1	ARJANTİN	PLCA, Paso Flores	40.7 S	70.6 W	3-C
2	AVUSTRALYA	WRA Warramunga,NT	19.9 S	134.3 E	Şebeke
3	AVUSTRALYA	ASAR Alice Springs,NT	23.7 S	133.9 E	Şebeke
4	AVUSTRALYA	STKA Stephens Creek,SA	31.9 S	141.6 E	3-C
5	AVUSTRALYA	MAW, Mawson Antarktika	67.6 S	62.9 E	3-C
6	BOLİVYA	LPAZ, La Paz	16.3 S	68.1 W	3-C
7	BREZİLYA	BDFB,Brasilia	15.6 S	48.0 W	3-C
8	KANADA	ULMC, Lac du Bonnet,Man	50.2 N	95.9 W	3-C
9	KANADA	YKAC Yellowknife, N.W.T.	62.5 N	114.6 W	Şebeke
10	KANADA	SCH Schefferville,Quebec	54.8 N	66.8 W	3-C
11	ORTA AFRİKA CUMHURİYETİ	BGCA Bangui	05.2 N	18.4 E	3-C
12	ÇİN	HAI, Hailar	49.3 N	119.7 E	3-C> Şebeke

	İSTASYONDAN SORUMLU ÜLKE	YERİ	ENLEM	BOYLAM	TİPİ
13	ÇİN	LZH, Lanzhou	36.1 N	103.8 E	3-C> Şebeke
14	KOLOMBİYA	XSA, El Rosal	04.9 N	74.3 W	3-C
15	FİLDİŞİ SAHİLİ	DBIC, Dimbroko	06.7 N	04.9 W	3-C
16	MISIR	LXEG, Luxor	26.0 N	33.0 E	Şebeke
17	FİNLANDIYA	FINES, Lahtil	61.4 N	26.1 E	Şebeke
18	FRANSA	PPT, Tahiti	17.6 S	14.9 W	3-C
19	ALMANYA	GEC2, Freyung	48.9 N	13.7 E	Şebeke
20	BELİRLENECEK	Belirlenecek	Belirlenecek	Belirlenecek	Belirlenecek
21	İRAN	THR, Tahran	35.8 N	51.4 E	3-C
22	JAPONYA	MJAR, Matsushiro	36.5 N	138.2 E	Şebeke
23	KAZAKİSTAN	MAK, Makanchi	46.8 N	82.0 E	Şebeke
24	KENYA	KMBO Kilimambogo	01.1 S	37.2 E	3-C
25	MOĞOLİSTAN	JAVM, Javhlant	48.0 N	106.8 E	3-C> Şebeke
26	NİJER	Yeni Alan	Belirlenecek	Belirlenecek	3-C> Şebeke
27	NORVEÇ	NAO, Hamar	60.8 N	10.8 E	Şebeke
28	NORVEÇ	ARAO, Karasjok	69.5 N	25.5 E	Şebeke
29	PAKİSTAN	PRPK, Pari	33.7 N	73.3 E	Şebeke
30	PARAGUAY	CPUP, Villa Florida	26.3 S	57.3 W	3-C
31	KORE CUMHURİYETİ	KSRS Wonju	37.5 N	127.9	Şebeke

	İSTASYONDAN SORUMLU ÜLKE	YERİ	ENLEM	BOYLAM	TİPİ
32	RUSYA FEDERASYONU	KBZ Khabaz	43.7 N	42.9 E	3-C
33	RUSYA FEDERASYONU	ZAL Zalesovo	53.9 N	84.8 E	3-C> Şebeke
34	RUSYA FEDERASYONU	NRI Norilsk	69.0 N	88.0 E	3-C
35	RUSYA FEDERASYONU	PDY Peleduy	59.6 N	112.6 E	3-C> Şebeke
36	RUSYA FEDERASYONU	PET,Petropavlovsk- Kamchatskiy	53.1 N	157.8 E	3-C> Şebeke
37	RUSYA FEDERASYONU	USK Ussuriysk	44.4 N	132.0 E	3-C> Şebeke
38	SUUDİ ARABİSTAN	Yeni Tesis	Belirlenecek	Belirlenecek	Şebeke
39	GÜNEY AFRİKA	BOSA, Boshof	28.6 S	25.6 E	3-C
40	İSPANYA	ESDC,Sonscea	39.7 N	04.0 W	Şebeke
41	TAYLAND	CMTO Chiang Mai	18.8 N	99.0 E	Şebeke
42	TUNUS	THA,Thala	35.6 N	08.7 E	3-C
43	TÜRKİYE	BRTR, Belbaşı Şebekenin Keskin'e taşınması düşünülmektedir	39.9 N	32.8 E	Şebeke
44	TÜRKMENİSTAN	GEYT Alibeck	37.9 N	58.1 E	Şebeke
45	UKRAYNA	AKASG, Malin	50.4 N	29.1 E	Şebeke
46	ABD	LJTX Lajitas, TX	29.3 N	103.7 W	Şebeke
47	ABD	MNV Mina, NV	38.4 N	118.2 W	Şebeke
48	ABD	PIWY Pinedale, WY	42.8 N	109.6 W	Şebeke
49	ABD	ELAK Eielson, AK	64.8 N	146.9 W	Şebeke
50	ABD	VNDA, Vanda Antarktika	77.5 S	161.9 E	3-C

Not: 3-C > Şebeke: Uluslararası İzleme Sistemindeki operasyonları üç unsurlu istasyon olarak çalıştırabilen ve ileri bir tarihte "şebekeye" yükseltilebilecek yeri göstermektedir.

TABLO 1-B YARDIMCI SEBEKELERİ KAPSAYAN SİSMOLOJİK İSTASYONLARIN LİSTESİ

	İSTASYONDAN SORUMLU ÜLKE	YERİ	ENLEM	BOYLAM	TİPİ
1	ARJANTİN	CFA Coronel Fontana	31.6 S	68.2 W	3-C
2	ARJANTİN	USHA,Ushuaia	55.0 S	68.0 W	3-C
3	ERMENİSTAN	GNI, Garni	40.1 N	44.7 E	3-C
4	AVUSTRALYA	CTA, Charters Towers, QLD	20.1 S	146.3 E	3-C
5	AVUSTRALYA	FITZ, Fitzroy Crossing, WA	18.1 S	125.6 E	3-C
6	AVUSTRALYA	NWAO Narrogin, WA	32.9 S	117.2 E	3-C
7	BANGLADEŞ	CHT, Chittagong	22.4 N	91.8 E	3-C
8	BOLİVYA	SIV, San Ignacio	16.0 S	61.1 W	3-C
9	BOTSVANA	LBTB, Lobatse	25.0 S	25.6 E	3-C
10	BRAZİLYA	PTGA, Pitinga	0.7 S	60.0 W	3-C
11	BREZİLYA	RGNB Rio Grande do Norte	6.9 S	37.0 W	3-C
12	KANADA	FRB Iqaluit, N.W.T.	63.7 N	68.5 W	3-C
13	KANADA	DLBC Dease Lake, B.C.	58.4 N	130.0 W	3-C
14	KANADA	SADO Sadowa, Ont.	44.8 N	79.1 W	3-C
15	KANADA	BBB Bella Bella, B.C.	52.2 N	128.1 W	3-C
16	KANADA	MBC Mould Bay, N.W.T.	76.2 N	119.4 W	3-C
17	KANADA	INK Inuvik, N.W.T.	68.3 N	133.5 W	3-C
18	ŞİLİ	RPN Easter Adası	27.2 S	109.4 W	3-C

	İSTASYONDAN SORUMLU ÜLKE	YERİ	ENLEM	BOYLAM	TİPİ
19	ŞİLİ	LVC Limon Verde	22.6 S	68.9 W	3-C
20	ÇİN	BJT Baijiatuan	40.0 N	116.2 E	3-C
21	ÇİN	KMI Kunming	25.2 N	102.8 E	3-C
22	ÇİN	SSE Sheshan	31.1 N	121.2 E	3-C
23	ÇİN	XAN Xi'an	34.0 N	108.9 E	3-C
24	COOK ADALARI	RAR Rarotonga	21.2 S	159.8 W	3-C
25	KOSTARİKA	JTS, Las Juntas de Abangares	10.3 N	85.0 W	3-C
26	ÇEK CUMHURİYETİ	VRAC Vranov	49.3 N	16.6 E	3-C
27	DANİMARKA	SFJ, Sondre Stromfjord, Grönland	67.0 N	50.6 W	3-C
28	CİBUTİ	ATD Arta Tüneli	11.5 N	42.9 E	3-C
29	MISIR	KEG Kottamya	29.9 N	31.8 E	3-C
30	ETYOPYA	FURI Furi	8.9 N	38.7 E	3-C
31	FİJİ	MSVF Monasavu, Viti Levu	17.8 S	178.1 E	3-C
32	FRANSA	NOUC Laguerre Port New Caledonia	22.1 S	166.3 E	3-C
33	FRANSA	KOG Kourou, Fransız Guyanası	5.2 N	52.7 W	3-C
34	GABON	BAMB Bambay	1.7 S	13.6 E	3-C
35	ALMANYA/GÜNEY AFRİKA	--- SANAE İstasyonu, Antarktika	71.7 S	2.9 W	3-C
36	YUNANİSTAN	IDI Anogia, Girit	35.3 N	24.9 E	3-C

	İSTASYONDAN SORUMLU ÜLKE	YERİ	ENLEM	BOYLAM	TİPİ
37	GUATEMALA	RDG Rabir	15.0 N	90.5 W	3-C
38	İZLANDA	BORG Borgarnes	64.8 N	21.3 W	3-C
39	BELİRLENECEK	Belirlenecek	Belirlenecek	Belirlenecek	Belirlenecek
40	ENDONEZYA	PACI Cibinong, Jawa Barat	6.5 S	107.0 E	3-C
41	ENDONEZYA	JAY Jayapura, Irian Jaya	2.5 S	140.7 E	3-C
42	ENDONEZYA	SWI Sorong, Irian Jaya	0.9 S	131.3 E	3-C
43	ENDONEZYA	PSI, Parapat, Sumatera	2.7 N	98.9 E	3-C
44	ENDONEZYA	KAPI Kappang, Sulawesi, Selatan	5.0 S	119.8 E	3-C
45	ENDONEZYA	KUG Kupang, Nusatenggara Timur	10.2 S	123.6 E	3-C
46	İRAN	KRM Kerman	30.3 N	57.1 E	3-C
47	İRAN	MSN Masjed-e-Soleyman	31.9 N	49.3 E	3-C
48	İSRAİL	MBH Eilath	29.8 N	34.9 E	3-C
49	İSRAİL	PARD Parod	32.6 N	35.3 E	Şebeke
50	İTALYA	ENAS Enna, Sicilya	37.5 N	14.3 E	3-C
51	JAPONYA	JNU Ohita, Kyushu	33.1 N	130.9 E	3-C
52	JAPONYA	JOW Kunigami, Okinawa	26.8 N	128.3 E	3-C
53	JAPONYA	JHJ Hachijojima, Izu Adaları	33.1 N	139.8 E	3-C

	İSTASYONDAN SORUMLU ÜLKE	YERİ	ENLEM	BOYLAM	TİPİ
54	JAPONYA	JKA Kamikawa-asahi Hokkaido	44.1 N	142.6 E	3-C
55	JAPONYA	JCJ Chichijima Ogasawara	27.1 N	142.2 E	3-C
56	ÜRDÜN	--- Ashqof	32.5 N	37.6 E	3-C
57	KAZAKİSTAN	BRVK Borovoye	53.1 N	70.3 E	Şebeke
58	KAZAKİSTAN	KURK Kurchatov	50.7 N	78.6 E	Şebeke
59	KAZAKİSTAN	AKTO Aktubinsk	50.4 N	58.0 E	3-C
60	KIRGIZİSTAN	AAK Ala-Archa	42.6 N	74.5 E	3-C
61	MADAGASKAR	TAN Antananarivo	18.9 S	47.6 E	3-C
62	MALİ	KOWA Kowa	14.5 N	4.0 W	3-C
63	MEKSİKA	TEYM Tepich,Yucatan	20.2 N	88.3 W	3-C
64	MEKSİKA	TUVM Tuzandepeti, Veracruz	18.0 N	94.4 W	3-C
65	MEKSİKA	LPBM La Paz,Baja California Sur	24.2 N	110.2 W	3-C
66	FAS	MDT Midelt	32.8 N	4.6 W	3-C
67	NAMİBYA	TSUM Tsumeb	19.1 S	17.4 E	3-C
68	NEPAL	EVN Everest	28.0 N	86.8 E	3-C
69	YENİ ZELANDA	EWZ Erewhon, South Island	43.5 S	170.9 E	3-C
70	YENİ ZELANDA	RAO Raoul Adası	29.2 S	177.9 W	3-C
71	YENİ ZELANDA	URZ Urewera, North Island	38.3 S	177.1 E	3-C

	İSTASYONDAN SORUMLU ÜLKE	YERİ	ENLEM	BOYLAM	TİPİ
72	NORVEÇ	SPITS Spitsbergen	78.2 N	16.4 E	Şebeke
73	NORVEÇ	JMI Jan Mayen	70.9 N	8.7 E	3-C
74	OMAN	WSAR Wadi Sarin	23.0 N	58.0 E	3-C
75	PAPUA YENİ GİNE	PMG Port Moresby	9.4 S	147.2 E	3-C
76	PAPUA YENİ GİNE	BIAL Bialla	5.3 S	151.1 E	3-C
77	PERU	CAJP Cajamarca	7.0 S	78.0 W	3-C
78	PERU	NNA Nana	12.0 S	76.8 W	3-C
79	FİLİPİNLER	DAV Davao, Mindanao	7.1 N	125.6 E	3-C
80	FİLİPİNLER	TGY Tagaytay, Luzon	14.1 N	120.9 E	3-C
81	ROMANYA	MLR Mantelc Rosu	45.5 N	25.9 E	3-C
82	RUSYA FEDERASYONU	KIRV Kirov	58.6 N	49.4 E	3-C
83	RUSYA FEDERASYONU	KIVO Kislovodsk	44.0 N	42.7 E	array
84	RUSYA FEDERASYONU	OBN Obninsk	55.1 N	36.6 E	3-C
85	RUSYA FEDERASYONU	ARU Arti	56.4 N	58.6 E	3-C
86	RUSYA FEDERASYONU		62.9 N	152.4 E	3-C
87	RUSYA FEDERASYONU	TLY Talaya	51.7 N	103.6 E	3-C
88	RUSYA FEDERASYONU	YAK Yakutsk	62.0 N	129.7 E	3-C
89	RUSYA FEDERASYONU	URG Urgal	51.1 N	132.3 E	3-C
90	RUSYA FEDERASYONU	BIL Billibino	68.0 N	166.4 E	3-C
91	RUSYA FEDERASYONU	TIXI Tiksi	71.6 N	128.9 E	3-C

	İSTASYONDAN SORUMLU ÜLKE	YERİ	ENLEM	BOYLAM	TİPİ
92	RUSYA FEDERASYONU	YSS Yuzhno-Sakhalinsk	47.0 N	142.8 E	3-C
93	RUSYA FEDERASYONU	MA2 Magadan	59.6 N	150.8 E	3-C
94	RUSYA FEDERASYONU	ZIL Zilim	53.9 N	57.0 E	3-C
95	SAMOA	AFI Afiamalu	13.9 S	171.8 W	3-C
96	SUUDİ ARABİSTAN	RAYN Ar Rayn	23.6 N	45.6 E	3-C
97	SENEGAL	MBO Mbour	14.4 N	17.0 W	3-C
98	SOLOMON ADALARI	HNR, Honiara Guadalcanal	9.4 S	160.0 E	3-C
99	GÜNEY AFRIKA	SUR Sutherland	32.4 S	20.8 E	3-C
100	SRI LANKA	COC Colombo	6.9 N	79.9 E	3-C
101	İSVEÇ	HFS Hagfors	60.1 N	13.7 E	Şebeke
102	İSVİÇRE	DAVOS Davos	46.8 N	9.8 E	3-C
103	UGANDA	MBRU Mbarara	0.4 S	30.4 E	3-C
104	İNGİLTERE	EKA Eskdalemuir	55.3 N	3.2 W	Şebeke
105	ABD	GUMO Guam, Marianas Adaları	13.6 N	144.9 E	3-C
106	ABD	PMSA, Palmer İstasyonu, Antarktika	64.8 S	64.1 W	3-C
107	ABD	TKL, Tuckaleechee Caverns, TN	35.7 N	83.8 W	3-C
108	ABD	PFCA Pinon Flat, CA	33.6 N	116.5 W	3-C
109	ABD	YBH Yreka, CA	41.7 N	122.7 W	3-C
110	ABD	KDC Kodiak Adası, AK	57.8 N	152.5 W	3-C

	İSTASYONDAN SORUMLU ÜLKE	YERİ	ENLEM	BOYLAM	TİPİ
111	ABD	ALQ Albuquerque, NM	35.0 N	106.5 W	3-C
112	ABD	ATTU Attu Adası, AK	52.8 N	172.7 E	3-C
113	ABD	ELK Elko, NV	40.7 N	115.2 W	3-C
114	ABD	SPA Güney Kutbu, Antarktika	90.0 S	--	3-C
115	ABD	NEW Newport, WA	48.3 N	117.1 W	3-C
116	ABD	SJG San Juan, PR	18.1 N	66.2 W	3-C
117	VENEZUELLA	SDV Santo Domingo	8.9 N	70.6 W	3-C
118	VENEZUELLA	PCRV Puerto la Cruz	10.2 N	64.6 W	3-C
119	ZAMBIA	LSZ Lusaka	15.3 S	28.2 E	3-C
120	ZİMBABWE	BUL Bulawayo	Bildirilecek	Bildirilecek	3-C

TABLO 2-A RADYONÜKLİD İSTASYONLARIN LİSTESİ

	İSTASYONDAN SORUMLU ÜLKE	YERİ	ENLEM	BOYLAM
1	ARJANTİN	Buenos Aires	34.0 S	58.0 W
2	ARJANTİN	Salta	24.0 S	65.0 W
3	ARJANTİN	Bariloche	41.1 S	71.3 W
4	AVUSTRALYA	Melbourne, VIC	37.5 S	144.6 E
5	AVUSTRALYA	Mawson, Antarktika	67.6 S	62.5 E
6	AVUSTRALYA	Townsville, QLD	19.2 S	146.8 E
7	AVUSTRALYA	Macquarie Adası	54.0 S	159.0 E
8	AVUSTRALYA	Cocos Adaları	12.0 S	97.0 E
9	AVUSTRALYA	Darwin, NT	12.4 S	130.7 E
10	AVUSTRALYA	Perth, WA	31.9 S	116.0 E
11	BREZİLYA	Rio de Janeiro	22.5 S	43.1 W
12	BREZİLYA	Recife	8.0 S	35.0 W
13	KAMERUN	Douala	4.2 N	9.9 E
14	KANADA	Vancouver, B.C.	49.3 N	123.2 W
15	KANADA	Resolute, N.W.T.	74.7 N	94.9 W
16	KANADA	Yellowknife, N.W.T.	62.5 N	114.5 W
17	KANADA	St. John's, N.L.	47.0 N	53.0 W
18	ŞİLİ	Punta Arenas	53.1 S	70.6 W
19	ŞİLİ	Hanga Roa, Easter Adası	27.1 S	108.4 W

	İSTASYONDAN SORUMLU ÜLKE	YERİ	ENLEM	BOYLAM
20	ÇİN	Pekin	39.8 N	116.2 E
21	ÇİN	Lanzhou	35.8 N	103.3 E
22	ÇİN	Guangzhou	23.0 N	113.3 E
23	COOK ADALARI	Rarotonga	21.2 S	159.8 W
24	EKVATOR	Isla San Cristobal, Galapagos Adaları	1.0 S	89.2 W
25	ETYOPYA	Filtu	5.5 N	42.7 E
26	FİJİ	Nadi	18.0 S	177.5 E
27	FRANSA	Papeete, Tahiti	17.0 S	150.0 W
28	FRANSA	Pointe-a-Pitre, Guadeloupe	17.0 N	62.0 W
29	FRANSA	Reunion	21.1 S	55.6 E
30	FRANSA	Port-aux-Français, Kerguelen	49.0 S	70.0 E
31	FRANSA	Cayenne, Fransız Guyanası	5.0 N	52.0 W
32	FRANSA	Dumont d'Urville, Antarktika	66.0 S	140.0 E
33	ALMANYA	Schauinsland Freiburg	47.9 N	7.9 E
34	İZLANDA	Reykjavik	64.4 N	21.9 W
35	BELİRLENECEK	Belirlenecek	Belirlenecek	Belirlenecek
36	İRAN	Tahran	35.0 N	52.0 E
37	JAPONYA	Okinawa	26.5 N	127.9 E
38	JAPONYA	Takasaki, Gunma	36.3 N	139.0 W
39	KİRİBATİ	Kiritimati	2.0 N	157.0 W
40	KUVEYT	Kuveyt	29.0 N	48.0 E

	İSTASYONDAN SORUMLU ÜLKE	YERİ	ENLEM	BOYLAM
41	LİBYA	Misratah	32.5 N	15.0 E
42	MALEZYA	Kuala Lumpur	2.6 N	101.5 E
43	MORİTANYA	Nouakchott	18.0 N	17.0 W
44	MEKSİKA	Baja California	28.0 N	113.0 W
45	MOĞOLİSTAN	Ulanbator	47.5 N	107.0 E
46	YENİ ZELANDA	Chatham Adası	44.0 S	176.5 W
47	YENİ ZELANDA	Kaitiaki	35.1 S	173.3 E
48	NİJER	Bilma	18.0 N	13.0 E
49	NORVEC	Spitsbergen	78.2 N	16.4 E
50	PANAMA	Panama	8.9 N	79.6 W
51	PAPUA YENİ GİNE	New Hanover	3.0 S	150.0 E
52	FİLİPİNLER	Quezon	14.5 N	121.0 E
53	PORTEKİZ	Ponta Delgada, Sao Miguel, Azore	37.4 N	25.4 W
54	RUSYA FEDERASYONU	Kirov	58.6 N	49.4 E
55	RUSYA FEDERASYONU	Norilsk	69.0 N	88.0 E
56	RUSYA FEDERASYONU	Peleduy	59.6 N	112.6 E
57	RUSYA FEDERASYONU	Bilibino	68.0 N	166.4 E
58	RUSYA FEDERASYONU	Ussuriysk	43.7 N	131.9 E
59	RUSYA FEDERASYONU	Zalesovo	53.9 N	84.8 E
60	RUSYA FEDERASYONU	Petropavlovsk-Kamchatskiy	53.1 N	158.8 E
61	RUSYA FEDERASYONU	Dubna	56.7 N	37.3 E

	İSTASYONDAN SORUMLU ÜLKE	YERİ	ENLEM	BOYLAM
62	GÜNEY AFRİKA	Marion Adası	46.5 S	37.0 E
63	İSVEÇ	Stokholm	59.4 N	18.0 E
64	TANZANYA	Dar es Salaam	6.0 S	39.0 E
65	TAYLAND	Bangkok	13.8 N	100.5 E
66	İNGİLTERE	BIOT/Chagos Takımadaları	7.0 S	72.0 E
67	İNGİLTERE	St.Helena	16.0 S	6.0 W
68	İNGİLTERE	Tristan da Cunha	37.0 S	12.3 W
69	İNGİLTERE	Halley, Antarktika	76.0 S	28.0 W
70	ABD	Sacramento, CA	38.7 N	121.4 W
71	ABD	Sand Point, AK	55.0 N	160.0 W
72	ABD	Melbourne, FL	28.3 N	80.6 W
73	ABD	Palmer İstasyonu, Antarktika	64.5 S	64.0 W
74	ABD	Ashland, KS	37.2 N	99.8 W
75	ABD	Charlottesville, VA	38.0 N	78.0 W
76	ABD	Salchaket, AK	64.4 N	147.1 W
77	ABD	Wake Adası	19.3 N	166.6 E
78	ABD	Midway Adaları	28.0 N	177.0 W
79	ABD	Oahu, HI	21.5 N	158.0 W
80	ABD	Upi, Guam	13.7 N	144.9 E

TABLO 2-B RADYONÜKLİD LABORATUVARLARIN LİSTESİ

	LABORATUVARDAN SORUMLU ÜLKE	LABORATUVARIN ADI VE BULUNDUĞU YER
1	ARJANTİN	Nükleer Düzenleme Milli Kurulu Buenos Aires
2	AVUSTRALYA	Avustralya Radyasyon Laboratuvarı Melburn
3	AVUSTURYA	Avusturya Araştırma Merkezi Seibersdorf
4	BREZİLYA	Desimetri ve Radyasyondan Korunma Enstitüsü Rio de Janeiro
5	KANADA	Health Canada Ottava
6	ÇİN	Pekin
7	FİNLANDİYA	Radyasyon ve Nükleer Güvenlik Merkezi Helsinki
8	FRANSA	Atom Enerjisi Komisyonu Montheri
9	İSRAİL	Soreq Nükleer Araştırma Merkezi Yavne
10	İTALYA	Çevreyi Koruma Ulusal Ajansı Laboratuvarı Roma
11	JAPONYA	Japan Atom Enerjisi Araştırma Enstitüsü Tokyo, Ibaraki
12	YENİ ZELANDA	Ulusal Radyasyon Laboratuvarı Christchurch
13	RUSYA FEDERASYONU	Merkez Radyasyon Kontrol Laboratuvarı, Savunma Bakanlığı Özel Denetim Birimi Moskova

14	GÜNEY AFRİKA	Atom Enerjisi Kuruluşu Pelindaba
15	İNGİLTERE	AWE Blacknest Chilton
16	ABD	McClellan Merkez Laboratuvarları Sacramento,CA

TABLO 3 HİDROAKUSTİK MERKEZLERİN LİSTESİ

	MERKEZDEN SORUMLU ÜLKE	YERİ	ENLEM	BOYLAM	TİPİ
1	AVUSTRALYA	Cape Leewin, WA	34.4 S	115.1 E	Hydrophone
2	KANADA	Queen Charlotte Adaları, B.C	53.3 N	132.5 W	T-phase
3	ŞİLİ	Juan Fernandez Adası	33.7 S	78.8 W	Hydrophone
4	FRANSA	Crozet Adaları	46.5 S	52.2 E	Hydrophone
5	FRANSA	Guadeloupe	16.3 N	61.1 W	T-phase
6	MEKSİKA	Clarion Adası	18.2 N	114.6 W	T-phase
7	PORTEKİZ	Flores	39.3 N	31.3 W	T-phase
8	İNGİLTERE	BIOT/Chagos Takım Adaları	7.3 S	72.4 E	Hydrophone
9	İNGİLTERE	Tristan da Cunha	37.2 S	12.5 W	T-phase
10	ABD	Ascension	8.0 S	14.4 W	Hydrophone
11	ABD	Wake Island	19.3 N	166.6 E	Hydrophone

TABLO 4 İNFRASOUND MERKEZLERİNİN LİSTESİ

	MERKEZDEN SORUMLU ÜLKE	YERİ	ENLEM	BOYLAM
1	ARJANTİN	Paso Flores	40.7 S	70.6 W
2	ARJANTİN	Ushuaia	55.0 S	68.0 W
3	AVUSTRALYA	Davis Base, Antarktika	68.4 S	77.6 E
4	AVUSTRALYA	Narrogin, WA	32.9 S	117.2 E
5	AVUSTRALYA	Hobart, TAS	42.1 S	147.2 E
6	AVUSTRALYA	Cocos Adaları	12.3 S	97.0 E
7	AVUSTRALYA	Warramunga, NT	19.9 S	134.3 E
8	BOLİVYA	La Paz	16.3 S	68.1 W
9	BREZİLYA	Brasilia	15.6 S	48.0 W
10	KANADA	Lac du Bonnet, Man.	50.2 N	95.9 W
11	CAPE VERDE	Cape Verde Adaları	16.0 N	24.0 W
12	ORTA AFRİKA CUMHURİYETİ	Bangui	5.2 N	18.4 E
13	ŞİLİ	Easter Adası	27.0 S	109.2 W
14	ŞİLİ	Juan Fernandez Adası	33.8 S	80.7 W
15	ÇİN	Pekin	40.0 N	116.0 E
16	ÇİN	Kunming	25.0 N	102.8 E
17	FİLDİŞİ SAHİLİ	Dimbokro	6.7 N	4.9 W
18	DANİMARKA	Dundas, Grönland	76.5 N	68.7 W
19	CİBUTİ	Cibuti	11.3 N	43.5 E
20	EKVATOR	Galapagos Adaları	0.0 N	91.7 W

	MERKEZDEN SORUMLU ÜLKE	YERİ	ENLEM	BOYLAM
21	FRANSA	Marquesas Adaları	10.0 S	140.0 W
22	FRANSA	Port LaGuerre, Yeni Kaledonya	22.1 S	166.3 E
23	FRANSA	Kerguelen	49.2 S	69.1 E
24	FRANSA	Tahiti	17.6 S	149.6 W
25	FRANSA	Kourou, Fransız Guyanası	5.2 N	52.7 W
26	ALMANYA	Freyung	48.9 N	13.7 E
27	ALMANYA	Georg von Neumayer, Antarktika	70.6 S	8.4 W
28	BELİRLENECEK	BELİRLENECEK	BELİRLENECEK	BELİRLENECEK
29	İRAN	Tahran	35.7 N	51.4 E
30	JAPONYA	Tsukuba	36.0 N	140.1 E
31	KAZAKİSTAN	Aktyubinsk	50.4 N	58.0 E
32	KENYA	Kilimanbogo	1.3 S	36.8 E
33	MADAGASKAR	Antananarivo	18.8 S	47.5 E
34	MOĞOLİSTAN	Javhlant	48.0 N	106.8 E
35	NAMİBYA	Tsumeb	19.1 S	17.4 E
36	YENİ ZELANDA	Chatham Adası	44.0 S	176.5 W
37	NORVEÇ	Karasjok	69.5 N	25.5 E
38	PAKİSTAN	Rahimyar Khan	28.2 N	70.3 E
39	PALAU	Palau	7.5 N	134.5 E

	MERKEZDEN SORUMLU ÜLKE	YERİ	ENLEM	BOYLAM
40	PAPUA YENİ GİNE	Rabaul	4.1 S	152.1 E
41	PARAGUAY	Villa Florida	26.3 S	57.3 W
42	PORTEKİZ	Azores	37.8 N	25.5 W
43	RUSYA FEDERASYONU	Dubna	56.7 N	37.3 E
44	RUSYA FEDERASYONU	Petropavlovsk-Kamchatskiy	53.1 N	158.8 E
45	RUSYA FEDERASYONU	Ussuriysk	43.7 N	131.9 E
46	RUSYA FEDERASYONU	Zalesovo	53.9 N	84.8 E
47	GÜNEY AFKİRA	Boatof	28.6 S	25.4 E
48	TUNUS	Thala	35.6 N	8.7 E
49	İNGİLTERE	Tristan da Cunha	37.0 S	12.3 W
50	İNGİLTERE	Ascension	8.0 S	14.3 W
51	İNGİLTERE	Bermuda	32.0 N	64.5 W
52	İNGİLTERE	BIOT/Chagos Takım Adaları	5.0 S	72.0 E
53	ABD	Eiclon, AK	64.8 N	146.9 W
54	ABD	Siple Station, Antarktika	75.5 S	83.6 W
55	ABD	Windless Bight, Antarktika	77.5 S	161.8 E
56	ABD	Newport, WA	48.3 N	117.1 W
57	ABD	Pinon Flat, CA	33.6 N	116.5 W

	MERKEZDEN SORUMLU ÜLKE	YERİ	ENLEM	BOYLAM
58	ABD	Midway Adaları	28.1 N	177.2 W
59	ABD	Hawaii, HI	19.6 N	155.3 W
60	ABD	Wake Island	19.3 N	166.6 E

PROTOKOLE EK 2

ULUSLARARASI VERİ MERKEZİNDE STANDART OLAY
BELİRLEME İÇİN KARAKTERİZASYON
PARAMETRELERİ LİSTESİ

1. Uluslararası Veri Merkezi standart olay belirleme kriterleri, Uluslararası Gözleme Sistemindeki bütün gözlem teknolojilerinin ortak kullanımından elde edilen standart olay parametreleri temel alınarak yapılacaktır. Standart olay belirlemesi, varsa bölgesel farklılıkları gözönüne almak üzere global ve ilave belirleme kriterlerinin her ikisini de kullanacaktır.

2. Uluslararası Gözlem Sistemi sismik bölümde olayın saptanmasında izleyen parametreler diğerleri ile birlikte kullanılabilir.

- olayın yeri;
- olayın derinliği;
- yüzey dalgalarının, cisim dalgalarına magnitud oranı
- sinyal frekans içeriği
- fazların spektral oranı
- spektral dilimleme
- p dalgaları ilk hareketi
- odak mekanizması
- sismik fazların relatif etkinliği
- diğer olaylar ve olay gruplarının karşılaştırılmalı ölçümü ve, nereye uygulanıyorsa oradaki bölgesel fazlar.

3. Uluslararası gözlem sistemi hidroakustik bölümünde olayın saptanmasında, diğerleri meyanında, aşağıdaki parametreler kullanılabilir:

- Köşe frekansı dahil olmak üzere sinyal frekans içeriği, geniş bant enerjisi ve ortalama merkezi frekans bant genişliği.
- Sinyalin frekans bağımlı süresi
- Spektral oran ve
- köpük-tepki sinyali ve köpük-tepki gecikme belirtileri.

4. Uluslararası gözlem sistemi infrasaund bölümde olayın saptanmasında izleyen parametreler diğerleri ile birlikte kullanılabilir:

- Sinyal frekans içeriği ve dispersiyon
- Sinyal süresi; ve
- Doruk genlik.

5. Uluslararası gözlem sistemi radyonükleid bölümde olayın saptanmasında diğerleri meyanında aşağıdaki parametreler kullanılır:

- doğaya ait radyonükleitler ile yapay radyonükleitlerin konsantrasyonu
- normal gözlemler dışında özel fisyon ve aktivasyon ürünlerinin konsantrasyonu, ve
- Bir özel fisyon ve aktivasyon ve diğer aktivasyon ürünlerinin oranları.

